

Kommitté 8: Socialförsäkringar, familjerätt/ HBTQI, migration och integration, arbetsmarknad

**Motioner:
Familjerätt och HBTQI**

Centerpartiets partistämman 29 september - 1 oktober 2023

Centerpartiet

Innehållsförteckning

Yttrande Partistyrelsen	3
Att-satser från partistyrelsen	13
Att-satser som behandlas annan kommitté	13
Förslag till beslut: Besvarad.....	14
Förslag till beslut: Avslag	21
Att-satser.....	22
8.31 Stärk barnets rätt vid föräldrars konflikt	35
8.32 Sluta tvinga brottsoffer att träffa sina förövare – avskaffa det livsfarliga tvångsumgänget!	36
8.33 Inrätta en svensk Barnlag	37
8.34 Motion om att alltid sätta barnens trygghet främst.....	39
8.35 En barnrättsinstans för barnfrågor.....	41
8.36 Barns rätt till ombud.....	42
8.37 Motion att stärka barns rätt i LVU-förhandling via ställföreträdare	43
8.38 Världsmödrarskapet	44
8.39 För ett könsneutralt personnummer & tredje juridiskt kön.....	45
8.40 Avgiftsfri äktenskapsskillnad	47
8.41 Ett tryggt och schysst Europa.....	48
8.42 Ekonomiska orättvisor inom äktenskap/samboförhållanden med särkullbarn.49	
8.43 Motion om en modern barnrätt	51
8.44 Barnfrid	52
8.45 Barnens bästa kräver bättre vårdnadsutredningar.....	53
8.46 Juridiskt ombud för barn vid vårdnadstvister	55
8.47 Motion om barndomstolar med särskild barnkompetens.....	56
8.48 Dags att få saker i rullning för regnbågsgrupperna.....	57
8.49 Motion om självbestämmande	59
8.50 Centerpartiet ska bli Sveriges mest HBTQIA+ vänliga parti!.....	61
8.51 Gör skilsmässor och bodelningar jämställda	64
8.52 Vårdnad, umgänge och våld hör inte ihop	65
8.53 Reseförbud till utlandet för barn vars föräldrar befinner sig i vårdnadstvister..	68
8.54 Ge barn rätt till alla sina föräldrar	68
8.55 Ge full rätt att registrera juridiskt kön utifrån självidentifikation.....	70
8.56 En ny statlig utredning om världsmödrarskap måste tillsättas	71

8.57 Hög arvodet för borgerliga vigselförrättare.....	73
8.58 Ingen vårdnad eller umgängesrätt för förövare som utövar våld mot familjen..	73
8.59 Regnbågspersoner löper större risk att drabbas av psykisk ohälsa.....	75
8.60 Stärk barns rättigheter!.....	77
8.61 Köns och åldersneutralt personnummer	78

1 Yttrande Partistyrelsen

2 **Familjerätt**

3 Lagstiftningen måste på ett bra sätt spegla den verklighet som den är tänkt att reglera. I takt med att
4 samhället förändras måste även lagstiftningen förändras för att inte tappa sin trovärdighet och
5 legitimitet. Inte minst är detta viktigt på rättsområden som berör så gott som alla och där
6 rättsreglerna har stor påverkan på människors dagliga liv. Därför behövs det en modern familjerätt
7 som tar hänsyn till att familjer ser olika ut och som ger människor stor frihet att leva det liv som de
8 själva vill.

9

10 **Föräldraskapspresumtion**

11

12 När en man och kvinna är gifta och kvinnan föder ett barn presumeras maken vara far till barnet, det
13 vill säga att det tas för givet att maken är far till barnet (faderskapspresumtion). Presumtionen har
14 nyligen utökats så att den omfattar alla fall där ett par är gifta/registrerade partners. När det gäller
15 par som är sambos ska föräldraskapet för den förälder som inte fött barnet bekräftas senast 14 dagar
16 efter barnets födelse. Centerpartiet vill att ett föräldraskap ska kunna bekräftas redan under
17 graviditeten så att frågan om föräldraskapet i så många fall som möjligt är klar när barnet föds. Att
18 föräldraskapet bekräftas redan före barnets födelse skapar förutsättningar för ett gemensamt och
19 jämställt föräldraskap redan från start, men utgör framför allt en trygghet för barnet. Inte minst kan
20 en möjlighet att bekräfta föräldraskapet redan under graviditeten ha stor betydelse för barnets
21 trygghet i en situation där en förälder avlider före, under eller kort tid efter barnets födelse.

22

23 **Altruistiskt värdmoderskap**

24

25 Ett tillvägagångssätt för ofrivilligt barnlösa att kunna bli föräldrar är värdmoderskap. Metoden är
26 särskilt aktuell för manliga samkönade par och av par som biologiskt inte själv kan få barn eller
27 genomgå en graviditet. Ett provrörsbefruktat ägg planteras in i värdmoderns livmoder och utvecklas
28 där under graviditeten. Efter förlossningen tar de tilltänkta föräldrarna hand om barnet. Metoden är
29 inte tillåten i Sverige men i ett flertal EU-länder. Trots att metoden inte är tillåten förekommer
30 värdmoderskap även i Sverige genom att svenska par skaffar barn med hjälp av en värdmoder i ett
31 annat land eller genom att en svensk värdmoder insemineras utomlands. Statens Medicinsk Etiska
32 Råd (Smers), har tagit ställning för att altruistiskt värdmoderskap kan vara en etiskt godtagbar metod
33 under särskilda förutsättningar. Dessutom har utredning tittat på möjligheten att införa rättslig
34 möjlighet till värdmoderskap i Sverige. Ett altruistiskt värdmoderskap innebär att värdmodern inte
35 erhåller någon ekonomisk ersättning utan att insatsen har formen av ett ideellt åtagande, ett sätt att
36 kunna hjälpa en närstående att bli förälder. En viktig förutsättning är att värdmoderskapet sker på
37 helt frivillig väg. Centerpartiet delar Smers uppfattning och anser att altruistiskt värdmoderskap bör
38 tillåtas i Sverige förutsatt att det finns starka rättsliga garantier för såväl barnet som den födande
39 kvinnan. På samma sätt som en kvinna idag kan donera sin livmoder till en annan kvinna, borde det
40 även vara möjligt att upplåta sin livmoder till att bära någon annans barn men behålla livmodern i sin
41 egen kropp. Kvinnor är fullt kapabla att fatta välgrundade beslut över sin egen kropp. Genom att
42 tillåta altruistiskt värdmoderskap i Sverige minskar också risken att surrogatarrangemang genomförs i
43 länder där surrogatarrangemanget bygger på att värdmodern ersätts ekonomiskt och därmed har

44 sämre förutsättningar att fatta ett självständigt beslut. Centerpartiet vill därför att altruistiskt
45 värdmoderskap ska tillåtas i Sverige.

46

47 I de fall barnet tillkommit utomlands genom värdmoderskap eller en kombination av värdmoderskap
48 och spermie- eller embryodonation kan barnet helt sakna vårdnadshavare under utredningstiden.
49 Detta försätter barnet i en osäker situation. I en dom från Högsta domstolen från den 13 juni 2019
50 (mål nr Ö 3462-18) framgår det att barnet har rätt till en vårdnadshavare och att lagstiftaren bör se
51 över rättsläget på området. För att garantera skyddet för de barn som tillkommer genom
52 värdmoderskap utomlands bör fastställelse av föräldraskap efter surrogatarrangemang för personer
53 som har sin huvudsakliga anknytning till ett annat land än Sverige ses över. Även regleringen när
54 svenska kvinnor är värdmödrar genom insemination utomlands och föder barnet i Sverige behöver
55 ses över. Barnet har ett intresse av att skyndsamt få sina rättsliga föräldrar fastställda. Lagstiftningen
56 ska i första hand skydda barnet men även föräldrarna. Bristen på reglering kring
57 surrogatarrangemang i Sverige riskerar att leda till att barn hamnar i en utsatt situation.

58

59 **Äktenskap, skilsmässa och bodelning**

60

61 Många människor idag vill gifta sig borgligt. Ersättningen för borgliga vigselförrättare är dock väldigt
62 låg. Centerpartiet har därför under stämman 2017 fastställt att verka för att höja arvudet för
63 borgerliga vigselförrättare.

64

65 För många kan ekonomi vara en starkt bidragande orsak till att man stannar i en relation som man
66 egentligen vill lämna. För att minska den ekonomiska kostnaden vid en skilsmässa vill Centerpartiet
67 se över möjligheten att ta bort avgiften för att ansöka om skilsmässa på 900 kronor. Det är särskilt
68 viktigt att en våldsutsatt person snabbt kan lämna en våldsam relation. Därför har Centerpartiet
69 presenterat förslag på ett nationellt lämnaprogram, en lämnapenning samt en nationell
70 bostadskö för den som är utsatt för våld.

71

72 Den som vill skilja sig omfattas i vissa fall en betänktid. Det finns för och nackdelar med
73 betänketiden. En fördel är att beslutet inte fattas lättvindigt och att det finns personer som under
74 betänketiden beslutar sig för att inte fullfölja skilsmässan. Betänketiden omfattar dock endast de
75 med underåriga barn och där endast ena parten vill skilja sig. Vi är öppna för att se över om
76 betänketiden ska tas bort så att förutsättningarna blir detsamma för alla som ska skilja sig.

77

78 Den sammanflätade ekonomin kan i vissa fall också fortsätta att utgöra ett problem långt efter det
79 att ett förhållande upphört. Vid en skilsmässa ska normalt en bodelning göras. Om parterna inte
80 kommer överens om bodelningen kan en av dem eller båda ansöka hos tingsrätten om att en
81 bodelningsförrättare ska utses. Bodelningsprocessen riskerar, trots att bodelningsförrättare tillsätts,
82 under dessa omständigheter att bli lång och kostsam. En trilslande part kan förhålla processen i flera
83 år. Under tiden kan den andra parten tvingas att leva i ekonomiskt trångmål, ha svårt att få bolån och
84 tvingas lägga mycket tid och energi på att driva bodelningsprocessen framåt. Bodelningskostnaderna

85 täcks inte av rättsskyddet i hemförsäkringen och omfattas inte heller av rättshjälp från staten. Att på
86 olika sätt förhålla och försvåra en bodelning används därför idag i vissa fall som ett sätt att fortsätta
87 utöva makt och kontroll över en tidigare partner. Det är oacceptabelt. Centerpartiet vill därför att
88 regelverket för bodelning ses över. Bodelningsprocesserna måste bli snabbare och effektivare. En
89 utredning bör tillsättas för att exempelvis se över om en bodelningsförrättare ska ges möjlighet att
90 kalla parterna vid vite till bodelningssammanträde, om det bör införas en särskild bestämmelse om
91 stupstocks föreläggande och anslutningsöverklagande i bodelningsprocesser, samt om det bör införas
92 en eventuell begränsning av möjligheterna att föra särskild talan. Det behöver även ses över hur man
93 kan stärka bodelningsförrättarens möjlighet att ta del av bankavgifter. Vidare finns det anledning
94 att utreda om möjligheterna att få ekonomiskt stöd för processkostnaderna ska ändras, samt hur
95 fördelningen av processkostnaderna ytterligare skulle kunna användas för att effektivisera processen
96 och motverka medveten förhållning av densamma. Regelverket för bodelning måste ses över så att
97 bodelningsprocesserna blir snabbare och effektivare och inte kan förhållas av en trilsande part
98 samt att den som försvårar processen får bära större del av processkostnaden. I samband med att
99 bodelningsprocessen ses över bör man också se över försörjningskyldigheten samt hur processen
100 för att hämta ägodelar både innan och efter bodelning kan förbättras.

101

102 Centerpartiet har varit pådrivande i frågan om att förbättra bodelningsprocesserna och regeringen
103 har sagt att man kommer samla relevanta aktörer för att få reda på problembilden. I mars 2023
104 ställde sig också ett enigt utskott bakom ett tillkännagivande om att införa en bortre tidsgräns för
105 bodelningsprocesser. Vi kommer fortsätta följa frågan.

106

107 **Vårdnad om barn**

108

109 Antalet vårdnadsmål (domstolsmål om vårdnad, boende och umgänge för ett barn) har ökat med
110 nästan 50 procent sedan den nya lagstiftningen på området trädde i kraft 2006. Forskning visar att
111 barn som varit föremål för en vårdnadstvist påverkas negativt i sin känslomässiga och sociala
112 utveckling. De löper högre risk att utveckla beteende- och skolproblem och psykisk ohälsa både på
113 kort och lång sikt. Det är därför angeläget att få stopp på den lavinartade ökningen av antalet
114 vårdnadsmål och att samhällets fokus inriktas på att stötta föräldrar i att hitta samförståndslösningar
115 snarare än att slita tvister. Det finns också forskning som visar att barn med särlevande föräldrar mår
116 bäst av att bo växelvis hos föräldrarna. Det har i närtid införts ett krav på obligatoriskt
117 informationssamtal för att få stämning i vårdnadsmål. Detta är ett steg i rätt riktning, men i likhet med
118 flera remissinstanser ifrågasätter Centerpartiet om införandet av obligatoriska informationssamtal
119 verkligen kommer att minska antalet stämningar i vårdnads-, boende- och umgängesmål
120 (fortsättningsvis vårdnadsmål). Åtgärden är enligt vår mening inte tillräckligt inriktad på
121 konfliktlösning för att ha någon egentlig effekt. Förslaget med informationssamtal är inte heller en
122 beprövad metod. Vi föreslår i stället ett obligatoriskt medlingsförfarande. Detta är ett förfarande som
123 används i flera av våra grannländer, bl.a. Finland, med gott resultat. Det är en beprövad metod som
124 också visat sig kunna hålla tillbaka antalet vårdnadsmål i domstol. Ett obligatoriskt
125 medlingsförfarande bör därför skyndsamt införas även i Sverige.

126

127 Den som ska genomföra medling behöver ha rätt utbildning och ha förmågan att bedöma om
128 medling är en lämplig metod i det aktuella fallet. Medling kan innebära att man sitter i samma rum
129 eller i olika rum. Det kan finnas fall där medling bedöms vara en olämplig metod, exempelvis vissa fall
130 där det förekommit våld.

131

132 Centerpartiet vill vidare att reglerna om kostnad för vårdnads-, boende- och umgänges mål ses över.
133 Att återkommande väcka talan i ett vårdnads mål kan användas som ett sätt att utöva makt och
134 psykiskt trakassera en före detta partner. Givetvis kan en ny talan grunda sig på nya omständigheter,
135 men inte sällan är återkommande processer snarare ett uttryck för bristande lyhördhet och
136 acceptans av fattade beslut. Vi menar därför att det behövs incitament för att stävja återkommande
137 processer mellan samma parter rörande samma barn. I de fall frågan om vårdnad, boende och
138 umgänge tidigare har varit föremål för domstolsprocess bör huvudregeln därmed vara att den som
139 på nytt stämmer i domstol och förlorar målet ska betala även motpartens rättegångskostnader.
140 Undantag bör göras i de fall medlaren för medlingsförfarandet intygar att förutsättningarna är
141 sådana att en ny domstolsprocess är påkallad. De ordinarie reglerna för rättegångskostnader i
142 vårdnads mål bör då tillämpas.

143

144 Det förekommer att en vårdnadshavare inte följer det beslut om vårdnad som domstolen beslutat
145 om. Detta kallas ibland umgängessabotage. Det är viktigt att de beslut om vårdnad som fattas är
146 korrekta. Mer behöver göras för att detta ska ske (se rubrik: *Väl underbyggda myndighetsbeslut*
147 *gällande omhändertagande och vårdnad av barn*). Men det finns också fall där besluten inte följs
148 med syfte att sabotera för den andra vårdnadshavaren. Ytterligare verktyg och stöd behövs i dessa
149 fall för att säkerställa att beslutet följs. Vi anser därför att detta behöver ses över.

150

151 **Vårdnad om barn där det finns risk för våld**

152

153 Om det är klarlagt att en förälder utsatt personer i familjen för våld, trakasserier eller andra
154 kränkningar, ska detta anses som en klar brist i omsorgs- och föräldraförmågan. I de fall det
155 föreligger en framtida risk för våld, hot eller fridskränkningar så ska den person som riskerar att göra
156 sig skyldig till sådana handlingar inte ha del i vårdnaden. I de fall ett umgänge medför risk för våld,
157 hot eller fridskränkningar ska inte heller umgänge fastställas i dom eller beslut. Eftersom umgänge
158 kan ske på olika sätt – ordinärt umgänge, övervakat umgänge, telefon- eller videosamtalsumgänge,
159 umgänge genom e-post eller brev/kort – kan en form av umgänge anses medföra risker medan en
160 annan form anses riskfritt. Prövningen ska alltid utgå från omständigheterna i det enskilda fallet.
161 Förutsättningen är också alltid att ett umgänge ska vara i enlighet med barnets bästa och att
162 umgänget alltid är till för barnet. Det är barnets intresse och behov av umgänge som ska tillgodoses,
163 inte föräldrarnas. En förälder har inte någon absolut rätt till umgänge med sitt barn.

164

165 För att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck finns möjlighet att utfärda ett utreseförbud för ett
166 minderårigt barn. Utreseförbud beslutas av förvaltningsrätten efter ansökan av socialnämnden. Det
167 kan finnas fall, exempelvis i samband med en vårdnadstvist, där en vårdnadshavare misstänker att
168 den andra vårdnadshavaren avser att ta barnet utomlands och att barnet kan fara illa. I de fall

169 vårdnadshavaren tidigare samtyckt till att barnet fått ett pass finns möjlighet för vårdnadshavaren
170 att i efterhand återkalla samtycke till utfärdande av pass och på så sätt förhindra att barnet förs
171 utomlands. Centerpartiet står bakom denna reglering. Vi ser ingen anledning att generellt utfärda
172 utreseförbud för alla barn under pågående vårdnadstvist.

173

174 **Sociala föräldrar**

175

176 Utöver föräldrarna kan barnet ha relationer till andra vuxna som är viktiga för barnet och som står
177 barnet nära. Det kan handla om mor- och farföräldrar eller andra närstående släktingar,
178 familjehemsföräldrar, bonusföräldrar, eller om barnets biologiska föräldrar lever i samkönade
179 relationer. En sådan närstående vuxen kan ha en lika viktig roll i barnets liv som en förälder och
180 därmed fungera som en social förälder för barnet och för Centerpartiet är det självklart att barn ska
181 ha tillgång till sina sociala föräldrar. I de fall vårdnadshavarna är överens finns redan idag möjlighet
182 att ge en social förälder fullmakt för barnet. I SOU 2022:38 har frågan om sociala föräldrar setts över.
183 Utredningen föreslår att dagens system utvecklas och att det införs en föräldrafullmakt som är en
184 fullmakt som ett barns vårdnadshavare ger åt en viss person (föräldrafullmaktshavaren) genom en
185 anmälan till Skatteverket som ger behörighet att i vårdnadshavares ställe företräda barnet, fatta
186 beslut i frågor som rör barnet och ta del av uppgifter om barnet. Centerpartiet anser att det är bra
187 att fortsätta beredningen av detta förslag. Vi anser dock fortsättningsvis att vårdnaden om barnet
188 inte är något som bör delas av fler än två personer. Att låta ett barn ha fler vårdnadshavare än två
189 ökar risken markant att svårigheter vid eventuella tvister skapas för barnet när det gäller att
190 bestämma var barnet ska bo, om barnet ska få möjlighet att träffa en läkare eller psykolog eller
191 vilken skola barnet ska gå på.

192

193 **Omhändertagande av barn**

194

195 I vissa fall är situationen sådan att bristerna i föräldrarnas omsorgs- eller föräldraförmåga är så
196 allvarliga att barnet måste omhändertas. Barnets bästa ska alltid beaktas i dessa fall. Ibland står det
197 också klart att barnet med stor sannolikhet inte kommer att kunna återföras till sitt föräldrahem. Det
198 handlar om sådana fall där en ändring av omständigheterna som ligger till grund för
199 omhändertagandet framstår som i det närmaste helt utesluten. Om detta är bedömningen bör
200 föräldrarna informeras om det, samt skälen för bedömningen. Såväl skälen till omhändertagandet,
201 som förutsättningarna för att omhändertagandet ska upphöra, måste vara begripliga för alla
202 inblandade. Detta är viktigt ur rättssäkerhetssynpunkt, men skapar också trygghet och
203 förutsägbarhet för både barn och vuxna.

204

205 I vissa fall omhändertas barn enligt LVU under tiden familjen ansöker om uppehållstillstånd. Om
206 barnet och familjen får avslag på sin ansökan upphör beslut om LVU ska barnet och familjen ska
207 utvisas till hemlandet. Det kan innebära att barnet utvisas tillsammans med sina föräldrar trots att
208 föräldrarna bedömts olämpliga att ta hand om barnet i Sverige. Frågan är komplex eftersom det är
209 landets eget regelverk för omhändertagande av barn som gäller när familjen återvänt vilket innebär

210 att myndigheterna i hemlandet kan göra en annan bedömning om huruvida barnet ska vara
211 omhändertaget eller inte. Centerpartiet anser alltid barnets bästa ska beaktas i beslut som rör barn.

212

213 **Väl underbyggda myndighetsbeslut**

214

215 I de fall som trots allt utmynnar i en vårdnadsprocess är det viktigt att domstolsbeslutet är väl
216 underbyggt och blir bra för barnet. Alla barn, även yngre barn, ska ha rätt att komma till tals och vara
217 delaktiga. Detta gäller inte bara i frågor om vårdnad, boende och umgänge utan i alla frågor som rör
218 barnet. De professionella aktörer som är involverade i processer som rör barn, exempelvis domare,
219 familjerättssekreterare, socialsekreterare och ombud, bör vara väl förtrogna med barns behov och
220 hur barn generellt sett reagerar. För att stärka barnperspektivet bör alla yrkesverksamma som är
221 involverade i processer som rör barn ha genomgått särskild utbildning. Särskilda kunskaper och
222 lämplighet är framför allt viktigt när den professionella aktören ska prata direkt med barnet. Istället
223 för att inrätta exempelvis särskilda barndomstolar ser vi det därför som mer angeläget att stärka upp
224 kunskapen och metoderna som tillämpas av de aktörer som redan idag är involverade i mål som rör
225 barn och tror att detta kommer att säkra att barns intressen tas tillvara på ett tillfredsställande sätt.

226

227 Socialtjänstens utredning har ofta stor betydelse för bedömningen i vårdnads- och
228 omhändertagandemål. Det är därför av största vikt att utredningen är saklig och välgjord. Utredaren
229 behöver besitta den kompetens som krävs för att kunna göra en rättvisande bedömning av barnets
230 situation. En utredare som exempelvis genomför ett barnsamtal i ett brottmål har vanligen särskild
231 kompetens för det. Ett liknande krav på särskild kompetens borde även gälla för den utredare som
232 genomför exempelvis ett barnsamtal i ett vårdnadsfall eller i ett ärende enligt socialtjänstlagen eller
233 lagen om vård av unga. Det skulle till exempel kunna innebära krav på en inledande utbildning på ett
234 antal veckor som följs upp och byggs på årligen. Det är också viktigt att de metoder som
235 Socialtjänsten använder är evidensbaserade och baserade på forskning. Utredaren ska ha kompetens
236 för att bedöma om det som barnet uttrycker är barnets egna ord. Om inte metoderna för att
237 intervjua barn fungerar riskerar beslutet som fattas om barnet att bli fel. Utgångspunkten ska också
238 vara att den som ska fatta beslut om barnet ska träffa och samtala med det barn som beslutet rör.

239 Många som arbetar med vårdnads- eller barnutredningar vittnar om att utredningsarbetet försvåras
240 av de regler som är satta att skydda integriteten hos de inblandade. Integriteten ska skyddas men
241 reglerna får inte vara sådana att det inte är möjligt att få tillgång till den information som krävs för
242 att bedöma vad som är bäst för barnet. Fler sekretessbrytande bestämmelser behöver därför införas
243 för att säkerställa att de utredningar som görs är fullständiga och väl underbyggda.

244

245 **Barnets bästa vägledande i alla beslut**

246

247 FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, är sedan den 1
248 januari 2020 lag i Sverige. Det innebär att i beslut som rör barn ska barnkonventionen och barns
249 bästa alltid beaktas. Det finns alltid möjlighet för ett land som ratificerat barnkonventionen att,
250 utöver barnkonventionen, stärka barns rättigheter ytterligare i den nationella lagstiftningen.

251

252 I vissa fall finns det dock ett behov av ett förtydligande i lagstiftningen om att det är barnets bästa
253 som ska vara styrande. Efter det uppmärksammade fallet lilla hjärtat, där en treårig flicka dog efter
254 att hennes biologiska föräldrar återfått vårdnaden har lagstiftningen setts över och förslag har
255 presenterats om att förtydliga lagstiftningen med utgångspunkt i att det är barnets bästa och inte
256 föräldrarnas rätt till barnet som ska vara styrande i beslut om vårdnad av barn. Centerpartiet är
257 positiva till dessa förslag. Barnets bästa ska alltid vara utgångspunkten.

258

259 Det är viktigt att de beslut som fattas av myndigheter som rör barn faktiskt är till barns bästa.
260 Myndigheterna själva kan granska hur man i olika beslut beaktat barnets bästa. Det finns även
261 tillsynsmyndigheter så som IVO som bland annat utfört granskningar av socialtjänstens handläggning
262 av ärenden som rör barn och unga. I Sverige finns också Barnombudsmannen som är en statlig
263 myndighet med uppdrag att företräda barns och ungas rättigheter och intressen utifrån
264 barnkonventionen.

265

266 Det finns tre fakultativa protokoll till barnkonventionen, som syftar till att förstärka och fördjupa
267 åtagandena i barnkonventionen. Sverige har ratificerat två av dessa. 2022 tillsattes en utredning som
268 ska ta ställning till om Sverige bör ratificera det tredje tilläggsprotokollet till FN:s konvention om
269 barnets rättigheter (barnkonventionen) om en individuell klagomålsmekanism. Centerpartiet anser
270 att det är bra att frågan ses över och kommer fortsätta följa frågan.

271

272 För att ytterligare säkerställa att barns bästa alltid är i fokus när beslut fattas som rör barn anser
273 Centerpartiet att man på samma sätt som en särskild företrädare kan besluta och utforma ett barns
274 talan i brottmål bör se över möjligheten att förordna ett juridiskt biträde för barn i frågor som rör
275 boende, vårdnad och omhändertagande av barn. Vi anser därför att barn i större utsträckning än
276 idag, utifrån ålder och mognad, ska ha möjlighet få processbehörighet och talerätt i frågor som rör de
277 själva i form av ett juridiskt biträde.

278

279 HBTQI-frågor

280

281 **HBTQI-personers rättigheter**

282

283 Centerpartiets politik utgår alltid från alla människors lika rätt och värde. Vi har länge drivit på
284 kampen för HBTQI-personers rättigheter och vill att man ska ha samma rättigheter och få samma
285 bemötande, oavsett vilken sexuell läggning man har eller hur man identifierar sig. Även om det skett
286 en utveckling de senaste åren behöver mer göras för att stärka HBTQI-personers rättigheter på olika
287 sätt. I vissa delar av EU går tyvärr utvecklingen åt fel håll. Frågan är därför central för oss
288 Centerpartiet både nationellt och på EU-nivå.

289

290 Diskrimineringsförbudet i grundlagen behöver bli starkare. Alla som lever i Sverige ska kunna känna
291 sig trygga oavsett vem man är. I dag är det alltför många som blir utsatta för hot, hat och våld på
292 grund av sitt kön eller för att de har en funktionsnedsättning. Ingen ska bli utsatt för brott på grund
293 av att de har en annan hudfärg, religion, kön, könsuttryck, sexuell läggning eller om de har en
294 funktionsnedsättning. Vi vill att även kön och funktionsnedsättning läggs till som grund för hatbrott.
295 Vi vill också att diskrimineringsförbudet i grundlagen stärks och förtydligas så att det också omfattar
296 könsuttryck, religion, ålder och funktionsnedsättning.

297

298 Att inte få bestämma hur man själv vill gå klädd. Att inte själv få välja vänner, eller vem man vill leva
299 med, det är att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Den hedersrelaterade problematiken
300 sträcker sig från kränkande behandlingar till mord och framtvingade självmord. Det är något vi aldrig
301 kan acceptera. Vi vill kriminalisera kontrollerande beteende för att på ett tidigt stadium kunna stoppa
302 det förtryck som begränsar tillexempel HBTQI-personer att leva sitt liv fullt ut.

303

304 **Könsneutral föräldrabalk, tredje kön och könstillhörighetslagen**

305

306 Människors sätt att bilda familj ser inte ut som den gjorde när föräldrabalken skrevs. Den
307 familjerättsliga lagstiftningen på vissa områden är inte anpassad till att barn växer upp i andra
308 familjekonstellationer än den traditionella kärnfamiljen. Inte sällan förändras också ett barns
309 familjesituation över tid. Vi har därför länge drivit på för att föräldrabalken ska ses över för att, i den
310 mån det är möjligt, skrivs om med ett könsneutralt språk. Utredningen Alla tiders föräldraskap - ett
311 stärkt skydd för barns familjeliv (SOU 2022:38) har lagt fram förslag på hur man i föräldrabalken ska
312 ersätta "mor", "far" och "förälder enligt 1 kap. 9 § föräldrabalken" med "förälder" eller
313 "föräldraskap". Vi är positiva till förslagen och anser att de behöver tas vidare.

314

315 Det finns människor som varken identifierar sig som man eller kvinna. Det finns all anledning att ta
316 denna för enskilda personer mycket viktiga identitetsfråga på stort allvar. Frågan om att inrätta ett
317 tredje juridiskt kön behöver därför utredas. Idag indikerar dock den tredje siffran i de fyra sista
318 siffrorna i ett svenskt personnummer endast om en person är man eller kvinna. Detta möjliggör
319 statistiska analyser och forskning utifrån ett genusperspektiv men även ålder. Centerpartiet vill
320 därför utreda förutsättningarna att införa ett tredje juridiskt kön utan att försämra möjligheterna att
321 kunna göra statistiska analyser utifrån ett genusperspektiv. En sådan förändring skulle också
322 innebära ett tredje juridiskt kön i id-handlingar.

323

324 Det har även presenterats nya förslag som innebär att den administrativa processen för att ändra det
325 kön som framgår av folkbokföringen ska skiljas från den medicinska processen och att åldersgränsen
326 ska sänkas åtminstone till 16 år men eventuellt från 12 år. Självbestämmandet ska vara i centrum.
327 Centerpartiet står bakom dessa förslag och anser att de bör läggas fram på riksdagens bord. Alla har
328 rätt att få se rätt kön i sina id-handlingar. Vi kommer använda de lämpliga verktyg som Riksdagen har
329 att tillgå för att komma framåt i frågan. Utskottsinitiativ är ett verktyg som riksdagsledamöterna kan
330 besluta att använda när en snabb förändring behöver ske i lagstiftningen.

331

332 I tidigare utredning har man även sett över situationen för transpersoner i Sverige. SOU 2017:92,
333 Transpersoner i Sverige - Förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor

334 är en stor utredning med många förslag. Centerpartiet står bakom en del av de förslag som
335 framkommit i utredningen, men anser att genomföra utredningens förslag rakt av skulle vara för
336 trubbigt. Detta är inte minst viktigt kopplat till frågan om könsneutrala personnummer.

337

338 **Omvändelseterapi**

339

340 Vår politik utgår alltid från alla människors lika rätt och värde. Alla har rätt att vara den de är. Inom
341 vissa religiösa samfund förekommer omvändelseterapi av HBTQI-personer med syfte att ändra
342 personens sexualitet eller könsidentitet. Ingen ska tvingas att genomgå omvändelseterapi. Det kan
343 redan idag bestraffas som olaga hot men vi anser att omvändelseterapi behöver kriminaliseras. Det
344 får inte heller förekomma inom hälso-och sjukvården i Sverige. Det är också viktigt att vi är tydliga
345 mot andra länder i arbetet med att motverka diskriminering både här hemma och i andra länder.

346

347 **HBTQI-personer som söker asyl i Sverige**

348

349 Den som söker asyl i Sverige på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet ska alltid få en
350 rättssäker prövning. Det finns emellertid flera rapporter om brister i hur Migrationsverket och
351 domstolar bemött och fattat beslut kring HBTQI-asylsökande. Centerpartiet har i flera år drivit på för
352 att det ska tillsättas en utredning som brett ser över rättssäkerheten under asylprocessen, och då
353 särskilt ser över de så kallade trovärdighets- och tillförlitlighetsbedömningarna som ofta har stor
354 betydelse i de fall en asylsökande söker skydd på grund av sexuell läggning eller könsidentitet.
355 Kunskapen om hbtqi-flyktingars situation måste öka och rättssäkerheten för asylsökande hbtqi-
356 personer måste förstärkas.

357

358 **Psykisk hälsa och utökad kunskap om HBTQI-personer och rättigheter**

359

360 HBTQI-personer löper i dag större risk att drabbas av psykisk ohälsa. Ett starkt bidragande skäl är att
361 de utsätts i större utsträckning för diskriminering och hatbrott. HBTQI-personer löper även större risk
362 att dö i förtid – inte minst på grund av ökad förekomst av självmord i gruppen. Förutom ett aktivt
363 arbete för att förebygga diskriminering och hatbrott, behöver kunskaperna om HBTQI-personers
364 situation öka i vården. Men den behöver även öka i andra delar av samhället så som inom skolan,
365 polisen. Ett viktigt sätt att öka kunskapen på inom alla delar av samhället är genom
366 utbildningsinsatser.

367

368 Civilsamhället är en viktig mötesplats för HBTQI-personer. Därför är därför även fortsättningsvis
369 viktigt att dessa organisationer har möjlighet att ansöka om statliga medel.

370

371 Vi måste också göra det enklare för fler människor som lider av psykisk ohälsa generellt att få hjälp i
372 tid. Vi vill till exempel att alla regioner ska erbjuda enkel tillgång till internetbaserad kognitiv
373 beteendeterapi (iKBT). Det skulle ge snabb hjälp till en stor del personer som har drabbats av
374 lindrigare former av psykisk ohälsa.

375

376 **Könskorrigering av vård**

377

378 Att uppleva att könsidentiteten inte stämmer överens med det fysiska könet – könsdysfori -
379 innebär ofta en svår psykisk påfrestning. Det är angeläget att den berörda gruppen får tillgång
380 till god hälso- och sjukvård och ett bra bemötande. För en del människor innebär möjligheten
381 att genomgå ett könsbyte en stor lättnad. Men det är en process som kräver omfattande
382 utredning. Unga minderåriga personer befinner sig i en intensiv utvecklingsperiod i livet. För den som
383 dessutom lider av psykisk ohälsa kan detta bidra ytterligare till osäkerhet kring den egna identiteten.
384 Vi vill därför att det endast ska vara möjligt att genomföra oåterkalleliga medicinska behandlingar
385 eller ingrepp på personer över 18 år.

386

387 För att säkra tillgången till vård vid könsdysfori fattade nämnden för nationell högspecialiserad vård i
388 mars 2023 beslut om var vård vid könsdysfori ska bedrivas. Tre nationella enheter kommer att
389 ansvara för vården, i samverkan med tre andra. Det är positivt att mer görs för att säkerställa
390 tillgången till vård, samtidigt är det viktigt att förändringarna följs upp för att se om de fått önskad
391 effekt.

392

393 **Intersex**

394

395 Att inte kunna avgöra vilket kön ett barn har vid födelsen kan innebära ett svårt trauma för den
396 berörda familjen. Så kallade "intersex-barn" omgärdas idag av högspecialiserad vård, där man efter
397 omfattande utredningar i samråd med föräldrarna fattar beslut om vilket kön barnet ska ha. I ett
398 sådant beslut tas bland annat faktorer som kromosomer och framtida möjligheter att kunna bli
399 biologisk förälder i beaktande. Men det handlar också om psykosociala faktorer, såsom
400 konsekvenserna för barnet och dess familj av att växa upp med ett icke fastställt fysiskt kön.

401

402 Socialstyrelsen gjorde 2016 en granskning av vården och omhändertagandet av intersex-barn. Man
403 lyfte bland annat på att vården utgår från varje barns unika medicinska förutsättningar och att
404 psykosociala faktorer övervägs noggrant vid beslut om att genomföra genital kirurgi genomförs. Det
405 finns därför inte fog för att hävda att genital kirurgi som utförs på intersex-barn skulle vara
406 medicinskt omotiverade. Tvärtom fattas sådana beslut efter en omfattande utredning i samråd med
407 föräldrarna och med barnets bästa i beaktande. Dock är det angeläget att värna den framtida vuxnes
408 rätt till information, genom att dokumentation kring beslutsprocessen, diagnos och behandling finns

409 tillgänglig. Socialstyrelsen pekar bland annat i sin rapport på detta som ett förbättringsområde. Det
410 är angeläget att fortsätta följa frågan.

Att-satser från partistyrelsen

1. att Centerpartiet ska verka för att möjligheten att förordna ett juridiskt biträde för barn i frågor som rör vårdnad, boende och umgänge införs.

411

Att-satser som behandlas annan kommitté

[8.48.2](#) Behandlas i Hälso- och sjukvård kommitté 4.50.1: att vården ska vara jämlik och utföras på lika villkor. Att den bedöms utifrån medicinsk möjlighet, tex ska bloddonation kunna ske med samma karenstid för regnbågsgruppen som andra. Oavsett var du är som blodgivare ska du kunna ge blod där du befinner dig.

[8.58.10](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7.39: att myndigheter säkerställer att de som lever med skyddad identitet eller skyddad folkbokföring får fullständig tillgång till samma samhällsservice och demokratiska rättigheter som alla andra.

[8.58.11](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7.39: att de organisationer som röjer personuppgifter för en person som lever med skyddad identitet eller skyddad folkbokföring ska vara skyldig att ta ansvar för konsekvenserna för den enskilde, såsom eventuell ny bostad, kostnader, kontakter med myndigheter. Den som fått sina uppgifter röjda ska få stöttning i hela processen.

[8.58.12](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7.39: att höja straffen för kvinnofridsbrott och våld i nära relation.

[8.58.13](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7.39: att markant höja straffet för dem som återkommande döms för våldshandlingar i nära relation.

[8.58.15](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7.39: att införa stöttningsprogram för våldsutsatta för att kunna lämna en våldsam relation.

412

Förslag till beslut: Besvarad

[8.31.1](#) att stärka barnets rätt till en säker och trygg uppväxt genom att barnet inte ska tvingas till umgänge med en våldsam förälder.

[8.31.2](#) att se över föräldrabalken för att stärka barnets rättigheter i fall som dessa.

[8.32.1](#) att Centerpartiet verkar för att en förälder som dömts för våld mot den andre föräldern, mot barnet eller andra anhöriga i familjen skall fråntas vårdnaden av barnet/barnen.

[8.32.2](#) att Centerpartiet verkar för att en förälder som dömts för våld mot den andre föräldern, mot barnet eller andra anhöriga i familjen inte skall få umgänge med barnet/barnen. Inte heller skall umgänge ske under brottsutredning och/eller då den våldsutsatta föräldern och barn befinner sig i samhällets beskydd.

[8.32.3](#) att Centerpartiet verkar för att regelverk tillskapas som förhindrar att den våldsutsatta föräldern och dess barn separeras vid samhällets beskydd, så som skyddade boenden.

[8.33.1](#) att en utredning tillsätts med uppdrag att utforma en ny svensk barnlag, eller barnrättslag.

[8.33.2](#) att innebörden av Barnkonventionens begrepp 'barnets bästa' definieras i lag, i förhållande till en svensk kontext.

[8.33.3](#) att barnets ställning som eget rättsligt subjekt införs i svensk lag.

[8.34.1](#) att alla som är involverade i vårdnadstvister, orosanmälningar, brottsutredningar, skolpersonal, förskola m fl aktörer får agera utan sekretess mellan varandra gällande barnet under den sammantagna utredningen. Eftersom känslig information behandlas ska extra försiktighet iakttas. Om behov fortfarande föreligger efter avslut kan utredningen fortsätta en tid, även då utan sekretess för att säkerställa att alla åtgärder har vidtagits som beslutats. Detta ska omfatta samtliga aktörer kring barnen som far illa, fritt informationsutbyte oavsett roll.

[8.34.2](#) att orosanmälningar ska direkt leda till att utredning inleds och alla behövliga kontakter skapas också omgående. Barnets liv och hälsa säkras genom ev omhändertagande och placering på trygg plats.

[8.34.3](#) att ett särskilt målsägarbiträde utses omgående för att ta till vara barnets trygghet. Målsägarbiträdet ska ha full insyn i utredningen i sin helhet och alltid finnas till hands. Målsägarbiträden är advokater och särskilt lämpade för dessa ärenden.

[8.34.4](#) att vara biologisk förälder ger inte alltid självklar rätt till vårdnad, särskilt då barn far illa eller befaras kunna göra det ihop med denna/denne. Besluten om barns placering på annan plats än hos biologiska föräldern ska ske hos väl fungerande familjehem, hos personer som självmant har anmält sitt intresse för dessa barn och kan ge dem en säker uppväxt.

[8.34.5](#) att umgänge med barn för "oros-förälder" SKA ske tillsammans med övervakare genom hela besöket varje gång och ett för barnet utsett särskild företrädare, målsägarbiträde, även den närvarande vid varje tillfälle. Om barnet uttrycker tydligt att hen inte vill träffa "oros-föräldern" ska inget besök ske.

[8.34.6](#) att i domstolarna ska särskilt utbildad personal i nämnder vad gäller familjemål ingå genom förhandlingarna för säkrare beslut.

[8.34.7](#) att de lite äldre barnen ska alltid bli hörda vad gäller deras önsknings i sin situation. De yngsta som inte har språket ännu ska därför representeras helt av "sitt" målsägarbiträde.

[8.35.1](#) att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en barnrättsinstans som handhar frågor runt barn upp till 21 år. Både juridiska frågor men även granskning av myndighetsutövning runt barn. Och genom det få ett ännu tydligare barnperspektiv.

[8.36.1](#) att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att se över barns rätt till juridiskt ombud i beslut gällande ovanstående situationer.

[8.37.1](#) att Centerpartiet ska verka för att det ställs krav på ställföreträdare att träffa det barn man företräder innan förhandlingar i Förvaltningsrätt och Kammarrätt.

[8.38.1](#) att det görs en utredning om värdmödrarskap som ger trygghet för alla parter, med etiska, medicinska och sociala aspekter

[8.39.1](#) att det införs ett tredje juridiskt kön.

[8.39.2](#) att det införs ett könsneutralt personnummer.

[8.39.3](#) att regeringen ger i uppdrag att utreda vilka hinder transpersoner upplever i samband med resor.

[8.39.4](#) att polismyndigheten ges i uppdrag att undersöka möjligheten att införa alternativet X som könsmarkör i svenska passhandlingar.

[8.39.5](#) att intersexpersoner senare i livet ska kunna få bestämma i vilket kön och juridiska tillhörighet man vill ha.

[8.39.6](#) att i övrigt verka för att förslagen som finns i "SOU 2017:92 För ett rikare liv för transpersoner" blir verklighet.

[8.40.1](#) att Centerpartiet ska arbeta för att ansökan om äktenskapsskillnad ska vara avgiftsfri.

[8.40.2](#) att Centerpartiet ska arbeta för att möjliggöra utökad rådgivning och ekonomiskt bistånd för den person som befinner sig i ekonomiskt underläge i en pågående process om äktenskapsskillnad.

[8.41.1](#) att verka för ett tryggare Europa.

[8.41.2](#) att stärka lagstiftning för HBTQIA gruppens frihet och värdighet i EU.

[8.41.3](#) att stärka arbetet i Sverige för ett schystare och tryggare liv för HBTQAI personer.

[8.42.1](#) att vi i Centerpartiet lyfter denna problematik och verkar för att både nationella och lokala riktlinjer kring dessa frågor behöver ses över.

[8.43.1](#) att Centerpartiet verkar för att uppdatera Barnkonventionen där konventionen tar hänsyn till fler aspekter som påverkar barns rättigheter, exempelvis sociala medier, narkotika och alkohol

[8.43.2](#) att Centerpartiet verkar för att principen om barnets bästa blir självständigt rekvisit i samtliga lagar som rör barns rättigheter

[8.43.3](#) att Centerpartiet verkar för att reformera föräldrabalken med utgångspunkten att stärka barnrättsperspektivet. Med detta bör betydelsen av begreppet "Barnets bästa" förändras och barnets rätt till båda föräldrarna bör tillmätas mindre betydelse än tidigare

[8.43.4](#) att Centerpartiet verkar för att vid beslut enligt föräldrabalken om vårdnad, boende och umgänge ska enbart barnets bästa vara avgörande.

[8.43.5](#) att Centerpartiet verkar för att föräldrar som utövar eller har utövat våld mot barnet eller den andra vårdnadshavaren, ska inte kunna få ensam vårdnad om barnet

[8.43.6](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ratificerar barnkonventionens tredje tilläggsprotokoll som ger barnet individuell klagorätt hos FN:s barnrättskommitté

[8.43.7](#) att Centerpartiet verkar för att Barnombudsmannen, eller annan relevant myndighet, ska kunna företräda barn i enskilda ärenden i domstol

[8.43.8](#) att Centerpartiet verkar för att möjliggöra för barn under 15 år att medverka under förhandling vid domstol, då det lämpar sig kopplat till barnets mognad och utveckling.

[8.43.9](#) att Centerpartiet verkar för att Barnombudsmannen, eller annan relevant myndighet, ska utöva tillsyn av myndigheters arbete med barnkonventionen

[8.44.1](#) att Centerpartiet arbetar för att barnens bästa tas i beaktande vid vårdnads uppdelning och umgängesrätt.

[8.44.2](#) att Centerpartiet arbetar för att omhändertagna barns rättigheter tas tillvara i större utsträckning.

[8.44.3](#) att Centerpartiet arbetar för att våldsamma föräldrar inte ska tilldelas vårdnad eller få umgängesrätt.

[8.45.1](#) Kompetens - att socionomutbildningen kompletteras med de grundläggande kunskaper i psykologi som är nödvändiga för bedömningar av vårdnadstvister.

[8.45.2](#) att utredare inom socialtjänst genomgår en specialistutbildning i vårdnadsutredningar.

[8.45.3](#) att komplexa vårdnadsutredningar bedöms av psykologer.

[8.45.4](#) att multikompetenta team (psykologer, socionomer, läkare, skola) införs i socialtjänsten.

[8.45.5](#) Metoder - att riktlinjer för arbetssättet ska bygga evidensbaserade, kvantitativa, objektiva, transparenta och standardiserade mätinstrument.

[8.45.6](#) att vårdnadsutredningar kvalitetssäkras genom att slumpmässigt utvalda vårdnadstvister utreds av en oberoende part.

[8.45.7](#) att vårdnadstvister i första hand ska lösas genom obligatorisk auktoriserad medling istället för en konflikt drivande tvist.

[8.45.8](#) att föräldraalienation beaktas i samband med barnets vilja.

[8.45.9](#) Genus - att socialtjänsten strävar efter en jämställd rekrytering av tjänster så utredningar genomförs av både män och kvinnor.

[8.45.10](#) att könsdiskriminerande lagstiftning tas bort från familjebalken.

[8.45.11](#) att vårdnad vid födelsen automatiskt ges till erkänt föräldraskap, så att en erkänd far automatiskt får vårdnad över sitt barn.

[8.45.12](#) Barnets bästa - att "shared parenting" det vill säga delad vårdnad och lika umgänge ska vara normen i svensk familjepolitik.

[8.45.13](#) att incitament för samarbete införs så att umgängessabotage automatiskt leder till minskad tid med barnet.

[8.45.14](#) att incitament för samarbete införs så att samarbetssvårigheter inte ska vara ett skäl till ensam vårdnad.

[8.46.1](#) att Centerpartiet verkar för att barn vid vårdnadstvister skall ha ett eget juridiskt ombud som opartiskt bevakar att barnets röst blir hörd och att beslutet blir till barnets bästa.

[8.47.1](#) att Centerpartiet ska verka för att de föräldrar som försvårar sitt barns liv och aktivt motverkar barnets möjligheter att leva ett fritt liv i högre utsträckning än idag ska nekas vårdnad.

[8.47.3](#) att Centerpartiet ska verka för att lagstiftningen skärps så att föräldrabalken utgår ifrån barns rättigheter i större utsträckning än den gör idag.

[8.48.1](#) att sluta kategorisera personer med HBTQAI+! Använd ett mer inkluderande namn som Regnbågsgrupp eller Regnbågsfamilj. Alla är vi i grunden och botten människor, som vill få respekt och känna oss inkluderade. Vi vill att man undviker att utsätta varandra för nivåskillnader inom gruppen tex bög, flat- eller transperson, alla är vi en del av regnbågsfamiljens famn.

[8.48.3](#) att den som är riskzon för psykisk ohälsa, snabbt ska kunna få insatser ifrån vården.

[8.48.4](#) att vården säger ja till att personer ska kunna påbörja utredning för ett könsbyte innan 18 års ålder, men inte opereras förrän tidigast vid 18 års ålder.

[8.48.5](#) att polis, skola och omsorgen samt övriga offentliga myndigheter jobbar aktivt med att inhämta kunskap kring att vara utsatt inom regnbågsgruppen och bemötandet är professionellt. En ökad regnbågs kunskap och jämställdhetskunskap behövs i allt från idrottsföreningar till sociala/kulturella föreningar.

[8.48.6](#) att omvändelseterapi förbjuds omedelbart, var människa ska få besluta om sin hälsa & kropp.

[8.49.1](#) att Centerpartiet driver frågan om allas lika rätt till självbestämmande över sin egen kropp.

[8.49.2](#) att Centerpartiet verkar för att Statistiska Centralbyrån får i uppdrag att se över hur den könsuppdelade offentliga kunskapsinhämtning som sker kan ske utan ett juridiskt fastslaget könsbegrepp.

[8.49.3](#) att Centerpartiet verkar för att Skatteverket får i uppdrag att se över hur kopplingen mellan personnummer och juridisk könsstatus kan brytas.

[8.49.4](#) att Centerpartiet verkar för att Polismyndigheten får i uppdrag att utreda hur ID-handlingar kan utfärdas utan att på ID-handlingen ange juridisk könsstatus.

[8.49.5](#) att Centerpartiet verkar för att tillsätta en utredning med syfte att på sikt avskaffa det juridiska könsbegreppet.

[8.49.6](#) att Centerpartiet verkar för att tillsätta en utredning med syfte att ta fram lagstiftning för att könskorrigering åtgärder av intersexpersoner utan samtycke eller medicinska skäl förbjuds.

[8.50.1](#) att Centerpartiet ska verka för att hbtqia+-personer som flyr undan förföljelse ska ha rätt till asyl i Sverige.

[8.50.2](#) att Centerpartiet ska verka för att hbtqia+-personer som söker asyl inte ska utsättas för godtycklighet och rättsosäkerhet i sin asylprocess hos Migrationsverket.

[8.50.3](#) att Centerpartiet ska verka för att föräldrasken ses över, och göras könsneutral, för att motsvara de behov de moderna familjebildningarna ställer och säkra tryggheten för alla slags familjer.

[8.50.4](#) att Centerpartiet ska verka för att en ny könstillhörighetslag införs.

[8.50.5](#) att Centerpartiet ska verka för att alla, oavsett ålder, har rätt till juridisk fastställelse i önskat kön utan krav på medicinsk behandling, kirurgiska ingrepp, diagnos eller andra krav som till exempel en viss typ av utredning. Att ändra juridiskt kön ska vara en enkel administrativ process och grundas i en personlig självidentifikation. Personer under 18 år ska kunna byta juridiskt kön utan föräldrars medgivande.

[8.50.6](#) att Centerpartiet ska verka för att det ska vara lätt för transpersoner som behöver könsbekräftande vård att få tillgång till det. Vården ska bygga på respekt och utgå från den enskilda individens behov och rätt till inflytande över vårdens genomförande.

[8.50.7](#) att Centerpartiet ska verka för att det blir olagligt att utföra omvändelseterapi mot hbtqia+-personer.

[8.50.8](#) att Centerpartiet ska verka för att all personal inom samhällsbärande yrken såsom skola, vård och omsorg, myndigheter m.fl ges grundläggande hbtqia+-kompetens.

[8.51.1](#) att betänketiden för skilsmässor avskaffas.

[8.51.2](#) att rättshjälp ska omfatta bodelningar och att grundnivån höjs.

[8.51.3](#) att det införs en bortre tidsgräns för förrättningsprocessen vid bodelning.

[8.51.4](#) att personer ska ha rätt till skydd för att skyndsamt kunna hämta personliga ägodelar från tidigare gemensam bostad vid skilsmässa och separation.

[8.52.1](#) att riskbedömningarna i vårdnads mål förbättras genom en riktad satsning.

[8.52.2](#) att samarbetspresumtionen i vårdnads mål upphör vid uppgifter om att våld förekommit anges.

[8.52.3](#) att förekomst av våldsutövning av en eller fler förälder/föräldrar ska tas i beaktande i beslut om vårdnad, boende och umgänge.

[8.52.4](#) att lagtext justeras så att bedömning av våld som föräldrar har brukat har en större betydelse i domar om vårdnad och umgänge.

[8.52.5](#) att förekomst av våldsdöm mot barn eller den andra förälder i vårdnads mål ska vara ledande i bedömningar om vårdnad, boende och umgänge.

[8.52.6](#) att det genomförs en nationell satsning på att kompetensutveckla socialtjänster för att kunna arbeta med fall som rör vårdnad- och umgängestvister där barn och den andra föräldern utsätts för våld.

[8.52.7](#) att det tillsätts utredning för att se över nya arbetsmodeller för socialtjänstens områden, så att rätt kompetens finns tillgänglig för alla kommuner.

[8.54.2](#) att det i föräldrabalken införs en reglering av föräldrafullmakt som ger väl definierade rättigheter och skyldigheter till dess att den eventuellt återkallas.

[8.55.1](#) att en ny könstillhörighetslagstiftning snarast införs där rätten att registrera det juridiska kön helt utgår från rätten till självidentifikation.

[8.56.1](#) att Centerpartiet verkar för att en ny statlig utredning över att införa ett altruistiskt värdmödraskap i Sverige tillsätts för att lämna förslag under innevarande mandatperiod.

[8.56.2](#) att utredningen också ska föreslå hur en säker reglering ska se ut för att de barn som fötts genom värdmödraskap utomlands ska ha rätt till sina föräldrar vid flytt till Sverige.

[8.57.1](#) att Centerpartiet i budgetarbetena arbetar för att höja arvodet för borgerliga vigselförrättare.

[8.58.1](#) att den som utsätter sitt barn och/eller barnets vårdnadshavare för hot och våld ska fråntas vårdnaden av barnen.

[8.58.2](#) att de som utsätter närstående för hot och våld ska tvingas flytta, inte de våldsutsatta.

[8.58.3](#) att barn ska inte av någon, och särskilt inte av myndigheter eller domstolar, tvingas till umgänge med förälder som har utsatt eller utsätter barnet och/eller den andra föräldern för hot och våld.

[8.58.4](#) att en förälder som lyssnar på sitt barn ska inte anklagas för umgängessabotage när barnet är rädd för den andra vårdnadshavaren eller mår dåligt av att träffa hen.

[8.58.5](#) att den som utsätter sitt barns vårdnadshavare för hot och våld ska endast ha umgänge med barnen om barnet själv vill. Myndigheter ska alltid lyssna på barnet och barnets åsikt och vilja ska respekteras.

[8.58.6](#) att en förälder som är våldsutsatt av den andra föräldern ska inte tvingas till möte med denne, exempelvis vid överlämning vid umgänge.

[8.58.7](#) att den förälder som utsätts för hot och våld ska inte förlora vårdnaden om barnet på grund av effekter orsakade av förövaren.

[8.58.8](#) att den förälder som utsätts för hot och våld av närstående ska få stöttning i sitt föräldraskap.

[8.58.9](#) att vid eventuellt umgänge med förälder som utsätter den andra föräldern för hot och våld ska alltid övervakare finnas närvarande.

[8.58.14](#) att vid vårdnadstvister ska män ska utredas i samma utsträckning som kvinnor gällande föräldraförmåga.

[8.59.1](#) att vårdpersonal och skolkuratorer utbildas i Regnbågpersoners utsatthet

[8.59.2](#) att vårdpersonal utbildas i att hantera de speciella situationer och omständigheter som finns kring Regnbågpersoners psykiska hälsa.

[8.59.3](#) att Socialstyrelsen ges i uppdrag att utreda djupare frågor kring Regnbågpersoners psykiska ohälsa. Tex ska hedersrelaterat, religiösa och sociala förtryck djupare och vetenskapligt utredas och synliggöras.

[8.59.4](#) att studien från 2016 följs upp av Socialstyrelsen och andra myndigheter med ansvar för hälsa.

[8.59.5](#) att en expertgrupp upprättas med klara direktiv att komma med konkreta förslag på förbättringar

[8.59.6](#) att mötesplatser skapas för HBQTQ-personer så att den sociala utsattheten och ensamheten kan motverkas. Statliga medel för att söka Regnbågsorganisationer upprättas.

[8.59.7](#) att synliggöra och aktivt jobba för ett respekterande bemötande både i de offentliga myndigheterna och i föreningar, tex idrott som uppbär bidrag från skattemedel samt öka deras Regnbågskompetens.

[8.60.1](#) att ge barn rätt till ett eget offentligt biträde i vårdnadsfall så att deras uppgifter hörs i rätten och deras utsatthet för våld blir en del av riskbedömningen.

[8.60.2](#) att öka kunskapen hos domstolarna kring vilka konsekvenser beslut om vårdnad, boende eller umgänge kan få när den ena föräldern utsatt barnet eller den andra föräldern för våld.

[8.60.3](#) att förhindra att tvångsomhändertagna barn som idag kan utvisas tillsammans med eller till den eller de vårdnadshavare som bedömts olämpliga att ta hand om barnet.

[8.60.4](#) att säkerställa Barnkonventionens efterlevnad genom att tydliggöra att myndigheters beslut som inte är för barnets bästa är felaktiga beslut.

[8.60.5](#) att införa en lagstadgad skyldighet för rättsväsendet att i mål som rör barn ta in sakkunniga, med särskild kunskap om barn, inom det område målet rör.

[8.60.6](#) att införa en lagstadgad skyldighet för rättsväsendet att i mål som rör barn med funktionsnedsättningar ta in sakkunniga som kan informera rätten om vad olika funktionsnedsättningar kan innebära för barnet.

413

Förslag till beslut: Avslag

[8.32.4](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa begreppet umgängessabotage.

[8.35.2](#) att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen uppdraget att se över möjligheten att ge någon möjlighet att driva enskilda ärenden.

[8.47.2](#) att Centerpartiet ska verka för att barndomstolar med särskild barnkompetens införs.

[8.53.1](#) att barn och unga ska beläggas reseförbud till utlandet under pågående vårdnadstvist.

[8.53.2](#) att föräldrar, som har avsikt att starta en vårdnadstvist, ska informeras om reseförbud för barnet, redan under processens inledande skede.

[8.54.1](#) att det i en ny föräldrabalk införs en möjlighet för ett barn att ha fler än två vårdnadshavare som ges lika rättigheter och skyldigheter.

[8.55.2](#) att Centerpartiets riksdagsgrupp i det fall regeringen inte kan framlägga ett förslag till lagstiftning i enlighet med denna princip tar initiativ till att söka en majoritet för ett utskottsinitiativ som leder till en uppdaterad lagstiftning i enlighet med detta.

[8.61.1](#) att utreda om ett system för personnummer där kön och/ eller ålder inte finns. Ett köns och ålders neutralt personnummer.

414

415 Reservationer partistyrelsen

Malin Bergman, Centerkvinnorna, reserverar sig till förmån för bifall på motion 8.51.1 och föreslår ett tillägg i att-satsen:

Att betänketid för skilsmässor i sin nuvarande form avskaffas, men kan ansökas om båda parterna önskar det.

Motivering:

Äktenskap ska alltid vara frivilliga, därför måste individens rätt att lämna ett äktenskap vara starkt. Betänketiden bör vara frivillig och allra minst ömsesidig. Idag kan endast en part begära

betänketid och betänketiden blir obligatorisk om paret har barn under en viss ålder. Att begära betänketid kan användas som en härskarteknik och även om ett par med barn skiljer sig, upphör inte det gemensamma föräldraansvaret. Det går att åter ingå i äktenskap om paret önskar.

416

Malin Bergman, Centerkvinnorna, reserverar sig till förmån för bifall på motion 8.52.1, 8.52.2, 8.52.3, 8.52.4, 8.52.5, 8.52.6, 8.52.7.

Motivering:

I januari skakades Sverige av fallet då den 8-åriga Tintin mördades av sin pappa under ett umgänge. Sedan dess har röster om en Lex Tintin höjts. Centerkvinnorna har långt innan dess uppmärksammat frågan om att våldsamma föräldrar får behålla vårdnad och ha umgänge med sina barn, trots att det utsätter både barn och oftast en mamma i stor risk. Partiet saknar idag skarpa att-satser om vad vi ska göra. En ny rapport från Jämställdhetsmyndigheten ställer krav på aktion. För mig är det självklart att Centerpartiet inte ska tveka i den här frågan: vi måste stå på de utsattas sida. Barn ska aldrig vara en förälders rättighet och samhället måste skydda de som utsätts för våld. Den rättigheter försvinner inte bara för att man är barn till eller har barn med sin förövare. Vi måste våga vara tydliga. En ny rapport från Jämställdhetsmyndigheten efterlyser aktion och jag håller med om det. Yrkar bifall på samtliga att-satser i motion 532.

417

Caroline von Seth, Centerpartiets Ungdomsförbund, reserverar sig till förmån för bifall på motion 8.54.1

418

419 Att-satser

420 [8.31.1](#) att stärka barnets rätt till en säker och trygg uppväxt genom att barnet inte ska tvingas till
421 umgänge med en våldsam förälder.

422

423 [8.31.2](#) att se över föräldrabalken för att stärka barnets rättigheter i fall som dessa.

424

425 [8.32.1](#) att Centerpartiet verkar för att en förälder som dömts för våld mot den andre föräldern, mot
426 barnet eller andra anhöriga i familjen skall fråntas vårdnaden av barnet/barnen.

427

428 [8.32.2](#) att Centerpartiet verkar för att en förälder som dömts för våld mot den andre föräldern, mot
429 barnet eller andra anhöriga i familjen inte skall få umgänge med barnet/barnen. Inte heller skall
430 umgänge ske under brottsutredning och/eller då den våldsutsatta föräldern och barn befinner sig i
431 samhällets beskydd.

432

433 [8.32.3](#) att Centerpartiet verkar för att regelverk tillskapas som förhindrar att den våldsutsatta
434 föräldern och dess barn separeras vid samhällets beskydd, så som skyddade boenden.

435

436 [8.32.4](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa begreppet umgängessabotage.

437

438 [8.33.1](#) att en utredning tillsätts med uppdrag att utforma en ny svensk barnlag, eller barnrättslag.

439

440 [8.33.2](#) att innebörden av Barnkonventionens begrepp 'barnets bästa' definieras i lag, i förhållande till
441 en svensk kontext.

442

443 [8.33.3](#) att barnets ställning som eget rättsligt subjekt införs i svensk lag.

444

445 [8.34.1](#) att alla som är involverade i vårdnadstvister, orosanmälningar, brottsutredningar,
446 skolpersonal, förskola m fl aktörer får agera utan sekretess mellan varandra gällande barnet under
447 den sammantagna utredningen. Eftersom känslig information behandlas ska extra försiktighet
448 iakttas. Om behov fortfarande föreligger efter avslut kan utredningen fortsätta en tid, även då utan
449 sekretess för att säkerställa att alla åtgärder har vidtagits som beslutats. Detta ska omfatta samtliga
450 aktörer kring barnen som far illa, fritt informationsutbyte oavsett roll.

451

452 [8.34.2](#) att orosanmälningar ska direkt leda till att utredning inleds och alla behövliga kontakter
453 skapas också omgående. Barnets liv och hälsa säkras genom ev omhändertagande och placering på
454 trygg plats.

455

456 [8.34.3](#) att ett särskilt målsägarbiträde utses omgående för att ta till vara barnets trygghet.
457 Målsägarbiträdet ska ha full insyn i utredningen i sin helhet och alltid finnas till hands.
458 Målsägarbiträden är advokater och särskilt lämpade för dessa ärenden.

459

460 [8.34.4](#) att vara biologisk förälder ger inte alltid självklar rätt till vårdnad, särskilt då barn far illa eller
461 befaras kunna göra det ihop med denna/denne. Besluten om barns placering på annan plats än hos
462 biologiska föräldern ska ske hos väl fungerande familjehem, hos personer som självmant har anmält
463 sitt intresse för dessa barn och kan ge dem en säker uppväxt.

464

465 [8.34.5](#) att umgänge med barn för "oros-förälder" SKA ske tillsammans med övervakare genom hela
466 besöket varje gång och ett för barnet utsett särskild företrädare, målsägarbiträde, även den
467 närvarande vid varje tillfälle. Om barnet uttrycker tydligt att hen inte vill träffa "oros-föräldern" ska
468 inget besök ske.

469

470 [8.34.6](#) att i domstolarna ska särskilt utbildad personal i nämnder vad gäller familjemål ingå genom
471 förhandlingarna för säkrare beslut.

472

473 [8.34.7](#) att de lite äldre barnen ska alltid bli hörda vad gäller deras önsknings i sin situation. De yngsta
474 som inte har språket ännu ska därför representeras helt av "sitt" målsägarbiträde.

475

476 [8.35.1](#) att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en barnrättsinstans som
477 handhar frågor runt barn upp till 21 år. Både juridiska frågor men även granskning av
478 myndighetsutövning runt barn. Och genom det få ett ännu tydligare barnperspektiv.

479

480 [8.35.2](#) att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen uppdraget att se över möjligheten att ge någon
481 möjlighet att driva enskilda ärenden.

482

483 [8.36.1](#) att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att se över barns rätt till juridiskt ombud i
484 beslut gällande ovanstående situationer.

485

486 [8.37.1](#) att Centerpartiet ska verka för att det ställs krav på ställföreträdare att träffa det barn man
487 företräder innan förhandlingar i Förvaltningsrätt och Kammarrätt.

488

489 [8.38.1](#) att det görs en utredning om värdmödrarskap som ger trygghet för alla parter, med etiska,
490 medicinska och sociala aspekter

491

492 [8.39.1](#) att det införs ett tredje juridiskt kön.

493

494 [8.39.2](#) att det införs ett könsneutralt personnummer.

495

496 [8.39.3](#) att regeringen ger i uppdrag att utreda vilka hinder transpersoner upplever i samband med
497 resor.

498

499 [8.39.4](#) att polismyndigheten ges i uppdrag att undersöka möjligheten att införa alternativet X som
500 könsmarkör i svenska passhandlingar.

501

502 [8.39.5](#) att intersexpersoner senare i livet ska kunna få bestämma i vilket kön och juridiska tillhörighet
503 man vill ha.

504

505 [8.39.6](#) att i övrigt verka för att förslagen som finns i ”SOU 2017:92 För ett rikare liv för transpersoner”
506 blir verklighet.
507

508 [8.40.1](#) att Centerpartiet ska arbeta för att ansökan om äktenskapsskillnad ska vara avgiftsfri.
509

510 [8.40.2](#) att Centerpartiet ska arbeta för att möjliggöra utökad rådgivning och ekonomiskt bistånd för
511 den person som befinner sig i ekonomiskt underläge i en pågående process om äktenskapsskillnad.
512

513 [8.41.1](#) att verka för ett tryggare Europa.
514

515 [8.41.2](#) att stärka lagstiftning för HBTQIA gruppens frihet och värdighet i EU.
516

517 [8.41.3](#) att stärka arbetet i Sverige för ett schystare och tryggare liv för HBTQAI personer.
518

519 [8.42.1](#) att vi i Centerpartiet lyfter denna problematik och verkar för att både nationella och lokala
520 riktlinjer kring dessa frågor behöver ses över.
521

522 [8.43.1](#) att Centerpartiet verkar för att uppdatera Barnkonventionen där konventionen tar
523 hänsyn till fler aspekter som påverkar barns rättigheter, exempelvis sociala medier, narkotika och
524 alkohol
525

526 [8.43.2](#) att Centerpartiet verkar för att principen om barnets bästa blir självständigt rekvisit i
527 samtliga lagar som rör barns rättigheter
528

529 [8.43.3](#) att Centerpartiet verkar för att reformera föräldrabalken med utgångspunkten att stärka
530 barnrättsperspektivet. Med detta bör betydelsen av begreppet ”Barnets bästa” förändras och
531 barnets rätt till båda föräldrarna bör tillmätas mindre betydelse än tidigare
532

533 [8.43.4](#) att Centerpartiet verkar för att vid beslut enligt föräldrabalken om vårdnad, boende och
534 umgänge ska enbart barnets bästa vara avgörande.
535

536 [8.43.5](#) att Centerpartiet verkar för att föräldrar som utövar eller har utövat våld mot barnet
537 eller den andra vårdnadshavaren, ska inte kunna få ensam vårdnad om barnet
538

539 [8.43.6](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ratificerar barnkonventionens tredje
540 tilläggsprotokoll som ger barnet individuell klagorätt hos FN:s barnrättskommitté
541

542 [8.43.7](#) att Centerpartiet verkar för att Barnombudsmannen, eller annan relevant myndighet,
543 ska kunna företräda barn i enskilda ärenden i domstol
544

545 [8.43.8](#) att Centerpartiet verkar för att möjliggöra för barn under 15 år att medverka under
546 förhandling vid domstol, då det lämpar sig kopplat till barnets mognad och utveckling.
547

548 [8.43.9](#) att Centerpartiet verkar för att Barnombudsmannen, eller annan relevant myndighet,
549 ska utöva tillsyn av myndigheters arbete med barnkonventionen
550

551 [8.44.1](#) att Centerpartiet arbetar för att barnens bästa tas i beaktande vid vårdnads uppdelning och
552 umgängesrätt.
553

554 [8.44.2](#) att Centerpartiet arbetar för att omhändertagna barns rättigheter tas tillvara i större
555 utsträckning.
556

557 [8.44.3](#) att Centerpartiet arbetar för att våldsamma föräldrar inte ska tilldelas vårdnad eller få
558 umgängesrätt.
559

560 [8.45.1](#) Kompetens - att socionomutbildningen kompletteras med de grundläggande kunskaper i
561 psykologi som är nödvändiga för bedömningar av vårdnadstvister.
562

563 [8.45.2](#) att utredare inom socialtjänst genomgår en specialistutbildning i vårdnadsutredningar.
564

565 [8.45.3](#) att komplexa vårdnadsutredningar bedöms av psykologer.
566

567 [8.45.4](#) att multikompetenta team (psykologer, socionomer, läkare, skola) införs i socialtjänsten.
568

569 [8.45.5](#) Metoder - att riktlinjer för arbetssättet ska bygga evidensbaserade, kvantitativa, objektiva,
570 transparenta och standardiserade mätinstrument.
571

572 [8.45.6](#) att vårdnadsutredningar kvalitetssäkras genom att slumpmässigt utvalda vårdnadstvister
573 utreds av en oberoende part.

574

575 [8.45.7](#) att vårdnadstvister i första hand ska lösas genom obligatorisk auktoriserad medling istället för
576 en konflikt drivande tvist.

577

578 [8.45.8](#) att föräldraalienation beaktas i samband med barnets vilja.

579

580 [8.45.9](#) Genus - att socialtjänsten strävar efter en jämställd rekrytering av tjänster så utredningar
581 genomförs av både män och kvinnor.

582

583 [8.45.10](#) att könsdiskriminerande lagstiftning tas bort från familjebalken.

584

585 [8.45.11](#) att vårdnad vid födelsen automatiskt ges till erkänt föräldraskap, så att en erkänd far
586 automatiskt får vårdnad över sitt barn.

587

588 [8.45.12](#) Barnets bästa - att "shared parenting" det vill säga delad vårdnad och lika umgänge ska vara
589 normen i svensk familjepolitik.

590

591 [8.45.13](#) att incitament för samarbete införs så att umgängessabotage automatiskt leder till minskad
592 tid med barnet.

593

594 [8.45.14](#) att incitament för samarbete införs så att samarbetssvårigheter inte ska vara ett skäl till
595 ensam vårdnad.

596

597 [8.46.1](#) att Centerpartiet verkar för att barn vid vårdnadstvister skall ha ett eget juridiskt ombud som
598 opartiskt bevakar att barnets röst blir hörd och att beslutet blir till barnets bästa.

599

600 [8.47.1](#) att Centerpartiet ska verka för att de föräldrar som försvårar sitt barns liv och aktivt motverkar
601 barnets möjligheter att leva ett fritt liv i högre utsträckning än idag ska nekas vårdnad.

602

603 [8.47.2](#) att Centerpartiet ska verka för att barndomstolar med särskild barnkompetens införs.

604

605 [8.47.3](#) att Centerpartiet ska verka för att lagstiftningen skärps så att föräldrabalken utgår ifrån barns
606 rättigheter i större utsträckning än den gör idag.

607

608 [8.48.1](#) att sluta kategorisera personer med HBTQAI+! Använd ett mer inkluderande namn som
609 Regnbågsgrupp eller Regnbågsfamilj. Alla är vi i grunden och botten människor, som vill få respekt
610 och känna oss inkluderade. Vi vill att man undviker att utsätta varandra för nivåskillnader inom
611 gruppen tex bög, flat- eller transperson, alla är vi en del av regnbågsfamiljens famn.

612

613 [8.48.2](#) Behandlas i Hälso- och sjukvård kommitté 4.50.1: att vården ska vara jämlik och utföras på lika
614 villkor. Att den bedöms utifrån medicinsk möjlighet, tex ska bloddonation kunna ske med samma
615 karenstid för regnbågsgruppen som andra. Oavsett var du är som blodgivare ska du kunna ge blod
616 där du befinner dig.

617

618 [8.48.3](#) att den som är riskzon för psykisk ohälsa, snabbt ska kunna få insatser ifrån vården.

619

620 [8.48.4](#) att vården säger ja till att personer ska kunna påbörja utredning för ett könsbyte innan 18 års
621 ålder, men inte opereras förrän tidigast vid 18 års ålder.

622

623 [8.48.5](#) att polis, skola och omsorgen samt övriga offentliga myndigheter jobbar aktivt med att
624 inhämta kunskap kring att vara utsatt inom regnbågsgruppen och bemötandet är professionellt. En
625 ökad regnbågskunskap och jämställdhetskunskap behövs i allt från idrottsföreningar till
626 sociala/kulturella föreningar.

627

628 [8.48.6](#) att omvändelseterapi förbjuds omedelbart, var människa ska få besluta om sin hälsa & kropp.

629

630 [8.49.1](#) att Centerpartiet driver frågan om allas lika rätt till självbestämmande över sin egen
631 kropp.

632

633 [8.49.2](#) att Centerpartiet verkar för att Statistiska Centralbyrån får i uppdrag att se över hur den
634 könsuppdelade offentliga kunskapsinhämtning som sker kan ske utan ett juridiskt fastslaget
635 könsbegrepp.

636

637 [8.49.3](#) att Centerpartiet verkar för att Skatteverket får i uppdrag att se över hur kopplingen
638 mellan personnummer och juridisk könsstatus kan brytas.

639

640 [8.49.4](#) att Centerpartiet verkar för att Polismyndigheten får i uppdrag att utreda hur ID-
641 handlingar kan utfärdas utan att på ID-handlingen ange juridisk könsstatus.

642

643 [8.49.5](#) att Centerpartiet verkar för att tillsätta en utredning med syfte att på sikt avskaffa det
644 juridiska könsbegreppet.

645

646 [8.49.6](#) att Centerpartiet verkar för att tillsätta en utredning med syfte att ta fram lagstiftning
647 för att könskorrigering åtgärder av intersexpersoner utan samtycke eller medicinska skäl förbjuds.

648

649 [8.50.1](#) att Centerpartiet ska verka för att hbtqia+-personer som flyr undan förföljelse ska ha rätt till
650 asyl i Sverige.

651

652 [8.50.2](#) att Centerpartiet ska verka för att hbtqia+-personer som söker asyl inte ska utsättas för
653 godtycklighet och rättsosäkerhet i sin asylprocess hos Migrationsverket.

654

655 [8.50.3](#) att Centerpartiet ska verka för att föräldrabalken ses över, och göras könsneutral, för att
656 motsvara de behov de moderna familjebildningarna ställer och säkra tryggheten för alla slags
657 familjer.

658

659 [8.50.4](#) att Centerpartiet ska verka för att en ny könstillhörighetslag införs.

660

661 [8.50.5](#) att Centerpartiet ska verka för att alla, oavsett ålder, har rätt till juridisk fastställelse i önskat
662 kön utan krav på medicinsk behandling, kirurgiska ingrepp, diagnos eller andra krav som till exempel
663 en viss typ av utredning. Att ändra juridiskt kön ska vara en enkel administrativ process och grundas i
664 en personlig självidentifikation. Personer under 18 år ska kunna byta juridiskt kön utan föräldrars
665 medgivande.

666

667 [8.50.6](#) att Centerpartiet ska verka för att det ska vara lätt för transpersoner som behöver
668 könsbekräftande vård att få tillgång till det. Vården ska bygga på respekt och utgå från den enskilde
669 individens behov och rätt till inflytande över vårdens genomförande.

670

671 [8.50.7](#) att Centerpartiet ska verka för att det blir olagligt att utföra omvändelseterapi mot hbtqia+-
672 personer.

673

674 [8.50.8](#) att Centerpartiet ska verka för att all personal inom samhällsbärande yrken såsom skola, vård
675 och omsorg, myndigheter m.fl ges grundläggande hbtqia+-kompetens.

676

677 [8.51.1](#) att betänketiden för skilsmässor avskaffas.

678

679 [8.51.2](#) att rättshjälp ska omfatta bodelningar och att grundnivån höjs.

680

681 [8.51.3](#) att det införs en bortre tidsgräns för förrättningsprocessen vid bodelning.

682

683 [8.51.4](#) att personer ska ha rätt till skydd för att skyndsamt kunna hämta personliga ägodelar från
684 tidigare gemensam bostad vid skilsmässa och separation.

685

686 [8.52.1](#) att riskbedömningarna i vårdnads mål förbättras genom en riktad satsning.

687

688 [8.52.2](#) att samarbetspresumtionen i vårdnads mål upphör vid uppgifter om att våld förekommit
689 anges.

690

691 [8.52.3](#) att förekomst av våldsutövning av en eller fler förälder/föräldrar ska tas i beaktande i beslut
692 om vårdnad, boende och umgänge.

693

694 [8.52.4](#) att lagtext justeras så att bedömning av våld som föräldrar har brukat har en större betydelse i
695 domar om vårdnad och umgänge.

696

697 [8.52.5](#) att förekomst av våldsdöm mot barn eller den andra förälder i vårdnads mål ska vara ledande i
698 bedömningar om vårdnad, boende och umgänge.

699

700 [8.52.6](#) att det genomförs en nationell satsning på att kompetensutveckla socialtjänster för att kunna
701 arbeta med fall som rör vårdnad- och umgängestvister där barn och den andra föräldern utsätts för
702 våld.

703

704 [8.52.7](#) att det tillsätts utredning för att se över nya arbetsmodeller för socialtjänstens områden, så
705 att rätt kompetens finns tillgänglig för alla kommuner.

706

707 [8.53.1](#) att barn och unga ska beläggas reseförbud till utlandet under pågående vårdnadstvister.

708

709 [8.53.2](#) att föräldrar, som har avsikt att starta en vårdnadstvister, ska informeras om reseförbud för
710 barnet, redan under processens inledande skede.

711

712 [8.54.1](#) att det i en ny föräldrabalk införs en möjlighet för ett barn att ha fler än två vårdnadshavare
713 som ges lika rättigheter och skyldigheter.

714

715 [8.54.2](#) att det i föräldrabalken införs en reglering av föräldrafullmakt som ger väl definierade
716 rättigheter och skyldigheter till dess att den eventuellt återkallas.

717

718 [8.55.1](#) att en ny könstillhörighetslagstiftning snarast införs där rätten att registrera det juridiska kön
719 helt utgår från rätten till självidentifikation.

720

721 [8.55.2](#) att Centerpartiets riksdagsgrupp i det fall regeringen inte kan framlägga ett förslag till
722 lagstiftning i enlighet med denna princip tar initiativ till att söka en majoritet för ett utskottsinitiativ
723 som leder till en uppdaterad lagstiftning i enlighet med detta.

724

725 [8.56.1](#) att Centerpartiet verkar för att en ny statlig utredning över att införa ett altruistiskt
726 värdmödraskap i Sverige tillsätts för att lämna förslag under innevarande mandatperiod.

727

728 [8.56.2](#) att utredningen också ska föreslå hur en säker reglering ska se ut för att de barn som fötts
729 genom värdmödraskap utomlands ska ha rätt till sina föräldrar vid flytt till Sverige.

730

731 [8.57.1](#) att Centerpartiet i budgetarbetena arbetar för att höja arvudet för borgerliga vigselförrättare.

732

733 [8.58.1](#) att den som utsätter sitt barn och/eller barnets vårdnadshavare för hot och våld ska fråntas
734 vårdnaden av barnen.

735

736 [8.58.2](#) att de som utsätter närstående för hot och våld ska tvingas flytta, inte de våldsutsatta.

737

738 [8.58.3](#) att barn ska inte av någon, och särskilt inte av myndigheter eller domstolar, tvingas till
739 umgänge med förälder som har utsatt eller utsätter barnet och/eller den andra föräldern för hot och
740 våld.

741

742 [8.58.4](#) att en förälder som lyssnar på sitt barn ska inte anklagas för umgängessabotage när barnet är
743 rädd för den andra vårdnadshavaren eller mår dåligt av att träffa hen.

744

745 [8.58.5](#) att den som utsätter sitt barns vårdnadshavare för hot och våld ska endast ha umgänge med
746 barnen om barnet själv vill. Myndigheter ska alltid lyssna på barnet och barnets åsikt och vilja ska
747 respekteras.

748

749 [8.58.6](#) att en förälder som är våldsutsatt av den andra föräldern ska inte tvingas till möte med denne,
750 exempelvis vid överlämning vid umgänge.

751

752 [8.58.7](#) att den förälder som utsätts för hot och våld ska inte förlora vårdnaden om barnet på grund av
753 effekter orsakade av förövaren.

754

755 [8.58.8](#) att den förälder som utsätts för hot och våld av närstående ska få stöttning i sitt föräldraskap.

756

757 [8.58.9](#) att vid eventuellt umgänge med förälder som utsätter den andra föräldern för hot och våld ska
758 alltid övervakare finnas närvarande.

759

760 [8.58.10](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att myndigheter säkerställer att de som lever
761 med skyddad identitet eller skyddad folkbokföring får fullständig tillgång till samma samhällsservice
762 och demokratiska rättigheter som alla andra.

763

764 [8.58.11](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att de organisationer som röjer
765 personuppgifter för en person som lever med skyddad identitet eller skyddad folkbokföring ska vara
766 skyldig att ta ansvar för konsekvenserna för den enskilde, såsom eventuell ny bostad, kostnader,
767 kontakter med myndigheter. Den som fått sina uppgifter rövda ska få stöttning i hela processen.

768

769 [8.58.12](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att höja straffen för kvinnofridsbrott och våld i
770 nära relation.

771

772 [8.58.13](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att markant höja straffet för dem som
773 återkommande döms för våldshandlingar i nära relation.

774

775 [8.58.14](#) att vid vårdnadstvister ska män ska utredas i samma utsträckning som kvinnor gällande
776 föräldraförmåga.

777

778 [8.58.15](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att införa stöttningsprogram för våldsutsatta
779 för att kunna lämna en våldsamt relation.

780

781 [8.59.1](#) att vårdpersonal och skolkuratorer utbildas i Regnbågpersoners utsatthet

782

783 [8.59.2](#) att vårdpersonal utbildas i att hantera de speciella situationer och omständigheter som finns
784 kring Regnbågpersoners psykiska hälsa.

785

786 [8.59.3](#) att Socialstyrelsen ges i uppdrag att utreda djupare frågor kring Regnbågpersoners psykiska
787 ohälsa. T ex ska hedersrelaterat, religiösa och sociala förtryck djupare och vetenskapligt utredas och
788 synliggöras.

789

790 [8.59.4](#) att studien från 2016 följs upp av Socialstyrelsen och andra myndigheter med ansvar för hälsa.

791

792 [8.59.5](#) att en expertgrupp upprättas med klara direktiv att komma med konkreta förslag på
793 förbättringar

794

795 [8.59.6](#) att mötesplatser skapas för HBTQ-personer så att den sociala utsattheten och ensamheten
796 kan motverkas. Statliga medel för att söka Regnbågsorganisationer upprättas.

797

798 [8.59.7](#) att synliggöra och aktivt jobba för ett respekterande bemötande både i de offentliga
799 myndigheterna och i föreningar, tex idrott som uppbär bidrag från skattemedel samt öka deras
800 Regnbågskompetens.

801

802 [8.60.1](#) att ge barn rätt till ett eget offentligt biträde i vårdnadsfall så att deras uppgifter hörs i rätten
803 och deras utsatthet för våld blir en del av riskbedömningen.

804

805 [8.60.2](#) att öka kunskapen hos domstolarna kring vilka konsekvenser beslut om vårdnad, boende eller
806 umgänge kan få när den ena föräldern utsatt barnet eller den andra föräldern för våld.

807

808 [8.60.3](#) att förhindra att tvångsomhändertagna barn som idag kan utvisas tillsammans med eller till
809 den eller de vårdnadshavare som bedömts olämpliga att ta hand om barnet.

810

811 [8.60.4](#) att säkerställa Barnkonventionens efterlevnad genom att tydliggöra att myndigheters beslut
812 som inte är för barnets bästa är felaktiga beslut.

813

814 [8.60.5](#) att införa en lagstadgad skyldighet för rättsväsendet att i mål som rör barn ta in sakkunniga,
815 med särskild kunskap om barn, inom det område målet rör.

816

817 [8.60.6](#) att införa en lagstadgad skyldighet för rättsväsendet att i mål som rör barn med
818 funktionsnedsättningar ta in sakkunniga som kan informera rätten om vad olika
819 funktionsnedsättningar kan innebära för barnet.

820

821 [8.61.1](#) att utreda om ett system för personnummer där kön och/ eller ålder inte finns. Ett köns och
822 ålders neutralt personnummer.
823
824

825 [8.31 Stärk barnets rätt vid föräldrars konflikt](#)

826 **Motionskrivare:** Gunilla Gustafsson

827 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

828 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

829

830 [Brödtext](#)

831 När en hotad kvinna med barn gömmer sig för att överleva tvingas ändå barnet till umgänge med den
832 förälder som är anledningen till att kvinnan gömmer sig. Detta trots att pappan (föräldern som hotar
833 och är våldsam) kan vara dömd för misshandel, hot och mordförsök mot kvinnan. Barnet har ofta levt
834 i kaoset och sett misshandeln med egna ögon.

835 I stället för att se till barnets bästa tvingas barnet till umgänge med pappan. Föräldrabalken anses
836 viktigare än barnets rättighet till en säker och trygg uppväxt.

837 [Att-sats](#)

838 [8.31.1](#) att stärka barnets rätt till en säker och trygg uppväxt genom att barnet inte ska tvingas till
839 umgänge med en våldsam förälder.

840 [8.31.2](#) att se över föräldrabalken för att stärka barnets rättigheter i fall som dessa.

841 [Yttrande Distrikt](#)

842 Motionären lyfter frågan om vikten av barnets perspektiv i vårdnad-, boende- och umgänges mål där
843 våld har förekommit. Frågan har uppmärksamats från flera håll och Jämställdhetsmyndigheten
844 redovisade 2022 på uppdrag av regeringen en kartläggning av hur uppgifter om våld eller andra
845 övergrepp av den ena föräldern mot den andra beaktas i mål om vårdnad, boende eller umgänge.
846 Resultatet visar att riskbedömningen i dessa fall brister, att barnrättsperspektivet inte sällan brister
847 och att barn kan tvingas bo och/eller ha umgänge med en våldsutövande förälder. Myndigheten
848 framför att domstolarna behöver utveckla och förbättra sitt arbete för att tillgodose sitt ansvar för
849 att barns rättigheter.

850 I rapporten står bland annat:

851 ”Att verka för att föräldrar ska komma överens förutsätter att det finns ett jämlikt maktförhållande
852 dem emellan. I situationer där den ena föräldern utövar våld mot den andra föräldern finns det alltid
853 en maktobalans som föranleder att ett samarbete och en samförstånds lösning dem emellan riskerar
854 att ge uttryck för det maktförhållandet, snarare än personers faktiska vilja eller önskemål. Det är av
855 vikt att domstolarna skiljer på vårdnadstvister där föräldrar har en konflikt eller samarbets svårigheter
856 och tvister där det förekommer våld mot en förälder eller partner eller barn. Det har även lyfts i
857 andra rapporter som kartlagt mål om vårdnad, boende och umgänge.”

858 Centerpartiet har varit drivande i frågor om mäns våld mot kvinnor driver redan politik för att se till
859 barnets rätt till umgänge med viktiga vuxna, samt möjligheten att vid umgängesutredningar tala med
860 barnet utan vårdnadshavares samtycke och utan att vårdnadshavare är närvarande. I detta fall är det
861 dock inte lagstiftningen som främst brister, utan domstolarnas arbete med att ta hänsyn till och väga
862 in förekomst av våld mot barnet eller barnets förälder. Det är därför av vikt att den granskning som
863 jämställdhetsmyndigheten presenterat följs upp och att domstolarna ser över hur frågan hanteras.

864 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman

865 Att anse motionens första att-sats besvarad
866 Att avslå motionens andra attsats
867 Samt att uppdra till distriktets delegation att även yrka på
868 Att Centerpartiet driver frågan om uppföljande granskning av domstolarnas arbete vid
869 vårdnadstvister där det förekommer våld mot en förälder eller partner eller barn

870 [8.32 Sluta tvinga brottsoffer att träffa sina förövare – avskaffa det](#) 871 [livsfarliga tvångsumgänget!](#)

872 **Motionskrivare:** Tina Swens

873 ÖREBRO C-krets, ÖREBRO C-dist

874 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

875

876 [Brödtext](#)

877 Jämställdhetsmyndigheten redogör i en aktuell rapport för att det i så många som 64% av alla
878 vårdnadstvister uppges förekomma våld och/eller andra övergrepp. Dels våld mot barnet själv eller
879 våld mot den andra föräldern eller ett syskon. Sedan 2021 har vi en brottsrubricering kallad
880 barnfridsbrott och som innebär att det är straffbart att barn bevittnar våld mot närstående. Det är
881 fastställt att barn som bevittnar våld riskerar livslånga trauman och försämrad fysisk och psykisk
882 hälsa. Detta alltså oavsett om barnet själv är utsatt eller bevittnar våld. Ett barn som bevittnar våld är
883 således att anses som våldsutsatt och ett brottsoffer i lagens mening. Trots detta fortsätter vårt
884 rättssystem att tilldöma våldsutövare umgänge och vårdnad och nu har det gått så långt att ett barn
885 mist livet vid tvångsumgänge med en våldsam förälder.

886 Det finns uppgifter som pekar på att ovan redovisade uppgifter om förekomsten av våld inte tas i
887 beaktande när den förälder som utövat våld tilldöms umgänge eller vårdnad. Det leder till enormt
888 svåra konsekvenser både för den våldsutsatta föräldern som för barnen. Samtidigt är det enligt
889 föräldrabalken föräldrars ansvar att skydda barnen från våld och/eller annan kränkande behandling
890 och i många fall krockar kravet på att inte försvåra umgänge med ansvaret på den våldsutsatta
891 föräldern att skydda barnen från våldsutövaren. I majoriteten av fallen handlar det om kvinnor som är
892 utsatta för våld av en manlig partner. Kvinnor och mammor som riskerar att antingen påstås skapa
893 umgängessabotage då de försökt skydda barnen från pappan och därmed riskerar vårdnaden om
894 barnen eller å andra sidan riskerar att få barnen omhändertagna av Socialtjänsten pga att de inte
895 kunnat skydda barnen från våldsutövaren. Dessa mammor kan alltså inte skydda sina barn utan att
896 riskera att förlora vårdnaden om dem till våldsutövaren. Detta är alltså en kamp som förväntas
897 utkämpas samtidigt som kvinnan ofta lever gömd med rädsla för sitt och barnens liv.

898 Trots Barnkonventionens tydliga principer beskriver bland annat kvinnojourer hur barn ofta tvingas till
899 umgänge med en förälder som utövat våld och detta helt emot barnets uttryckliga vilja.

900 Riksförbundet Unizon har genomfört en undersökning som påvisar barn och ungas erfarenheter av att
901 ha vuxit upp med en förälder som utövat våld och de konsekvenser som det för med sig senare i livet.
902 Undersökningen visar bland annat att barn upplevt sig sakna möjlighet att själva få uttrycka sin vilja i
903 fråga om umgänge med föräldern som utövat våld. Dessutom redogör undersökningen för en dyster
904 bild beskriven av unga vuxna med svår psykisk och fysisk problematik som en konsekvens av uppväxten
905 i skuggan av våldet.

906 I utredningen kring förstärkt barnrättsperspektiv för barn på skyddade boenden finns ett förslag om
907 att barn som bor på skyddat boende tillsammans med en våldsutsatt förälder skall kunna omhändertas
908 av Socialtjänst. Intentionen med detta förslag är självfallet att skydda barnen, risken är dock att
909 kvinnan inte lämnar relationen eller går tillbaka till den då hon riskerar att förlora barnen. Det bör inte
910 vara samhällets mening att en våldsutsatt, förutom att behöva lämna hela sitt sammanhang och frukta
911 för sitt liv, även skall behöva straffas med att bli fråntagen sina barn. Det är inte heller svårt att tänka
912 sig att detta kan utnyttjas som ett maktmedel av den våldsutövande föräldern.

913 Hur kan vi behandla barn som är brottsoffer på detta vis? I vilka andra sammanhang skall
914 våldsutsatta tvingas leva med eller umgås med sina förövare? Hur kan det vara i enlighet med
915 barnets bästa att träffa eller leva med en förälder som utövat våld på den andre föräldern och/eller
916 på barnet själv och uttryckligen motsäger sig umgänget? Nej, det måste finnas sätt att stoppa detta!

917 [Att-sats](#)

918 [8.32.1](#) att Centerpartiet verkar för att en förälder som dömts för våld mot den andre föräldern, mot
919 barnet eller andra anhöriga i familjen skall fråntas vårdnaden av barnet/barnen.

920 [8.32.2](#) att Centerpartiet verkar för att en förälder som dömts för våld mot den andre föräldern, mot
921 barnet eller andra anhöriga i familjen inte skall få umgänge med barnet/barnen. Inte heller
922 skall umgänge ske under brottsutredning och/eller då den våldsutsatta föräldern och barn
923 befinner sig i samhällets beskydd.

924 [8.32.3](#) att Centerpartiet verkar för att regelverk tillskapas som förhindrar att den våldsutsatta
925 föräldern och dess barn separeras vid samhällets beskydd, så som skyddade boenden.

926 [8.32.4](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa begreppet umgängessabotage.

927 [Yttrande Distrikt](#)

928 **Distriktsstyrelsens utlåtande:**

929 Detta är ett mycket viktigt område där vi behöver se till att lagar ändras så att vi gör allt för barnens
930 bästa och inte ser föräldrarnas behov i första hand.

931 **Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta-** att bifalla motionen- att vidarebefordra
932 motionen till Centerpartiets riksstämma

933

934 Distriktsstämman beslutade att bifalla motionen.

935 [8.33 Inrätta en svensk Barnlag](#)

936 **Motionskrivare:** Rikard Tordön

937 LINKÖPING C-krets, ÖSTERGÖTLAND C-dist

938 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

939 Elisabeth Lietha, Lars Vikinge

940 [Brödtext](#)

941 I svensk lag regleras barns rättigheter idag i en mängd olika författningar. Föräldrabalken (1949:381)
942 reglerar förhållandet mellan föräldrar och barn och sådana frågor som exempelvis vårdnad och
943 adoption. Förarbeten till den lagen gjordes på 1940-talet med de värderingar som var aktuella då.
944 Socialtjänstlagen (2001:453) reglerar förhållanden när barn behöver samhällets stöd inom ramen för

945 vårdnadshavares samtycke, medan Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52) tar
946 vid när samtycke inte finns. FN's Barnkonvention blev svensk lag (2018:1197) år 2020 och reglerar
947 egentligen staters skyldighet att tillgodose barnets rättigheter. Utöver detta regleras barns rätt i lagar
948 inom exempelvis skola och sjukvård.

949 Många andra länder har sedan länge en samlad lagstiftning om barn. Finland har en Barnskyddslag,
950 Norge har sin 2022 uppdaterade *Lov om barn og foreldre*, Danmark har *Børneloven* från 2019.
951 Storbritannien har *Children's Act*, rejält reformerad 2004. I Sverige har väldigt många utredningar
952 som rör barns rättigheter tillsatts och genomförts de två senaste decennierna. Oftast med följd att
953 små justeringar i befintlig lagstiftning gjorts för att tillgodose specifika behov efter specifika
954 tragedier. Exempelvis regler om flyttningsförbud och vårdens upphörande efter "Lilla hjärtat".
955 Motsvarande process förväntas efter en 8-årig pojkes död under umgänge i Luleå den 8 januari i år.
956 Vi vill att Centerpartiet verkar för

957 Men fortfarande saknas i Sverige politiskt mod och vilja att stifta en sammanhållen barnrättslag, där
958 barnets ställning och rättigheter definieras tydligt, där begreppet *barnets bästa* från
959 Barnkonventionens tredje artikel uttolkas i förhållande till svenska förhållanden, där barnet kan få
960 status som eget rättsligt subjekt och inte längre ses enbart företrädd av sina vårdnadshavare.

961 I en samlad barnlag skulle allt detta kunna inrymmas och på riktigt ge konkret vägledning till alla som
962 möter och råder över barn i samhället. Domstolar skulle få bättre förståelse för vad barnets bästa
963 innebär. Befintlig reglering skulle kunna flyttas från Socialtjänstlagen på samma sätt som
964 funktionsvarierades rättigheter när LSS tillskapades och som pågående utredning om äldres
965 rättigheter väntas föreslå. Regleringen i LVU skulle kunna bli ett eget kapitel i en ny barnlag.

966 Viktigast av allt är att en helt nyutvecklad barnlag bygger på de värderingar som är aktuella idag, i
967 stället för de 80 år gamla som exempelvis Föräldrabalken bygger på.

968 En nationell barnlag skulle också kunna inrymma de bestämmelser som behöver finnas för att vid
969 behov kunna hantera Europakonventionens artikel 8, som reglerar familjers rätt till privatliv, på ett
970 sätt som inte självklart och instrumentellt innebär föräldrars makt över barn i familjen. Där barns rätt
971 till att bli lyssnad på i angelägenheter som rör deras grundläggande mänskliga rättigheter,
972 garanteras.

973 Att-sats

974 [8.33.1](#) att en utredning tillsätts med uppdrag att utforma en ny svensk barnlag, eller barnrättslag.

975 [8.33.2](#) att innebörden av Barnkonventionens begrepp 'barnets bästa' definieras i lag, i förhållande
976 till en svensk kontext.

977 [8.33.3](#) att barnets ställning som eget rättsligt subjekt införs i svensk lag.

978 Yttrande Distrikt

979 De senaste åren har bland annat flertalet tragiska dödsfall avseende barn inträffat vilket har satt
980 ljuset på barns rättigheter i förhållande till sina biologiska föräldrar och hur lagstiftningen ska
981 tillvarata barnets bästa. En utredning är därför nödvändig för att belysa huruvida det finns ett behov
982 såsom motionsställaren beskriver.

983 Barnkonventionen är numer även svensk lag, även om uttrycket barnets bästa redan innan inte var
984 ett okänt begrepp inom svensk rättstradition. Vad som exakt avses med uttrycket behöver dock
985 tydliggöras i lag för att undvika divergens i rättsskipningen.

986 Barn är redan idag egna rättsliga subjekt, det vill säga bärare av rättigheter och skyldigheter.

987 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionens första och andra
988 attsats.

989 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att anse tredje attsatsen besvarad.

990 [8.34 Motion om att alltid sätta barnens trygghet främst](#)

991 **Motionsskrivare:** Maude Ekenberg

992 VAXHOLM C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

993 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

994

995 [Brödtext](#)

996

997 Inledning

998 De senaste åren har vi tagit del av bedrövande nyheter där barn har bragts om livet av sina egna
999 föräldrar. Tyvärr där myndigheter dessutom har varit inkopplade och haft kännedom om föräldrars
1000 problematik och våldskapital. Dessa händelser får inte ske i fortsättningen. Alla barn har rätt till en
1001 trygg tillvaro utan att riskera liv och hälsa i hemmet. Det är alltid barnets bästa som ska sättas i
1002 främsta rummet, inte enskilda föräldrars rätt att träffa sitt barn. Och det är vi vuxna som har
1003 skyldighet att se till att barnen slipper utsättas. Vi måste än en gång dra lärdom av det tragiska öde
1004 som hänt utsatta barn.

1005 Alla instanser och myndigheter har utvecklats, kraven har blivit tydligare vad gäller samarbete,
1006 lagarna kring brott mot människor i relation har också förändrats över tid men det som jag anser
1007 fortfarande saknas är skyddet av barnen. Och Barnkonventionen måste efterföljas mer noggrant och
1008 alltid vara den som gäller i första ledet.

1009 Mitt förslag handlar mest om fysiskt våld, direkt dödligt när barn utsätts av vuxen. Det måste beaktas
1010 att även psykisk misshandel förekommer och är att jämföras med brott mot frid, varför även detta
1011 ska omfattas i förslaget.

1012 Jag hänvisar till Melinda Jacobs bok om Lilla Hjärtat(Esmeralda) men också hennes framtida arbete
1013 för att skydda barnen.

1014 Jag hänvisar också till att det arbete Melinda Jacobs, trots sin stora sorg efter Esmeraldas död, inte
1015 ännu nått ända fram till beslutsfattare då det kunde hända igen, denna gång Tintin, 8 år, som uttryckt
1016 sitt starka nej till umgänge med XX, ett umgänge som skedde utan övervakning och mötte därför sin
1017 död.

1018 Sekretesslagstiftningen som tillämpas mellan de olika aktörerna skapar fortfarande vattentäta skott
1019 vad gäller välbehövlig information för rätt beslut om barnens omsorg. Mitt förslag är därför att:

1020 [Att-sats](#)

1021 [8.34.1](#) att alla som är involverade i vårdnadstvister, orosanmälningar, brottsutredningar,
1022 skolpersonal, förskola m fl aktörer får agera utan sekretess mellan varandra gällande barnet
1023 under den sammantagna utredningen. Eftersom känslig information behandlas ska extra
1024 försiktighet iakttas. Om behov fortfarande föreligger efter avslut kan utredningen fortsätta

- 1025 en tid, även då utan sekretess för att säkerställa att alla åtgärder har vidtagits som beslutats.
1026 Detta ska omfatta samtliga aktörer kring barnen som far illa, fritt informationsutbyte oavsett
1027 roll.
- 1028 [8.34.2](#) att orosanmälningar ska direkt leda till att utredning inleds och alla behövliga kontakter
1029 skapas också omgående. Barnets liv och hälsa säkras genom ev omhändertagande och
1030 placering på trygg plats.
- 1031 [8.34.3](#) att ett särskilt målsägarbiträde utses omgående för att ta till vara barnets trygghet.
1032 Målsägarbiträdet ska ha full insyn i utredningen i sin helhet och alltid finnas till hands.
1033 Målsägarbiträden är advokater och särskilt lämpade för dessa ärenden.
- 1034 [8.34.4](#) att vara biologisk förälder ger inte alltid självklar rätt till vårdnad, särskilt då barn far illa eller
1035 befaras kunna göra det ihop med denna/denne. Besluten om barns placering på annan plats
1036 än hos biologiska föräldern ska ske hos väl fungerande familjehem, hos personer som
1037 självmant har anmält sitt intresse för dessa barn och kan ge dem en säker uppväxt.
- 1038 [8.34.5](#) att umgänge med barn för "oros-förälder" SKA ske tillsammans med övervakare genom hela
1039 besöket varje gång och ett för barnet utsett särskild företrädare, målsägarbiträde, även den
1040 närvarande vid varje tillfälle. Om barnet uttrycker tydligt att hen inte vill träffa "oros-
1041 föräldern" ska inget besök ske.
- 1042 [8.34.6](#) att i domstolarna ska särskilt utbildad personal i nämnder vad gäller familjemål ingå genom
1043 förhandlingarna för säkrare beslut.
- 1044 [8.34.7](#) att de lite äldre barnen ska alltid bli hörda vad gäller deras önsknings i sin situation. De
1045 yngsta som inte har språket ännu ska därför representeras helt av "sitt" målsägarbiträde.
- 1046 **Yttrande Distrikt**
- 1047 Distriktsstyrelsen vill tacka för en motion som lyfter livsviktiga frågor för målgruppen barn som är en
1048 särskilt utsatt grupp i samhället. Det är en enorm tragedi och ett stort svek av myndigheter när ett
1049 barn mister livet.
- 1050 Rädda Barnen säger att omkring 200 000 barn lever med våld som en del av sin vardag. De barnen
1051 riskerar också att själva utsättas både för våld och sexuella övergrepp. Enligt Rädda Barnen har
1052 nästan ett av sju barn någon gång blivit slaget av en vuxen. Det är oacceptabelt.
- 1053 Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen en del av svensk lag. Stat, regioner och kommuner
1054 ska säkerställa de rättigheter barnet har enligt konventionen.
- 1055 Den 1 juli 2022 infördes nya bestämmelser som kallas lex lilla hjärtat i socialtjänstlagen (2001:453),
1056 SoL, och lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. De nya reglerna gäller
1057 framförallt socialtjänstens ansvar när en placering ska upphöra och hanterar just vårdnadsfrågan för
1058 barnets bästa.
- 1059 Centerpartiet vill att de som utsätter barn för brott ska kunna straffas oftare än i dag. Därför vill vi se
1060 ett nytt barnmisshandelsbrott, som ska inkludera både fysisk och psykisk misshandel.
- 1061 Vi tycker också att det ska finnas ett särskilt barnfridskränkingsbrott, för dem som begår många
1062 mindre brott mot ett barn, som ska ha hårdare straff än andra fridskränkingsbrott.
- 1063 Den ökade psykiska ohälsan bland barn och unga är ett växande och allvarligt problem.

1064 Bara under förra året suicidera elva barn i åldern 10-14. Det är en fruktansvärd tragedi. Nyckeln är att
1065 se till att fler barn och unga får hjälp tidigt. Då måste vården, skolan och civilsamhället få rätt verktyg
1066 för att bättre möta behoven, och inte minst kunna sprida kunskap. Därför vill Centerpartiet upprätta
1067 ett nationellt kunskapscentrum för psykisk ohälsa bland barn och unga, som kan stötta och driva på
1068 regionernas arbete med insatser och vård. Distriktsstyrelsen anser precis som motionären att en
1069 viktig del i detta är att verka för att slopa sekretessen för att underlätta arbetet mellan myndigheter.

1070 Stora delar av det motionen föreslår finns med i det viktiga arbetet som partiet idag redan arbetar
1071 med för att säkra upp myndigheternas stöd gällande barn och unga. Ett arbete som givetvis
1072 distriktsstyrelsen ställer sig bakom.

1073 Distriktsstämmans beslut:

1074 Att-sats

1075 1: Bifall

1076 2: Besvarad

1077 3: Besvarad

1078 4: Besvarad

1079 5: Besvarad

1080 6: Besvarad

1081 7: Besvarad

1082 [8.35 En barnrättsinstans för barnfrågor](#)

1083 **Motionskrivare:** Eva Hallgren

1084 LIDKÖPING C-krets, SKARABORG C-dist

1085 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1086

1087 [Brödtext](#)

1088 Det har gjorts många utredningar runt barn i samhällsvård men alltför sällan ser vi att det sedan blir
1089 några konkreta förändringar utifrån de förslag som läggs fram. När samhället tar över borde det även
1090 medföra att samhället gör ett bättre jobb. Men ingen har idag rätt att gå in i enskilda ärenden. IVO's
1091 uppgift är att granska att socialtjänsten följer lagen, inte att rätta till i det enskilda ärendet.

1092 JO avslutar nästan alla granskningar med orden förutom ovanstående kritik föranleder ingen åtgärd
1093 ifrån vår sida.

1094 För att anmäla till DO skall man själva vara drabbad men om man är för gammal, sjuk eller för liten
1095 att själva anmäla så granskar de inte.

1096 Inte ens barnombudsmannen får agera i enskilda ärenden.

1097 Mitt förslag till motion är att man ger även ger barnombudsmannen rätt att driva enskilda ärenden.
1098 Men man borde även ha en egen rättsinstans som ansvarar för frågor runt barn. Med personal med
1099 utbildning även runt barn. En instans som handlägger ärenden runt barn upp till 21 år. (Om barnen
1100 går i skolan är det åldern då socialtjänstens ansvar slutar gälla)

1101 Som ansvarar för LVU, vårdnadsöverflytt, vårdnadstvister, ungdomsbrottslighet, medling mellan
1102 offer-förövare, skolor som inte sköter sitt uppdrag. Till instansen kopplas expertis som advokater,
1103 domare, psykologer, BUP, polis med dubbla utbildningar. Det skulle medföra kortare
1104 handläggningstider, avlasta de andra domstolarna.

1105 Idag saknas även en instans dit familjehem kan vända sig. Det är en mänsklig rättighet att få sin sak
1106 prövad i domstol men den rättigheten har inte familjehem då de inte är part. Vid en omplacering kan
1107 de anklagas för alla möjliga saker utan möjlighet att försvara sig.

1108 [Att-sats](#)

1109 [8.35.1](#) att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en barnrättsinstans som
1110 handhar frågor runt barn upp till 21 år. Både juridiska frågor men även granskning av
1111 myndighetsutövning runt barn. Och genom det få ett ännu tydligare barnperspektiv.

1112 [8.35.2](#) att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen uppdraget att se över möjligheten att ge någon
1113 möjlighet att driva enskilda ärenden.

1114 [Yttrande Distrikt](#)

1115 Barnombudsmannen är Sveriges barnrättsmyndighet som baserat på barnkonventionen har till
1116 uppgift att arbeta för barns rättigheter. Att tillföra ytterligare en instans riskerar att införa onödiga
1117 gränsdragningar och administration. Då är det bättre med noggrannare uppföljning och om så
1118 behövs justera uppdraget hos Barnombudsmannen.

1119 Familjehem genomgår en utredning där det prövas om familjehemmet är lämpligt för placeringar.
1120 Denna utredning genomförs av Socialtjänsten och det beslutet kan överklagas i Förvaltningsrätten.
1121 Distriktsstyrelsen har inte kunnat dra någon annan slutsats än att familjehemmens rättigheter är
1122 tillgodosedda.

1123 ***Med ovanstående föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman besluta att:***

1124 - ***anse motionen besvarad.***

1125 **Distriktsstämmans beslut**

1126 **Beslutar att anse motionen besvarad**

1127 [8.36 Barns rätt till ombud](#)

1128 **Motionskrivare:** Eva Hallgren

1129 LIDKÖPING C-krets, SKARABORG C-dist

1130 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1131

1132 [Brödtext](#)

1133 Idag har alla barn som placeras med ett LVU genom socialtjänsten rätt till ett eget ombud, men det
1134 gäller bara då barnets ärende går upp i rätt. Men det tas en mängd beslut som inte behöver tas upp i
1135 rätt vilket innebär att barnet inte har någon som för deras talan. Ex, (vid en SOL placering,
1136 umgängesplanering, umgängesbegränsning, övervakning vid umgängen, omplacering eller vilka
1137 barnet skall ha umgänge med)

1138 Om ett tydligt barnperspektiv skall gälla borde alla viktiga beslut rörande barn, särskilt då staten tar
1139 över, även medföra att de har ett eget ombud som bevakar deras intresse.

1140 Vid LVU då socialtjänsten är tvångsomhändertar ett barn är det samma handläggare som både
1141 bedömer, utreder, processar och verkställer i samma ärende. Det är inte acceptabelt i något annat
1142 sammanhang och är inte heller rättsäkert. Barnet borde ha någon som företräder det objektivt.

1143 Inte heller vid en ”smutsig” vårdnadstvist har barnet rätt till ett eget ombud och det är inte säkert att
1144 arga, besvikna eller sårade föräldrarna ser till barnets bästa utan sitt eget. Det blir då ännu viktigare
1145 att barnen har ett eget ombud.

1146 Idag har det kommit mer krav på företrädare men det räckte med att de svarade positivt på fyra
1147 frågor. Inga krav på utbildning eller kunskap kring barn, inte heller krav på ombudet att de även skall
1148 träffa barnet, vilket borde vara självskrivet, men så är inte fallet.

1149 Nu har barnkonventionen lag och skall barnperspektivet vara mer än ett fint ord på pappret måste
1150 barnet få ett starkare skydd i rättsprocessen i flera sammanhang. Ett eget ombud med krav på att
1151 träffa barnet borde vara en självklarhet men inte ens det är alltid fallet idag.

1152 [Att-sats](#)

1153 [8.36.1](#) att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att se över barns rätt till juridiskt ombud
1154 i beslut gällande ovanstående situationer.

1155 [Yttrande Distrikt](#)

1156 Motionären lyfter en viktig aspekt i sin motion nämligen barns rätt till juridiskt ombud i olika
1157 situationer under tex ett omhändertagande enligt SOL eller LVU eller inför en skilsmässa. Det är
1158 också många olika beslut som tas angående barnet i en omhändertagande process. Barns rätt att
1159 komma till tals och att få sina åsikter respekterade och tagna på allvar är en av de grundläggande
1160 principerna i FN konvention om barns rättigheter. Det är i och med barnkonventionen som barn ges
1161 status som medborgare. Ett barnperspektiv innebär att se till barnets bästa ur ett helhetsperspektiv.
1162 Det är en grannliga uppgift att värdera det barnet säger och sätta in det i ett sammanhang och
1163 värdera barnets berättelse tillsammans med kännedomen om just detta barns livssituation och
1164 kunskapen om vad som är det bästa för barn i allmänhet.

1165 ***Med ovanstående föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman besluta att:***

1166 - ***bifalla motionen.***

1167 Monica Staudinger yrkar avslag på motionen

1168 **Distriktsstämmans beslut**

1169 **Beslutar att avslå motionen**

1170

1171 [8.37 Motion att stärka barns rätt i LVU-förhandling via ställföreträdare](#)

1172 **Motionskrivare:** LOU-LOU Andersson

1173 Kungsbacka C-krets, HALLANDS C-distrikt

1174 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1175

- 1176 [Brödtext](#)
- 1177 Vid LVU-förhandling i Förvaltningsrätt och Kammarrätt har alla barn idag rätt till en ställföreträdare.
- 1178 Denne skall föra barnens talan i rättsprocessen och därför anser jag att ställföreträdaren alltid bör
- 1179 träffa barnen fysiskt inför båda förhandlingarna.
- 1180 Detta sker tyvärr inte alltid idag, vilket kan bero att en del advokater tar mål som är långt ifrån deras
- 1181 hemort eller i värsta fall för att de inte orkar lägga ned det arbete som krävs.
- 1182 jag anser det är mycket viktigt att man träffar barnet som man företräder då det är en process mot
- 1183 barnets vårdnadshavare. i grunden handlar det om att uppfylla kraven i barnkonventionen och
- 1184 tillvarata barnets egna åsikter i en pågående process.
- 1185
- 1186 [Att-sats](#)
- 1187 [8.37.1](#) att Centerpartiet ska verka för att det ställs krav på ställföreträdare att träffa det barn man
- 1188 företräder innan förhandlingar i Förvaltningsrätt och Kammarrätt.
- 1189 [Yttrande Distrikt](#)
- 1190 Det motionären skriver om är ett problem som tyvärr verkar bli vanligare och vanligare. Att
- 1191 ställföreträdare inte ens har träffat barnet de skall representera är beklagligt. Om det är för att det är
- 1192 tidsbrist, eller för att de inte är intresserade av att träffa den de representerar är i sak ointressant.
- 1193 Det viktiga måste vara att ställföreträdaren har skaffat sig den kunskapen som krävs för att
- 1194 representera barnet på bästa möjliga sätt, vilket bör innebära att de har träffat barnet före
- 1195 förhandlingen.
- 1196 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen.
- 1197 [8.38 Vårdmödrarskapet](#)
- 1198 **Motionskrivare:** JOHN Lager
- 1199 LUNDS KOM KRETS C-krets, SKÅNE C-dist
- 1200 [Ange medmotionär/Motionärer](#)
- 1201 Max Hartler Christina Zorik Persson Henrik Queckfeldt
- 1202 [Brödtext](#)
- 1203 Just nu är frågan aktuell i riksdagen om ifall vårdmödrarskap/surrogatskap ska bli tillåtet eller ej.
- 1204 För att föräldrar inom regnbågsfamiljer också ska kunna vara vårdnadshavare och vara trygga i sin väg
- 1205 till att skaffa barn, så behöver vårdmödrarskapet vara ett alternativ, men även adoption. Självklart ska
- 1206 alla inblandade parter vara trygga i att processen utgår från etiska, medicinska och sociala aspekter.
- 1207 Regnbågsnätverket Skåne 2023 02 28
- 1208 John Lager Max Hartler Christina Zorik Persson Henrik Queckfeldt
- 1209 Referenser:
- 1210 16DB4EF8-1BA7-4BDE-B07C-2EEE5D2C921F (riksdagen.se)
- 1211 S inleder offensiv – mot regnbågsfamiljer (expressen.se)

1212 [Att-sats](#)

1213 [8.38.1](#) att det görs en utredning om värdmödrarskap som ger trygghet för alla parter, med etiska,
1214 medicinska och sociala aspekter

1215 [Yttrande Distrikt](#)

1216 Centerpartiet i Skåne vill tacka motionärerna för att de tar upp dessa viktiga frågor. Vi

1217 instämmer i intentionerna och ambitionen att ta ett första steg mot att tillåta värdmödrarskap
1218 grundat i etiska, medicinska och sociala aspekter. Detta är också något som Centerpartiet tagit
1219 ställning för i form av altruistiskt värdmödrarskap. Att Skåne skulle bli försöksregion vore ett steg i rätt
1220 riktning, däremot inte på det sätt som vi tolkat motionärernas yrkande. Eftersom frågan regleras på
1221 nationell nivå krävs en förändring i nationell lagstiftning.

1222

1223 Som tidigare nämnts är Centerpartiet för altruistiskt surrogatmödrarskap och det är mycket
1224 troligt att en utredning, i enlighet med att-sats 75, skulle föregå detta. Däremot står det inte
1225 uttryckligen på vår hemsida att vi vill utreda hur det bäst implementeras, något som borde
1226 förtydligas.

1227

1228 **Beslut:**

1229 Bör behandlas som distriktsmotion

1230 att bifalla att-satsen

1231 [8.39 För ett könsneutralt personnummer & tredje juridiskt kön](#)

1232 **Motionskrivare:** JOHN Lager

1233 LUNDS KOM KRETS C-krets, SKÅNE C-dist

1234 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1235 Max Hartler Christina Zorik Persson Henrik Queckfeldt

1236 [Brödtext](#)

1237 Utredningen SOU 2017:92 gav en rad förslag för ett rikare liv för transpersoner i Sverige.
1238 Utredningens slutsats är bland annat att arbetet för att förbättra transpersoners levnadsvillkor måste
1239 stärkas på ett strukturellt plan. En av de mest grundläggande relationerna mellan en invånare och
1240 staten handlar om personnummer och passet. Dessa båda uttryck för en invånares identitet och
1241 medborgarskap diskriminerar idag transpersoner och andra som inte vill definiera sig som man eller
1242 kvinna.

1243 Systemet är konstruerat på ett binärt sätt, i endast två kategorier. Det binära systemet innebär också
1244 att föräldrar ibland allt för tidigt tvingas identifiera ett barn på det ena eller andra sättet för att det
1245 ska få sitt personnummer. Det passar inte alla barn. Sverige bör införa ett smartare och ett mer
1246 neutralt system för personnummer. Detta vore i linje med hur en del andra länder har gjort eller är
1247 på väg att göra, exempelvis har Norge börjat med detta. Indien har börjat tillämpa ett tredje juridiskt
1248 kön. Detta förekommer även i Tyskland Australien, Nepal, Nya Zeeland, Pakistan och Sydafrika.

1249 Sveriges binära identifikationssystem innebär att personer som genomgår könskorrigering stöter på
1250 en hel del praktiska problem, inte minst i vården och vid passkontroller vid resor. Personer som
1251 flyttar hit från länder med möjlighet att identifiera sig som ett tredje kön, tvingas oidentifiera sig
1252 som antingen man eller kvinna. Vi vill se till att intersex-personer och de personer som genomgår
1253 köns- och identitetskorrigering ska få samma rätt att känna sig hemma i sin juridiska person som alla
1254 andra. Det är en grundläggande rättighet som invånare i Sverige.

1255 Centerpartiet Skånes Regnbågsnätverk 2023 02 26

1256 John Lager Max Hartler Christina Zorik Persson Henrik Queckfeldt

1257

1258 [Att-sats](#)

1259 [8.39.1](#) att det införs ett tredje juridiskt kön.

1260 [8.39.2](#) att det införs ett könsneutralt personnummer.

1261 [8.39.3](#) att regeringen ger i uppdrag att utreda vilka hinder transpersoner upplever i samband med
1262 resor.

1263 [8.39.4](#) att polismyndigheten ges i uppdrag att undersöka möjligheten att införa alternativet X som
1264 könsmarkör i svenska passhandlingar.

1265 [8.39.5](#) att intersexpersoner senare i livet ska kunna få bestämma i vilket kön och juridiska
1266 tillhörighet man vill ha.

1267 [8.39.6](#) att i övrigt verka för att förslagen som finns i "SOU 2017:92 För ett rikare liv för
1268 transpersoner" blir verklighet.

1269 [Yttrande Distrikt](#)

1270 86:

1271 Centerpartiet vill införa ett tredje juridiskt kön, för personer som inte identifierar sig som man eller
1272 kvinna. Många icke-binära och intersex-personer mår psykiskt sämre än andra. Att införa ett tredje
1273 juridiskt kön är en bekräftelse att bli sedd för den man är. Det löser långt ifrån alla problem, men det
1274 är ett stort steg på vägen. Centerpartiet kommer att kräva att frågan om ett tredje juridiskt kön
1275 utreds under nuvarande mandatperiod. Det är viktigt att vi tar icke-binäras och transpersoners
1276 situation på allvar, eftersom många lever i stor utsatthet i Sverige idag. Ett tredje juridiskt kön är
1277 dessutom redan verklighet i flera andra länder, exempelvis Australien, Island och Malta.

1278 87:

1279 Att införa könsneutrala personnummer anser Centerpartiet däremot inte är rätt. Skälet är att
1280 forskning måste kunna ske baserat på kön. Det är helt avgörande tex inom medicinsk forskning då vi
1281 vet att manliga och kvinnliga kroppar både har olika symtom och reagerar olika på mediciner. Det
1282 gäller även kartläggning av löner och mycket mer.

1283 88, 89, 90:

1284 Alla människor, oavsett könstillhörighet, ska ha möjlighet att leva sina liv fullt ut. Att undersöka vilka
1285 särskilda hinder som finns för transpersoner, om ett ytterligare alternativ som könsmarkör i pass kan
1286 vara relevant samt möjlighet till att senare i livet bestämma könstillhörighet är en rimlig åtgärd. Ett
1287 stort antal länder har möjligheten att välja alternativ könsmarkör i pass.

1288 91:
1289 Antalet förslag i utredningen är alldeles för många för att med rimlighet kunna bifallas som en enskild
1290 att-sats. Förslagen varierar från att handla om vårdens kunskapsstöd till nya utredningar och
1291 statsbidrag.

1292

1293 **Beslut:**

1294 26. att anse att-satsen besvarad

1295 27. att avslå att-satsen

1296 28. att bifalla att-satsen

1297 29. att bifalla att-satsen

1298 30. att bifalla att-satsen

1299 31. att avslå att-satsen

1300 [8.40 Avgiftsfri äktenskapsskillnad](#)

1301 **Motionskrivare:** MIA Nerby

1302 Strängnäs kommunkrets C-krets, Sörmland C-dist

1303 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1304

1305 [Brödtext](#)

1306 Det är i dagsläget ett välkänt faktum att ett flertal personer, företrädesvis kvinnor, inte kan lämna
1307 destruktiva äktenskap pga brist på ekonomiska medel. Det första hindret dessa personer måste
1308 passera är att betala en avgift för att lämna in en ansökan om äktenskapsskillnad till berörd
1309 tingsrätt. Det gör att de personer som inte har råd med denna avgift tvingas kvarstå i destruktiva
1310 relationer som påverkar dem själva, och resten av familjen på olika negativa sätt. Ofta är det barnen i
1311 dessa familjer som mår allra sämst över att en icke önskvärd relation ändå måste fortsätta.

1312 Det enklaste sättet att lösa det första steget i denna process är att ta bort avgiften för
1313 äktenskapsskillnad helt och hållet. Det är också av vikt att få till ett utökad stöd från myndigheter
1314 både med rådgivning och ekonomiskt bistånd för de som klarat av den första delen i att ansöka om
1315 äktenskapsskillnad.

1316 Ingen människa borde behöva stanna i ett destruktivt äktenskap, bara på grund av ekonomiska skäl!

1317 [Att-sats](#)

1318 [8.40.1](#) att Centerpartiet ska arbeta för att ansökan om äktenskapsskillnad ska vara avgiftsfri.

1319 [8.40.2](#) att Centerpartiet ska arbeta för att möjliggöra utökad rådgivning och ekonomiskt bistånd för
1320 den person som befinner sig i ekonomiskt underläge i en pågående process om
1321 äktenskapsskillnad.

1322 [Yttrande Distrikt](#)

1323 Att kunna lämna en destruktiv relation är viktigt. Då ska inte avgiften för skilsmässa vara ett hinder.
1324 Av det skälet beslutade stämman 2021 att Centerpartiet ska verka för att ta bort avgiften. Men det är

1325 inte enbart ekonomin som är viktigt när man ska lämna en destruktiv relation utan även att man får
1326 stöd och hjälp med bostad, samtalsstöd, sjukvård eller annat individuellt behov.

1327 Centerpartiet presenterade i samband med internationella kvinnodagen förslag på att ett nationellt
1328 lämnaprogram, en lämnapenning samt en nationell bostadskö för den som är utsatt för våld.

1329 Distriktsstyrelsen tycker detta är angelägna frågor och är glada att partiet redan har tagit steg framåt
1330 för att underlätta för dessa personer och bedömer att båda förslagen är tillgodosedda i det arbete
1331 som redan görs.

1332 Eftersom partiet redan har beslut eller presenterat förslag i motionärens riktning föreslår Sörmlands
1333 distriktsstyrelse att distriktsstämman ska föreslå partistämman att anse båda attsatserna besvarade.

1334 [8.41 Ett tryggt och schysst Europa](#)

1335 **Motionskrivare:** JOHN Lager

1336 LUNDS KOM KRETS C-krets, SKÅNE C-dist

1337 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1338 Henrik Queckfeldt Christina Zorik Persson

1339 [Brödtext](#)

1340 I den senaste rapporten från ILGA, som varje år undersöker hur nationer i Europa jobbar för
1341 människor inom HBTQAI gruppen, uppmärksammas att det förekommer mer hot och våld i länder
1342 med en inkluderande yttlig inställning än vad tidigare uppfattats. Den tydliggör även att de mer
1343 negativt lagda ländernas inställningar till HBTQIA människor, har förvärrats.

1344 Det finns undantag där det går åt rätt håll som i Finland, men det finns också andra sidan när vi tittar
1345 på vad som hände i Oslo förra året under deras Prideparad och dådet vid en gaybar.

1346 Det finns flera misshandels berättelser, hot och hat, inom denna grupp av människor. Hur kan
1347 Centerpartiet aktivt vara en blåslampa för mer frihet, trygghet och ett värdigare medmänskligare
1348 Europa?

1349 Regnbågsnätverket Skåne 2023 02

1350 Referenser:

1351 Dödligaste ökningen av hbtqi-våld i Europa på decennier – QX

1352 Annual Review 2023 - ILGA-Europe

1353

1354 [Att-sats](#)

1355 [8.41.1](#) att verka för ett tryggare Europa.

1356 [8.41.2](#) att stärka lagstiftning för HBTQIA gruppens frihet och värdighet i EU.

1357 [8.41.3](#) att stärka arbetet i Sverige för ett schystare och tryggare liv för HBTQAI personer.

1358 [Yttrande Distrikt](#)

1359 Centerpartiet i Skåne vill tacka motionärerna för en motion skriven om ett viktigt och aktuellt ämne.
1360 Med anseende till Centerpartiets ställning i frågor gällande rättigheter och friheter för HBTQIA-

1361 personer och samverkan inom EU, anses att-sats 97 samt att-sats 99 vara besvarade. Gällande att-
1362 sats 98, väljer vi att yrka avslag, eftersom det redan finns

1363 lagstiftning gällande icke-diskriminering inom EU-fördraget, artikel 21:

1364

1365 "1. All diskriminering på grund av bland annat kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt
1366 ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning,
1367 tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell
1368 läggning ska vara förbjuden." (Europeiska unionens officiella tidning C 303/17 - 14.12.2007
1369 <http://fra.europa.eu/sv/eu-charter/article/21-icke-diskriminering>)

1370

1371 Det är positivt att detta finns med i EU-fördraget, problemet ligger snarare i den rättsliga
1372 uppföljningen och EU:s möjlighet att se till att detta efterlevs. Frågan om stärkt lagstiftning
1373 för HBTQIA-personer väcker därtill ytterligare frågor, såsom EU:s befogenheter. Det finns
1374 risker i att ge EU ytterligare makt och lagstiftningsmöjlighet i dessa frågor, särskilt med tanke på de
1375 illiberala partier som vinner mark runtom i unionen. Det krävs en tydligare beskrivning av vad
1376 lagstiftningen skulle innehålla och hur den juridiskt kan implementeras för att att-satsen ska kunna
1377 undkomma dessa problem.

1378

1379 **Beslut:**

1380 26. att anse att-satsen besvarad

1381 27. att avslå att-satsen

1382 28. att anse att-satsen besvarad

1383 [8.42 Ekonomiska orättvisor inom äktenskap/samboförhållanden med](#) 1384 [särkullbarn](#)

1385 **Motionskrivare:** MIA Nerby

1386 Strängnäs kommunkrets C-krets, Sörmland C-dist

1387 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1388

1389 [Brödtext](#)

1390 I dagsläget med många olika familjekonstellationer, inklusive gemensamma och särkullbarn, är det
1391 inte en självklarhet att två gifta eller sammanboende personer har delad ekonomi. Det kan i vissa fall
1392 medföra att endera parten får betala orättvisa avgifter för till exempel barnomsorg.

1393 Exempel: En gift man och kvinna, lever tillsammans med kvinnans särkullbarn som hon har ensam
1394 vårdnad om. Paret delar lika på hushållskostnaderna, men allt som rör barnen betalar kvinnan själv
1395 för. Maken anser inte att det är hans ansvar att försörja särkullbarnen. Kvinnan har väsentligt lägre

1396 månadslön än sin man och arbetar dessutom deltid. Kommunen lägger ändå ihop parets inkomst,
1397 vilket gör att kvinnan får betala en väldigt hög taxa för förskola/fritids, trots omständigheterna med
1398 delad ekonomi.

1399 Jag har hört flera exempel på liknande situationer, och tror att det kommer att öka i framtiden,
1400 utifrån att det blir allt vanligare att par lever tillsammans med särkullbarn, och delar upp sitt
1401 ekonomiska ansvar.

1402 Vi behöver driva frågan om att det i dagens moderna samhälle med ett antal familjekonstellationer
1403 finns olika sätt för par att organisera sin ekonomi. Det kan inte med automatik förutsättas och i
1404 förekommande fall beslutas att gifta eller sammanboende ska dela på kostnader och avgifter som
1405 berör hushållets alla medlemmar. En avvägning måste göras i varje enskilt fall.

1406 Det här vardagsproblemet gör att kvinnor har svårt att vara jämställda med sina makar/partners, och
1407 det innebär begränsningar i kvinnors ekonomiska frihet.

1408

1409 [Att-sats](#)

1410 [8.42.1](#) att vi i Centerpartiet lyfter denna problematik och verkar för att både nationella och lokala
1411 riktlinjer kring dessa frågor behöver ses över.

1412 [Yttrande Distrikt](#)

1413 Svensk lagstiftning som rör familjepolitiken baseras på hur vårt samhälle var uppbyggt och de normer
1414 och värderingar som styrde våra val för över 100 år sedan. Mycket lagstiftning utgår fortfarande från
1415 att det är en man och kvinna som är gifta och de har gemensamma barn som fötts efter att de ingått
1416 äktenskap och att det är även väldigt få som väljer att separera och börja ett nytt liv med en annan
1417 person.

1418 Så här ser inte våra livsval ut längre. En familj kan både vara särkönad och samkönad, barn kan ha
1419 tillkommit både före och efter äktenskapet/partnerskapet och det finns föräldrar som väljer att
1420 separera och börja ett nytt liv med en annan vuxen. Det i sin tur gör att det i familjer finns både mina,
1421 dina och våra barn.

1422 Centerpartiet lägger inga värderingar i vilka val människor gör, utan ser att det är de val som passar
1423 just dessa familjer. Däremot ser vi ett behov av att uppdatera lagstiftningen och regelverken.

1424 Motionären lyfter ett problem som uppstår när familjerna ändrats och det ekonomiska ansvaret för
1425 barnen inte delas mellan båda vuxna i hushållet. Detta är enbart ett område som ställer till det för
1426 människor i deras vardag när de valt att leva på ett annat sätt än vad utgångspunkten är i svensk
1427 lagstiftning och reglering.

1428 Distriktsstyrelsen anser att det är dags att Sverige ser över sin familjerättsliga lagstiftning. Det
1429 handlar till exempel om ekonomiskt ansvar i olika familjekonstellationer, hur arv hanteras när det
1430 finns särkullbarn eller hur du blir vårdnadshavare till ett gemensamt barn om du inte är gift eller
1431 ingått partnerskap.

1432 Eftersom det inte finns beslut på att samlat se över hela det aktuella området att uppdatera
1433 lagstiftningen runt familjerättsliga frågor och Sörmlands distriktsstyrelsen vill se en bredare
1434 genomgång av den samma för att få en lagstiftning som är anpassad till dagens samhälle istället för
1435 gårdagens förslår Sörmlands distriktsstyrelse att distriktsstämman föreslår partistämman att anse
1436 attsatsen besvarad men att besluta om att en utredning tillsätts.

- 1437 • att distriktets delegation yrkar på att Centerpartiet arbetar för att riksdagen utreder hur all
1438 lagstiftning som berör familjeområdet bör uppdateras baserat på dagens
1439 familjekonstellationer.

1440 [8.43 Motion om en modern barnrätt](#)

1441 **Motionskrivare:** Nils Nilsson Puronen

1442 Centerpartiets Ungdomsförbund

1443 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1444 Förbundsstyrelsen Centerpartiets ungdomsförbund

1445 [Brödtext](#)

1446 Barnets rättigheter är en fråga som fått allt mer uppmärksamhet under de senaste decennierna,
1447 både i Sverige och övriga delar av världen. Barnkonventionen blev startskottet på en rättighetsvåg för
1448 barn som kommit att påverka både synen på barn och barnets juridiska rättigheter. Trots det finns
1449 det fortfarande utmaningar i den svenska rätten för att barnet ska kunna åtnjuta sina rättigheter
1450 enligt barnkonventionen, vilket kräver åtgärder inom ett flertal rättsliga och organisatoriska
1451 områden.

1452

1453 Utgångspunkten i svensk rätt bör vara att barnets rättigheter ska väga tungt. Principen om barnets
1454 bästa borde vara självständiga rekvisit i samtliga lagar som rör barnets rättigheter, för att säkerställa
1455 att besluten är förenliga med barnkonventionens bestämmelser.

1456

1457 Det finns stora utvecklingsmöjligheter inom det familjerättsliga området. Enligt svensk forskning
1458 begränsar föräldrabalkens starka föräldrafokus möjligheterna att införliva barnkonventionens
1459 intentioner fullt ut. En reformering skulle därför kunna stärka barnets rättigheter och tydliggöra
1460 principen om barnets bästa.

1461

1462 Sverige har fått kritik från FN:s barnrättskommitté för att inte tillgängliggöra effektiva rättsmedel för
1463 barn vars rättigheter blivit kränkta. För att åstadkomma en förändring krävs att Sverige ratificerar
1464 barnkonventionens tredje tilläggsprotokoll och stärker barnets möjligheter att, om det bedöms
1465 lämpligt, medverka under förhandling i domstol.

1466

1467 För att ytterligare stärka barnets ställning i domstolsärenden och samtidigt möjliggöra en god
1468 implementering av barnkonventionen bör barnombudsmannens uppdrag utvidgas. Genom att
1469 möjliggöra för barnombudsmannen att kunna företräda barn i enskilda ärenden och utöva tillsyn av
1470 barnkonventionens efterlevnad kan offentliga myndigheter få ett tydligare stöd i sitt arbete med
1471 barnrättsfrågor.

1472

1473 Sverige ska vara ett föregångsland i barnrättsfrågor och det bör vara Centerpartiet som driver på den
1474 utvecklingen. De förslag som presenteras nedan i motionens att-satser kan bidra till ett mer hållbart
1475 Sverige för framtidens bar

1476

1477 **Med anledning av ovanstående yrkar Centerpartiets ungdomsförbund:**

1478 **Att-sats**

1479 [8.43.1](#) att Centerpartiet verkar för att uppdatera Barnkonventionen där konventionen tar
1480 hänsyn till fler aspekter som påverkar barns rättigheter, exempelvis sociala medier, narkotika
1481 och alkohol

1482 [8.43.2](#) att Centerpartiet verkar för att principen om barnets bästa blir självständigt rekvisit i
1483 samtliga lagar som rör barns rättigheter

1484 [8.43.3](#) att Centerpartiet verkar för att reformera föräldrabalken med utgångspunkten att stärka
1485 barnrättsperspektivet. Med detta bör betydelsen av begreppet "Barnets bästa" förändras
1486 och barnets rätt till båda föräldrarna bör tillmätas mindre betydelse än tidigare

1487 [8.43.4](#) att Centerpartiet verkar för att vid beslut enligt föräldrabalken om vårdnad, boende och
1488 umgänge ska enbart barnets bästa vara avgörande.

1489 [8.43.5](#) att Centerpartiet verkar för att föräldrar som utövar eller har utövat våld mot barnet
1490 eller den andra vårdnadshavaren, ska inte kunna få ensam vårdnad om barnet

1491 [8.43.6](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ratificerar barnkonventionens tredje
1492 tilläggsprotokoll som ger barnet individuell klagorätt hos FN:s barnrättskommitté

1493 [8.43.7](#) att Centerpartiet verkar för att Barnombudsmannen, eller annan relevant myndighet,
1494 ska kunna företräda barn i enskilda ärenden i domstol

1495 [8.43.8](#) att Centerpartiet verkar för att möjliggöra för barn under 15 år att medverka under
1496 förhandling vid domstol, då det lämpar sig kopplat till barnets mognad och utveckling.

1497 [8.43.9](#) att Centerpartiet verkar för att Barnombudsmannen, eller annan relevant myndighet,
1498 ska utöva tillsyn av myndigheters arbete med barnkonventionen

1499 **Yttrande Distrikt**

1500 CUF:s förbundsstyrelse beslutade att skicka vidare motionen till partistämman.

1501 att bifalla motionen i sin helhet.

1502 **8.44 Barnfrid**

1503 **Motionsskrivare:** Ulrika Engmér Sandström

1504 ÖCKERÖ KOMMUNKRETS C-krets, Västra Götaland Västra C-dist

1505 **Ange medmotionär/Motionärer**

1506

1507 **Brödtext**

1508 I Sverige har vi FN:s barnkonvention som lag. Det innebär att barnens bästa ska komma först.

1509 Därför är det mycket konstigt att barnens bästa inte tas tillvara vid vårdnads uppdelning och vid
1510 umgängesrätt.

1511

- 1512 I dag kan en våldsam förälder få umgängesrätt eller till och med vårdnaden om ett barn.
- 1513 I fall där den ena föräldern har misshandlat eller till och med mördat den andra föräldern så kan den
1514 skyldige till och med få vårdnaden.
- 1515
- 1516 Det förekommer att omhändertagna barn placeras hos biologiska föräldrar utan att de sociala
1517 myndigheterna gör tillräckliga uppföljningar.
- 1518
- 1519 Det är inte att ta tillvara barnens bästa.
- 1520
- 1521 Vi vill:
- 1522
- 1523
- 1524 att Centerpartiet arbetar för att våldsamma föräldrar inte ska tilldelas vårdnad. eller få umgängesrätt.
- 1525 [Att-sats](#)
- 1526 [8.44.1](#) att Centerpartiet arbetar för att barnens bästa tas i beaktande vid vårdnads uppdelning och
1527 umgängesrätt.
- 1528 [8.44.2](#) att Centerpartiet arbetar för att omhändertagna barns rättigheter tas tillvara i större
1529 utsträckning.
- 1530 [8.44.3](#) att Centerpartiet arbetar för att våldsamma föräldrar inte ska tilldelas vårdnad eller få
1531 umgängesrätt.
- 1532 [Yttrande Distrikt](#)
- 1533 Barnen har rätt till sina föräldrar, enligt barnkonventionen, men också rätt till skydd mot våld och
1534 utnyttjande.
- 1535 Motionen tar upp viktiga aspekter för barns skydd och säkerhet. Barnfrid är något nytt inom
1536 juridiken och behöver pekas på och följas upp.
- 1537 Barn omhändertagna inom socialtjänsten kan vara värlösa och här behöver lagen både följas och
1538 förtydligas,
- 1539 **Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:**
- 1540 Att motionen ska anses bifallen i sin helhet
- 1541 **Distriktsstämman beslutade att bifalla distriktsstyrelsens förslag att:**
- 1542
 - bifalla motionen
- 1543 [8.45 Barnens bästa kräver bättre vårdnadsutredningar.](#)
- 1544 **Motionsskrivare:** Golnoush Lundén Keshavarzi
- 1545 ALVESTA C-krets, KRONOBERG C-dist

- 1546 [Ange medmotionär/Motionärer](#)
- 1547 Sverker Sikström C medlem Ystad
- 1548 Xerxes Fardid Faez C medlem Skövde
- 1549 [Brödtext](#)
- 1550 Familjen är det som de flesta människor ser som allra viktigast i sina liv. Dock separerar ungefär
- 1551 varannan föräldrar vilket ofta föranleder en tvist om barnen. Varje år inleds ca 7000 vårdnadstvister
- 1552 involverade föräldrarna, barnen, släkt, vänner och skolan. Socialtjänsten har här uppgiften att
- 1553 hitta lösningar på vad som är barnets bästa. Denna uppgift är svår då socialsekreterare ofta saknar
- 1554 relevant utbildning i psykologi eller psykiatri. Dessutom finns ingen specialistutbildning i ämnet.
- 1555 Socialsekreterarens lön och status är inte tillräckligt hög, arbetsbelastningen ofta orimlig vilket bidrar
- 1556 till en stor genomströmning i yrket och brist på kontinuitet i behandling av ärenden. Yrket domineras
- 1557 av kvinnor, vilket medför risker att pappors perspektiv i vårdnadsutredningar åsidosätts.
- 1558 Arbetsmetod för att vårdnadsutredning, exempelvis Barns Behov i Centrum (BBIC), saknar väsentliga
- 1559 punkter som egenmäktighet bortförande av barn samt ekonomisk och social vanvård.
- 1560 Vi anser därför att bedömning av Barnets Bästa kräver de bästa förutsättningarna i form av
- 1561 kompetens, metoder, och resurser.
- 1562 [Att-sats](#)
- 1563 [8.45.1](#) Kompetens - att socionomutbildningen kompletteras med de grundläggande kunskaper i
- 1564 psykologi som är nödvändiga för bedömningar av vårdnadstvister.
- 1565 [8.45.2](#) att utredare inom socialtjänst genomgår en specialistutbildning i vårdnadsutredningar.
- 1566 [8.45.3](#) att komplexa vårdnadsutredningar bedöms av psykologer.
- 1567 [8.45.4](#) att multikompetenta team (psykologer, socionomer, läkare, skola) införs i socialtjänsten.
- 1568 [8.45.5](#) Metoder - att riktlinjer för arbetssättet ska bygga evidensbaserade, kvantitativa, objektiva,
- 1569 transparenta och standardiserade mätinstrument.
- 1570 [8.45.6](#) att vårdnadsutredningar kvalitetssäkras genom att slumpmässigt utvalda vårdnadstvister
- 1571 utreds av en oberoende part.
- 1572 [8.45.7](#) att vårdnadstvister i första hand ska lösas genom obligatorisk auktoriserad medling istället
- 1573 för en konflikt drivande tvist.
- 1574 [8.45.8](#) att föräldraalienation beaktas i samband med barnets vilja.
- 1575 [8.45.9](#) Genus - att socialtjänsten strävar efter en jämställd rekrytering av tjänster så utredningar
- 1576 genomförs av både män och kvinnor.
- 1577 [8.45.10](#) att könsdiskriminerande lagstiftning tas bort från familjebalken.
- 1578 [8.45.11](#) att vårdnad vid födelsen automatiskt ges till erkänt föräldraskap, så att en erkänd far
- 1579 automatiskt får vårdnad över sitt barn.
- 1580 [8.45.12](#) Barnets bästa - att "shared parenting" det vill säga delad vårdnad och lika umgänge ska vara
- 1581 normen i svensk familjepolitik.
- 1582 [8.45.13](#) att incitament för samarbete införs så att umgängessabotage automatiskt leder till minskad
- 1583 tid med barnet.

1584 [8.45.14](#) att incitament för samarbete införs så att samarbetssvårigheter inte ska vara ett skäl till
1585 ensam vårdnad.

1586 [Yttrande Distrikt](#)

1587 Förutsättningen i alla vårdnadsutredningar och vårdnadstvister är barnens bästa. Tyvärr ser vi brister
1588 i dagens system där det bland annat krävs kompetensutveckling och fokus på att använda
1589 evidensbaserade metoder i utredningarna. Vårdnadsutredningar är ofta komplicerade ärenden där
1590 barnets rätt till båda sina föräldrar (i normala fall) är grundläggande.

1591 Centerpartiet har ett antal viktiga förslag som till exempel gemensam vårdnad som norm och att man
1592 också ska genomföra obligatorisk medling innan man får väcka talan i vårdnadstvister.

1593 Flera andra områden som nämns i motionen är under hantering på olika sätt (t ex dialog kring
1594 utveckling av Socionomprogrammet och dess utformning) och Centerpartiet är en aktiv part i dessa
1595 arbeten.

1596 Motionen är omfattande och komplex där vissa delar är pågående arbete på nationell nivå. I andra
1597 delar pekar motionen på områden där det finns samsyn kring målen men där genomförandet brister.

1598 Motionärerna nämner också ytterligare fler utvecklingsområden för att förstärka kvaliteten i
1599 utredningarna och för att öka rättssäkerheten i vårdnadstvister.

1600 Distriktsstyrelsen föreslår därför att motionen ska bifallas.

1601 [8.46 Juridiskt ombud för barn vid vårdnadstvister](#)

1602 **Motionsskrivare:** ANNA Andersson

1603 Gotlands C-krets, GOTLAND C-dist

1604 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1605

1606 [Brödtext](#)

1607 Sedan 1 januari 2020 är barnkonventionen lag i Sverige och vid alla beslut skall barns bästa sättas i
1608 främsta rummet. Ändå läser vi i nyhetsrapporteringen om barn som efter vårdnadstvister mot sin
1609 vilja tvingas umgås med en förälder som använder barnen som verktyg i tvisten, som kränker,
1610 manipulerar, misshandlar och ibland även mördar sitt eget barn.

1611 Trots att förskola/skola och socialtjänst gjort orosanmälningar har barn tvingats till umgänge med en
1612 förälder den/de varit rädda för eftersom förälderns rätt till umgänge satts före barnets rätt att
1613 slippa.

1614 I Sverige har vi kommit långt när det gäller barns bästa, barn som bevittnar fysiskt eller psykiskt våld i
1615 hemmet betraktas till exempel nu som brottsoffer. Det är ett viktigt steg på vägen men vi behöver
1616 komma ännu längre och barns bästa behöver även bevakas i vårdnadstvister. Ett sätt att göra detta
1617 är att tilldela barnet ett eget juridiskt ombud med uppgift att hjälpa till att föra barnets talan och
1618 bevaka att beslutet blir för barnets bästa.

1619 [Att-sats](#)

1620 [8.46.1](#) att Centerpartiet verkar för att barn vid vårdnadstvister skall ha ett eget juridiskt ombud som
1621 opartiskt bevakar att barnets röst blir hörd och att beslutet blir till barnets bästa.

1622 [Yttrande Distrikt](#)

1623 Distriktsstyrelsen delar motionärens ambition att värna barnets bästa i vårdnadstvister, och att
1624 Sverige behöver göra mer för att följa barnkonventionen. Ett sätt, att göra det, kan vara att tilldela
1625 barnet ett eget juridiskt ombud vid vårdnadstvister.

1626 Utifrån detta uppmanar Gotlandsdistriktet partistämman att bifalla motionen.

1627 [8.47 Motion om barndomstolar med särskild barnkompetens](#)

1628 **Motionskrivare:** Linda Högbäcka

1629 GÖTEBORGS C-krets, GÖTEBORGS C-dist

1630 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1631

1632 [Brödtext](#)

1633 I föräldrabalken står det att barn har rätt till sina föräldrar och i barnkonventionen, som nyligen har
1634 blivit lag i Sverige, läser vi i paragraf 9 "Konventionsstaterna ska respektera rätten för det barn som
1635 är skilt från den ena av eller båda föräldrarna att regelbundet upprätthålla ett personligt förhållande
1636 till och direkta kontakter med båda föräldrarna, utom då detta strider mot barnets bästa".

1637 I Sverige idag, praktiseras lagen på ett sätt som medför att föräldrarna har rätt till sina barn i stället
1638 för tvärtom. Barns rättigheter och egna önskningsar åsidosätts systematiskt. I det dagliga livet medför
1639 detta en påverkan på barnens liv som är omfattande. En förälder kan välja att inte medverka alls i ett
1640 barns liv, vägra att signera dokument som gäller skolgång och sjukvård och till och med vägra barnet
1641 identitetshandlingar. Det betyder att barn som har en förälder som inte vill medverka i hens liv står
1642 utan möjlighet att välja skola, få hälso- och sjukvård och eller kunna legitimera sig när behövs. Den
1643 förälder som har bestämt sig för att försvåra sitt barns liv, kan fortsätta med det under hela
1644 vårdnadsperioden, helt utan konsekvenser. Konsekvenserna i barnets liv blir däremot stora. I många
1645 fall utsätts också mamman till barnet för psykisk misshandel, genom att pappan styr henne och
1646 barnets/barnens liv på detta sätt, trots att relationen dem emellan är avslutad.

1647 Att försvåra sitt barns liv är allvarligt, ännu allvarligare är att barn idag via domstolsbeslut tvingas till
1648 umgänge med föräldrar som är dömda för våld mot barnet eller våld mot närstående till
1649 barnet. Jämställdhetsmyndigheten har kartlagt våld och andra övergrepp i föräldrakontakter
1650 avseende vårdnad, boende och umgänge. Rapporten från 2021 visar att våld och andra övergrepp av
1651 förälder eller partner uppges i 64 procent av de 814 granskade domarna. I 57 procent av målen
1652 framkommer inte ens barnens egen inställning. I enbart 5 av domarna finns hänvisning till
1653 Barnkonventionen. Rapporten bekräftar det många belyst över tid, att det trots överväldigande
1654 dokumentation om förälders våld, olämplighet och bristande barnrättsperspektiv döms till umgänge
1655 och boende hos en våldsutövande förälder. Föräldrars "rätt" till sina barn väger nästan alltid tyngre
1656 än barns rätt till skydd och trygghet.

1657 Framstående psykologer, psykoterapeuter, forskare och professorer så som bland annat Anders
1658 Broberg, Kjerstin Almqvist, Björn Tingberg och Maria Eriksson har skrivit flera avhandlingar,
1659 rapporter, undervisar myndigheter och föreläser för de som arbetar med barn om våldets
1660 konsekvenser och vad som sker med barn som tvingas träffa eller leva med en våldsutövande
1661 förälder/föräldrar. Barns psykiska och fysiska hälsa försämras avsevärt av att tvingas uppleva det
1662 trauma det innebär genom att umgås med en förälder som barnet är rädd för och det kan ge olika
1663 symtom som i många fall leder till men för livet.

1664 Det finns både psykiska och fysiska konsekvenser för barn som tvingas träffa eller bo med en
1665 våldsutövande förälder. Barnen utsätts inte bara för ett lidande här och nu, utan riskerar även att på
1666 längre sikt att påverkas i sin hälsa och utveckling. Den stress som barnets utsätts för kan påverka
1667 hjärnan negativt och kan leda till kognitiva funktionsnedsättningar. Barnet kan även få dålig
1668 självkänsla och tillitsproblem och kan uppleva en känsla av ensamhet.

1669 I Unizons senaste rapport från 2022 gällande tvångsumgänge, visade det sig att nio av tio barn
1670 rapporterar att de upplevde oro och ledsamhet kopplat till umgänge med den våldsutövande
1671 föräldern/vårdnadshavaren. Åtta av tio barn upplevde ångest, otrygghetskänslor, stress, rädsla och
1672 nedstämdhet. En stor majoritet uppger att umgänget har orsakat dem psykiskt lidande under
1673 uppväxten. För de flesta har umgänget också orsakat psykiskt lidande i vuxen ålder.

1674 Vi behöver se till att en förälder inte kan använda den vårdnaden om ett barn som ett sätt försvåra
1675 livet för hen, och/eller utöva psykisk misshandel mot en annan förälder. Vi behöver stoppa
1676 tvångsumgänget, och se till att umgänge mellan barn och förälder alltid är till för barnets bästa.

1677

1678

1679 [Att-sats](#)

1680 [8.47.1](#) att Centerpartiet ska verka för att de föräldrar som försvårar sitt barns liv och aktivt
1681 motverkar barnets möjligheter att leva ett fritt liv i högre utsträckning än idag ska nekas
1682 vårdnad.

1683 [8.47.2](#) att Centerpartiet ska verka för att barndomstolar med särskild barnkompetens införs.

1684 [8.47.3](#) att Centerpartiet ska verka för att lagstiftningen skärps så att föräldrabalken utgår ifrån barns
1685 rättigheter i större utsträckning än den gör idag.

1686 [Yttrande Distrikt](#)

1687 Bifall

1688 [8.48 Dags att få saker i rullning för regnbågsgrupperna](#)

1689 **Motionsskrivare:** JOHN Lager

1690 LUNDS KOM KRETS C-krets, SKÅNE C-dist

1691 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1692 Christina Zorik Persson, Henrik Queckfeldt

1693 [Brödtext](#)

1694 I ett antal år så har regnbågspolitiken (HBTQAI+) stått stilla och stampat på samma fläck i Skåne,
1695 Sverige och Europa. Hur kan politiken och föreningarna som jobbar med regnbågsfrågorna få fart
1696 under galoscherna? Dessa beslut och attitydförändringar vill Centerpartiet och Regnbågsnätverket
1697 Skåne verka för i kommuner, regionen och riksdagen och samhället i stort.

1698 För ett mer tolerant och respektfullt samhälle, där människor möts i samförstånd och kärlek!

1699 Centerpartiet Regnbågsnätverket Skåne

1700 **Att-sats**

1701 [8.48.1](#) att sluta kategorisera personer med HBTQAI+! Använd ett mer inkluderande namn som
1702 Regnbågsgrupp eller Regnbågsfamilj. Alla är vi i grunden och botten människor, som vill få
1703 respekt och känna oss inkluderade. Vi vill att man undviker att utsätta varandra för
1704 nivåskillnader inom gruppen tex bög, flat- eller transperson, alla är vi en del av
1705 regnbågsfamiljens famn.

1706 [8.48.2](#) Behandlas i Hälso- och sjukvård kommitté 4.50.1: att vården ska vara jämlik och utföras på lika
1707 villkor. Att den bedöms utifrån medicinsk möjlighet, tex ska bloddonation kunna ske med
1708 samma karenstid för regnbågsgruppen som andra. Oavsett var du är som blodgivare ska du
1709 kunna ge blod där du befinner dig.

1710 [8.48.3](#) att den som är riskzon för psykisk ohälsa, snabbt ska kunna få insatser ifrån vården.

1711 [8.48.4](#) att vården säger ja till att personer ska kunna påbörja utredning för ett könsbyte innan 18 års
1712 ålder, men inte opereras förrän tidigast vid 18 års ålder.

1713 [8.48.5](#) att polis, skola och omsorgen samt övriga offentliga myndigheter jobbar aktivt med att
1714 inhämta kunskap kring att vara utsatt inom regnbågsgruppen och bemötandet är
1715 professionellt. En ökad regnbågskunskap och jämställdhetskunskap behövs i allt från
1716 idrottsföreningar till sociala/kulturella föreningar.

1717 [8.48.6](#) att omvändelseterapi förbjuds omedelbart, var människa ska få besluta om sin hälsa &
1718 kropp.

1719 **Yttrande Distrikt**

1720 Termen HBTQ+ inkluderar många begrepp, homosexuell, bisexuell, trans, queer, intersexuell och
1721 asexuell. Plus:et står för alla andra identiteter och läggningar. Distriktsstyrelsen delar ansatsen om att
1722 begreppet tenderar att dela upp människor i olika grupper och att ett mer inkluderande begrepp
1723 behövs.

1724 Centerpartiet i Skåne har under lång tid drivit på för bloddonation på lika villkor. Distriktsstyrelsen
1725 anser att vi skall fortsätta att driva på för detta.

1726 Det är också av yttersta vikt att vården är tillgänglig när vi behöver den, oavsett vem som behöver
1727 den. Centerpartiet i Skåne skall fortsätta att driva på för detta.

1728 Distriktsstyrelsen anser likt motionärerna att mer kunskap behövs i såväl myndighets- som
1729 föreningslivet när det kommer till bemötande av människor, oavsett bakgrund, könstillhörighet eller
1730 läggning.

1731 Distriktsstyrelsen delar också motionärernas ansats om att omvändelseterapi skall förbjudas.

1732

1733 **Beslut:**

1734 26. att avslå att-satsen

1735 27. att bifalla att-satsen

1736 28. att anse att-satsen besvarad

1737 29. att anse att-satsen besvarad

1738 30. att bifalla att-satsen

1739 31. att anse att-satsen besvarad

1740 [8.49 Motion om självbestämmande](#)

1741 **Motionskrivare:** Gustav Tällberg

1742 Uppsala C-krets, UPPSALA C-dist

1743 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1744 Olivia Karlsson, Uppsala

1745 [Brödtext](#)

1746 Den 21 februari 2023 hade regeringen aviserat att de skulle presentera en ny könstillhörighetslag för
1747 att ersätta könstillhörighetslagen från 1972. Lagen från 1972 var historisk då Sverige med denna lag
1748 var det första landet i världen att anta en sådan lagstiftning. Det var ett oerhört viktigt steg även om
1749 den lämnade många hål redan då. Det nya förslaget till lag har inte presenterats, men det förväntas
1750 innehålla många viktiga förändringar, samtidigt som det även förväntas sakna ett antal viktiga
1751 komponenter som behövs för att tillgodose de behov som finns och för att täcka de luckor som den
1752 nuvarande lagen lämnar.

1753 Både med dagens lagstiftning och med den nya lagen kräver korrigerings av ens juridiska könsstatus
1754 en medicinsk prövning för vad som i praktiken endast är en administrativ förändring. Processen att
1755 administrativt få sin juridiska könsstatus ändrad är artificiellt lång och kan ta flera år, medan det i
1756 exempelvis i Norge inte finns någon väntetid alls.

1757 Att juridiskt dela upp människor i två kategorier är förlegat. Det finns flertalet studier på ämnet kön
1758 som tydligt visar att det biologiska könsbegreppet inte är så binärt uppdelat som vi traditionellt sett
1759 har trott. Det finns åtskilliga exempel på individer som har icke-typiska yttre könsorgan, individer
1760 med könskromosomer som inte ligger i linje med könsorganen, individer med könsorgan som inte
1761 ligger i linje med hormonella nivåer och många fler exempel. Utöver att de biologiska aspekterna inte
1762 är binära, är inte heller bland annat de sociala, kulturella, identitetsmässiga eller språkliga aspekterna
1763 binära. Det finns en stor bredd av terminologi för att personer som faller utanför den binära skalan
1764 ska passa in bättre. Det är helt enkelt enbart det juridiska könsbegreppet som är binärt definierat.

1765 Centerpartiet har under många år kämpat för en flexiblare arbetsmarknadspolitik för att vi ser att alla
1766 företag inte är stöpta i samma form och därmed inte kan läggas i samma fack. Samma synsätt måste
1767 självklart gälla när det kommer till människor. Dagens system för juridiskt könsbestämmande bygger
1768 på tanken att läkare tvingas göra en icke-medicinsk bedömning av ett nyfött barns kön för att sedan
1769 avgöra om det kan placeras i facket pojke eller facket flicka. Det finns inte heller någon möjlighet att
1770 överklaga denna osäkra bedömning. Barn med felaktigt registrerat könsstatus får leva med det beslut
1771 som fattats långt upp i åldrarna innan det är möjligt för en läkare att göra en ny bedömning.

1772 Men det är inte bara osäkra medicinska bedömningar som skapar problem. Sjukvården utför även
1773 även fysiska och irreversibla ingrepp på unga barn - allt för att få individer att passa in i den juridiskt
1774 konstruerade binära normen. Socialstyrelsen konstaterar i en rapport från 2017 att icke-medicinskt
1775 motiverade ingrepp på könsorganen hos intersexbarn sker utan samtycke från personen som utsätts
1776 för ingreppet. En intersexperson är en person med en medfödd variation av det biologiska
1777 könsbegreppet som gör att en person inte enkelt kan kategoriseras som biologisk kvinna eller man.
1778 Att samhället sanktionerar denna slags medicinskt obefogade kosmetiska ingrepp av barn är inte
1779 acceptabelt. Ett stort antal intersexpersoner har vittnat om de bestående fysiska och psykiska men

1780 som dessa ingrepp har inneburit för deras liv, exempelvis i form av kroniska smärtor, nedsatt sexuell
1781 funktion, kronisk inkontinens, trauma, könsdysfori och infertilitet. Dessa typer av ingrepp går emot
1782 patientsäkerhetslagens principer om att alla ingrepp ska ske i enlighet med vetenskap och beprövad
1783 erfarenhet samt att vård ska ske i samråd med patienten då det helt saknas vetenskapliga belägg för
1784 att dessa ingrepp är till nytta. Det strider även mot Europarådets resolution 2191 om
1785 intersexpersoners rättigheter och denna typ av ingrepp förekommer som tortyrredskap i en rapport
1786 av FN från 2013.

1787 Vi i Sverige var på 70-talet modiga nog att gå före och stå upp för individens frihet. Nu över 50 år
1788 senare bör vi fortsätta stå upp för individens självbestämmande och ta ytterligare steg framåt.

1789 [Att-sats](#)

1790 [8.49.1](#) att Centerpartiet driver frågan om allas lika rätt till självbestämmande över sin egen
1791 kropp.

1792 [8.49.2](#) att Centerpartiet verkar för att Statistiska Centralbyrån får i uppdrag att se över hur den
1793 könsuppdelade offentliga kunskapsinhämtning som sker kan ske utan ett juridiskt fastslaget
1794 könsbegrepp.

1795 [8.49.3](#) att Centerpartiet verkar för att Skatteverket får i uppdrag att se över hur kopplingen
1796 mellan personnummer och juridisk könsstatus kan brytas.

1797 [8.49.4](#) att Centerpartiet verkar för att Polismyndigheten får i uppdrag att utreda hur ID-
1798 handlingar kan utfärdas utan att på ID-handlingen ange juridisk könsstatus.

1799 [8.49.5](#) att Centerpartiet verkar för att tillsätta en utredning med syfte att på sikt avskaffa det
1800 juridiska könsbegreppet.

1801 [8.49.6](#) att Centerpartiet verkar för att tillsätta en utredning med syfte att ta fram lagstiftning
1802 för att könskorrigering åtgärder av intersexpersoner utan samtycke eller medicinska skäl
1803 förbjuds.

1804 [Yttrande Distrikt](#)

1805 Det är idag fler personer än någonsin som identifierar sig som icke-binära, det vill säga varken som
1806 män eller kvinnor. Personer som identifierar sig som icke-binära mår sämre och har lägre livskvalitet
1807 jämfört mot befolkningen i stort, och också jämfört mot transpersoner i övrigt. Många transpersoner
1808 upplever också att de osynliggörs i samhället, till exempel genom språkbruk som könar, de svenska
1809 personnumrens konstruktion och att det saknas möjlighet att ha en juridiskt erkänd identitet som
1810 något annat än kvinna eller man.

1811 Svensk lagstiftning har ännu inte anpassat juridiken efter en ökande andel icke-binära personer i
1812 befolkningen trots att många andra länder redan är igång att ställa om sin lagstiftning efter hur
1813 verkligheten ser ut. Nederländernas regering fattade exempelvis nyligen ett beslut om att från år
1814 2025 avlägsna uppgift om kön på id-handlingar.

1815 Könsuppdelad statistik över exempelvis löneskillnad är oerhört viktigt eftersom Sverige fortsatt är
1816 långt ifrån jämställt, och kvinnors medelinkomst för 2022 minskade jämfört mot mäns. Statistik som
1817 tar upp religion, etnicitet, eller sexuell läggning fungerar att ta fram utan att det i övrigt registreras av
1818 staten på samma sätt som kön. Vi kommer även utan juridiska kön fortfarande kunna mäta
1819 jämställdhet mellan kvinnor och män. Den största effekten skulle vara att statistiken kommer att bli
1820 lite mer korrekt, eftersom alla som inte är varken kvinnor eller män kommer att existera i statistiken.

- 1821 Den som är intersexperson har en medfödd variation i sin könskaraktäristika som inte stämmer
1822 överens med hur en typiskt kvinnlig eller typiskt manlig kropp förväntas vara. Den vård som ges till
1823 intersexpersoner i Sverige ska utgå från ett vårdbehov och ingen ska behöva genomgå onödiga
1824 kirurgiska ingrepp utan att kunna ge sitt samtycke
- 1825 Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktsstämman besluta
- 1826 Att bifalla motionen
- 1827
- 1828 Distriktsstämman beslutade
- 1829 Att bifalla motionen
- 1830
- 1831 RESERVATION från Unn Harsem, Mia Nordström, Emma Karlsson, Steffen Weckner, Bengt Mattsson,
1832 Eva Lindberg, Rebecka Knutsson, Mattias Brandt, Kerstin Eskhult, Stefan Bodin, Rigmor Stenmark och
1833 Helene Zeland Bodin till förmån för
- 1834 Att avslå motionens andra och femte att-sats
- 1835 Reservanternas yttrande:
- 1836 Begreppet „juridiskt kön“ avser det kön som framgår av folkbokföringen. Det är alltså inte ett slags
1837 kön man har - utan en markering i folkbokföringen. Det juridiska könet (dvs. vad som är registrerat i
1838 folkbokföringen) blir problematiskt för utsatta grupper såsom transpersoner när det anslås öppet
1839 t.ex. i ID-handling eller via personnummer. Därför är det välkommet att motionären bland annat
1840 föreslår en utredning om hur ID-handlingar och personnummer skulle kunna utformas utan att kön
1841 framgår. I folkbokföringen samlas information om invånarna i Sverige som är bra att ha; t.ex. ålder,
1842 bostadsadress, civiltillstånd och kön. Uppgifterna används för att t.ex. för att fastställa skattetabell,
1843 kalla till medicinsk screening och göra befolkningsprognoser och statistik som kan användas t.ex. för
1844 att planera framtidens vård. Ett juridiskt fastslaget könsbegrepp är en förutsättning för detta. Ett land
1845 behöver ha rimlig kännedom om sin befolkning. Därför reserverar vi oss till förmån för avslag på
1846 motionens andra och femte att-satser vilka båda handlar om att avskaffa ett juridiskt fastslaget
1847 könsbegrepp helt och hållet.
- 1848 [8.50 Centerpartiet ska bli Sveriges mest HBTQIA+ vänliga parti!](#)
- 1849 **Motionskrivare:** Alexander Finstad
- 1850 KALMAR C-krets, Kalmar län C-dist
- 1851 [Ange medmotionär/Motionärer](#)
- 1852 Abetare Gashi, distrikt: Kalmar Län, Krets: Kalmar kommunkrets
- 1853 [Brödtext](#)
- 1854 **Bakgrund**
- 1855 HBTQIA+ är en samlingsbeteckning för personer som identifierar sig som homosexuella, bisexuella,
1856 transpersoner, queer, intersexuella eller asexuella/aromantiska, plus andra identiteter som inte
1857 passar in i den traditionella heterosexuella normen.

1858 I Sverige har HBTQIA+-personer länge kämpat för sina rättigheter och för att bli fullt accepterade i
1859 samhället. Trots att Sverige är känt för sin progressiva syn på HBTQIA+-rättigheter, finns det
1860 fortfarande utmaningar som måste övervinnas. HBTQIA+-personer upplever fortfarande
1861 diskriminering, stigma och hot, särskilt på arbetsplatser, i skolan och i vardagslivet. De är också
1862 överrepresenterade vad gäller psykisk ohälsa. Det är viktigt att fortsätta arbeta för att säkerställa att
1863 HBTQIA+-personer har samma rättigheter och möjligheter som alla andra i samhället. Det innebär
1864 bland annat att ta itu med diskriminering, stärka representationen och stödja HBTQIA+-personer i
1865 deras liv och erfarenheter.

1866 I den senaste mätningen som gjordes av ILGA Europe så fick Sverige 68%. Det som gör att vi hamnar
1867 efter beror bland annat på att Sverige inte har en könstillhörighetslag som tillåter transpersoner att
1868 fritt ändra juridiskt kön utifrån självidentifikation, att det inte finns något förbud mot
1869 omvändelseförsök och att Sverige inte uppfyller några kriterier alls när det gäller att erkänna
1870 intersexpersoners rättigheter.

1871 **Motivering** Könneutral föräldrabalk: Genom att göra föräldrabalken könneutral skulle det bli
1872 lättare för HBTQIA+-personer att adoptera och starta familjer på samma villkor som heterosexuella
1873 personer, vilket är en grundläggande rättighet. Ny könstillhörighetslag: En ny könstillhörighetslag
1874 skulle göra det lättare för transpersoner att få sina könsidentiteter erkända och skyddade enligt
1875 lagen, vilket är avgörande för att främja deras välbefinnande och livskvalitet. Rätt till asyl: Genom att
1876 säkerställa att HBTQIA+-personer som söker asyl på grund av förföljelse har rätt till asyl, skulle man
1877 skydda deras mänskliga rättigheter och främja deras säkerhet.

1878 Att hbtqia+-flyktingar inte utsätts för godtycklighet och rättsosäkerhet: Det är viktigt att säkerställa
1879 att HBTQ-flyktingar inte utsätts för godtycklighet och rättsosäkerhet i sin asylprocess hos
1880 Migrationsverket eftersom det är en grundläggande fråga om mänskliga rättigheter och skydd.
1881 HBTQ-flyktingar är särskilt utsatta för diskriminering, förföljelse och hot på grund av sin könsidentitet
1882 eller sexuella läggning, och det är viktigt att säkerställa att deras rättigheter skyddas och respekteras
1883 under asylprocessen.

1884 Vad gäller situationen i Sverige, så har vissa HBTQIA+-flyktingar rapporterat att de har utsatts för
1885 godtycklighet och rättsosäkerhet i sin asylprocess hos Migrationsverket. Detta inkluderar bristande
1886 skydd mot diskriminering och förföljelse, och ogynnsamma beslut om asyl. Detta är en allvarlig fråga
1887 som bör beaktas och åtgärdas för att säkerställa att HBTQIA+-flyktingar får den skydd och stöd de
1888 behöver.

1889 Det är viktigt att säkerställa att Migrationsverket har den kunskap och kapacitet som krävs för att
1890 hantera HBTQIA+-flyktingars asylärenden på ett adekvat sätt, inklusive genom att tillämpa en
1891 könneutral och inkluderande inställning, och säkerställa att de får tillgång till relevanta stöd- och
1892 skyddssystem. Lättare tillgång till könsbekräftande vård: Genom att göra det lättare för transpersoner
1893 att få könsbekräftande vård, skulle man främja deras fysiska och psykiska hälsa och möjliggöra för
1894 dem att leva som den de är. Olagligt med omvändelseterapi: Genom att göra omvändelseterapi
1895 olagligt skulle man skydda HBTQIA+-personer från påtvingad förändring av deras könsidentitet eller
1896 sexuella läggning, vilket är en form av mänsklighetskränkning. Grundläggande HBTQIA+-kunskap:
1897 Genom att säkerställa att all personal i samhällsbärande yrken har grundläggande HBTQIA+-kunskap
1898 skulle man främja en inkluderande och acceptabel samhällskultur för HBTQIA+-personer och
1899 förebygga diskriminering och stigma. Dessa förändringar skulle bidra till en samhällskultur som är mer
1900 inkluderande och accepterande för HBTQIA+-personer och främja deras välbefinnande och
1901 rättigheter. En samhällskultur som accepterar och inkluderar HBTQIA+-personer främjar
1902 samhällsintegration, minskar psykisk ohälsa, förbättrar samhällskohesion och skyddar mänskliga

1903 rättigheter. Dessa fördelar är viktiga för att bygga en starkare och mer hållbar samhällsgemenskap,
1904 och därför bör det vara ett mål för alla samhällsaktörer att främja en mer inkluderande
1905 samhällskultur för HBTQIA+-personer.

1906 [Att-sats](#)

1907 [8.50.1](#) att Centerpartiet ska verka för att hbtqia+-personer som flyr undan förföljelse ska ha rätt till
1908 asyl i Sverige.

1909 [8.50.2](#) att Centerpartiet ska verka för att hbtqia+-personer som söker asyl inte ska utsättas för
1910 godtycklighet och rättsosäkerhet i sin asylprocess hos Migrationsverket.

1911 [8.50.3](#) att Centerpartiet ska verka för att föräldrabalken ses över, och göras könsneutral, för att
1912 motsvara de behov de moderna familjebildningarna ställer och säkra tryggheten för alla slags
1913 familjer.

1914 [8.50.4](#) att Centerpartiet ska verka för att en ny könstillhörighetslag införs.

1915 [8.50.5](#) att Centerpartiet ska verka för att alla, oavsett ålder, har rätt till juridisk fastställelse i önskat
1916 kön utan krav på medicinsk behandling, kirurgiska ingrepp, diagnos eller andra krav som till
1917 exempel en viss typ av utredning. Att ändra juridiskt kön ska vara en enkel administrativ
1918 process och grundas i en personlig självidentifikation. Personer under 18 år ska kunna byta
1919 juridiskt kön utan föräldrars medgivande.

1920 [8.50.6](#) att Centerpartiet ska verka för att det ska vara lätt för transpersoner som behöver
1921 könsbekräftande vård att få tillgång till det. Vården ska bygga på respekt och utgå från den
1922 enskilde individens behov och rätt till inflytande över vårdens genomförande.

1923 [8.50.7](#) att Centerpartiet ska verka för att det blir olagligt att utföra omvändelseterapi mot hbtqia+-
1924 personer.

1925 [8.50.8](#) att Centerpartiet ska verka för att all personal inom samhällsbärande yrken såsom skola, vård
1926 och omsorg, myndigheter m.fl ges grundläggande hbtqia+-kompetens.

1927 [Yttrande Distrikt](#)

1928 Motionen tar upp villkoren för HBTQIA+ personer och frågor kopplade till detta. Frågorna har varit
1929 och är viktiga för Centerpartiet, som ett parti som värnar om människors lika rätt och värde som sin
1930 grund är det självklart att villkor och av alla människor ska ske med respekt och ge förutsättning för
1931 ett liv utan samhällets begränsar eller har normer som försvårar.

1932 Centerpartiet har under lång tid varit pådrivande i frågor som rör motionens intentioner. Exempel på
1933 detta kan nämnas vigselrätten för samkönade par, både i lagstiftning och i Svenska kyrkan. I
1934 motionen finns asylrätten som en av frågorna, här har Centerpartiet för mer resurser för att en
1935 säkrare rättsprocess. Förföljelse på grund av annan sexuell läggning är asylgrundande.

1936 Lagstiftningen för HBTQIA+ har ändrats under årens gång men kommer också behöva ändras för att
1937 bättre möta alla.

1938 Att förändra familjebalken enligt motionens förslag har utretts och föreslås i utredningen bli
1939 verklighet, än har inte förslaget kommit till riksdagens bord men oavsett kommer Centerpartiet att
1940 försöka verka för att så blir fallet. När det gäller förslaget om att en könstillhörighetslag införs så är
1941 det redan Centerpartiets inställning.

1942 I mötet med sjukvården ska alla människor mötas med respekt. Region Kalmar län HBTQI-diplomerar
1943 enheter enligt ett program innehållande utbildning som ett exempel på detta. Däremot är det viktigt
1944 att respektive huvudman själv avgör på vilket sätt kompetenshöjning ska ske även om vi delar bilden
1945 att detta är viktigt.

1946 Distriktsstyrelsen i Kalmar län ser dock det svårt att ändra lagen för åldern för rätten att ändra
1947 juridiskt kön.

1948 Centerpartiet i Kalmar län rekommenderar partistämman besluta:

1949 Att anse att-satserna 1-4 samt 6-8 besvarade

1950 Att avslå att-sats 5

1951 [8.51 Gör skilsmässor och bodelningar jämställda](#)

1952 **Motionskrivare:** Malin Bergman

1953 Centerkvinnorna

1954 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1955 Malin Bergman, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1956 Mari-Louise Wernersson, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1957 Inger Fredriksson, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1958 Aida Karimli, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1959 Birgitta Johansson Huuva, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1960 Charlotte Bossen, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1961 Emma Blomdahl Wahlberg, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1962 Elisabeth Johansson, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1963 Elizabeth Peltola, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1964 Johanna Engström, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1965 Trine Vikinge, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

1966 [Brödtext](#)

1967 Under 2020 upplöstes 25 619 äktenskap genom skilsmässa. Sverige har ett liberalt regelverk
1968 kring skilsmässor, men det finns fler lättnader att göra. Alla äktenskap ska vara frivilliga,
1969 både att ingå och att lämna. Därför ska det vara lätt att skilja sig.

1970 Om ett par har barn ihop och om bara den ena partnern vill skiljas, åläggs paret betänketid
1971 på sex månader från det att skilsmäsoansökan är inlämnad. Det finns också möjlighet för en
1972 part att begära betänketid. Detta är ett tvångsmedel från staten och som kan missbrukas
1973 som ett maktmedel mot individen. Ingen ska kunna tvinga någon att vara gift. Vi vill att
1974 betänketiden avskaffas. Även då makarna har barn ihop så bör betänketiden avskaffas – den
1975 gemensamma omsorgen av barnen upphör inte med en skilsmässa.

1976 Skilsmässor är ofta upprivande. Förutom alla känslor, så ska praktiska frågor lösas. Ett
1977 gemensamt liv och ett hem ska delas upp. Bodelning är inte obligatoriskt, men kan ske. En
1978 bodelningsprocess kan vara både ekonomiskt och känslomässigt påfrestande.

1979 Centerkvinnorna har tidigare lagt fram förslag om att göra bodelningsprocessen enklare
1980 genom att kostnaden för bodelningen ska delas lika mellan parterna, och om processen

- 1981 förhalas av någon part, ska vite utgå till den part som förhalar processen. Vi ser emellertid
 1982 att det krävs fler justeringar av det nuvarande regelverket för rättvisare bodelningar.
- 1983 Bodelningen kan bli en dyr process. Den allmänna rättshjälpen, som kan utgå i en
 1984 rättsprocess, omfattar i regel inte bodelningar. Dessutom är nivån för rättshjälplåg.
 1985 Rättshjälp beviljas personer vars ekonomiska underlag inte överstiger 260 000 kronor. Sett
 1986 endast till årsinkomst, så motsvarar det en månadsinkomst på ungefär 21 600 kronor.
 1987 Dessutom kan skilsmässan i sig vara kostsam. Därför vill Centerkvinnorna att även
 1988 bodelningar ska omfattas av rättshjälp och att grundnivån höjs. Ytterligare ett problem i
 1989 dagens regelverk är att en bodelnings process inte har någon borte tidsgräns. Till skillnad
 1990 från när någon dör och en bouppteckning – som innehåller ett dödsbos tillgångar –
 1991 genomförs. Den tidsgränsen är fyra månader efter att en person avlidit. När makar går skilda
 1992 vägar kan en bodelning förhalas i årtal. Centerkvinnorna vill att en borte tidsgräns för hur
 1993 lång tid en bodelning får pågå införs. Den ska sättas från det att parterna tilldelats en
 1994 bodelningsförrättare. Vi vill dessutom att personer ska också ha rätt att hämta personliga
 1995 ägodelar i hemmet skyndsamt och socialtjänsten ska kunna erbjuda bevakning vid tillfället,
 1996 om en person känner sig utsatt och hotad. Det är inte rimligt att en kvinna ska behöva vara
 1997 utelåst från sitt hem och sina ägodelar under den tid som en bodelningsprocess
 1998 pågår. Centerkvinnorna yrkar:
- 1999 [Att-sats](#)
- 2000 [8.51.1](#) att betänketiden för skilsmässor avskaffas.
- 2001 [8.51.2](#) att rättshjälp ska omfatta bodelningar och att grundnivån höjs.
- 2002 [8.51.3](#) att det införs en borte tidsgräns för förrättningsprocessen vid bodelning.
- 2003 [8.51.4](#) att personer ska ha rätt till skydd för att skyndsamt kunna hämta personliga ägodelar från
 2004 tidigare gemensam bostad vid skilsmässa och separation.
- 2005 [Yttrande Distrikt](#)
- 2006 Detta är en motion från Centerkvinnornas förbundsstyrelse, som Centerkvinnornas förbundsstyrelse
 2007 yrkar BIFALL på i sin helhet.
- 2008 [8.52 Vårdnad, umgänge och våld hör inte ihop](#)
- 2009 **Motionskrivare:** Malin Bergman
- 2010 Centerkvinnorna
- 2011 [Ange medmotionär/Motionärer](#)
- 2012 Malin Bergman, Centerkvinnornas förbundsstyrelse
- 2013 Mari-Louise Wernersson, Centerkvinnornas förbundsstyrelse
- 2014 Inger Fredriksson, Centerkvinnornas förbundsstyrelse
- 2015 Aida Karimli, Centerkvinnornas förbundsstyrelse
- 2016 Birgitta Johansson Huuva, Centerkvinnornas förbundsstyrelse
- 2017 Charlotte Bossen, Centerkvinnornas förbundsstyrelse
- 2018 Emma Blomdahl Wahlberg, Centerkvinnornas förbundsstyrelse
- 2019 Elisabeth Johansson, Centerkvinnornas förbundsstyrelse
- 2020 Elizabeth Peltola, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

2021 Johanna Engström, Centerkvinnornas förbundsstyrelse
2022 Trine Vikinge, Centerkvinnornas förbundsstyrelse

2023 Brödtext

2024 När skolan började igen efter jullovet fick en klass i årskurs två i Luleå inte träffa en av sina
2025 klasskompisar. Han fanns inte mer. Det var den 8 januari som pojken berövades livet av sin egen
2026 pappa. Pojken var hos sin pappa under ett av domstol beslutat umgänge. Pappan hade tidigare
2027 förlorat vårdnaden av barnet, då han visade allvarliga brister i sin föräldraförmåga och
2028 samarbetsförmåga med sin mamma. Pojken hade själv uttryckt ovilja och oro för att vara hos sin
2029 pappa, som varit hotfull mot hans mamma, och mamman hade larmat: hon var orolig för sonens
2030 hälsa och för att pappan skulle föra honom ur landet. Ändå var han, enligt svensk domstol, tvungen
2031 att umgås med sin pappa. Vi undrar: För vems bästa?

2032 Det finns flera exempel på barn som tvingats att umgås med våldsamma föräldrar. Barn drabbas
2033 alltid av våld i deras närhet – oavsett om det riktas direkt mot dem eller mot deras förälder. Ändå gör
2034 domstolar gång på gång andra bedömningar.

2035 ”Att domstolar beslutat om umgänge med den pappa som utövat våld är högst olämpligt.” skriver
2036 Jämställdhetsmyndigheten i rapporten *Skyddade personuppgifter – oskyddade personer*, som också
2037 visar på grova brister i skyddet av personer som lever med skyddade personuppgifter.
2038 Jämställdhetsmyndigheten har också genomfört en kartläggning som undersöker i vilken utsträckning
2039 och på vilket sätt uppgifter om våld eller andra övergrepp framförts i mål om vårdnad, boende och
2040 umgänge, samt i vilken utsträckning de beaktats i domar. Resultatet av kartläggningen var
2041 nedslående: svenska domstolar tar i en låg utsträckning hänsyn till förekomsten av våld i
2042 vårdnadstvister. Domslut ska utgå ifrån barnets bästa, men i stället har barnets ”behov av kontakt
2043 med båda föräldrar” ett större genomslag vid avgörandet om umgänge än barns rätt till trygghet och
2044 en uppväxt fri från våld. Resultatet blir att barn tvingas att träffa föräldrar som de är rädda för, som
2045 skadat deras andra förälder – ofta mamman – och ibland till och med dem själva. Detta för att
2046 svenska domstolar beslutat är bäst för barnet.

2047 Domstolar ska göra en riskbedömning och ta hänsyn till föräldrars möjligheter att samarbeta.
2048 Jämställdhetsmyndighetens kartläggning visar att förekomsten av våld sällan bedöms utgöra en risk
2049 för ett barn. Vi ställer oss också frågan om rimligheten i att kräva samarbete mellan två vuxna, där
2050 den ena personen är den andras förövare. Vilka andra brottsoffer tvingar svensk lagstiftning att
2051 samarbeta med sina gärningsmän? Den samarbetslinje som är vägledande i domstolarnas beslut är
2052 rentutav förödande för våldsutsatta föräldrar, som oftast är kvinnor, och barns trygghet och frihet. I
2053 en funktionell relation mellan separerade föräldrar är ett gott samarbete så klart eftersträvansvärt,
2054 men faktum är: våld är inte en samarbetsvårighet. En samarbetslinje måste bygga på frivillighet och
2055 förutsättas av två parter med ett jämställt maktförhållande. När våld förekommer är den balansen
2056 totalt satt ur spel. Vi vill att det satsas metodutveckling och utbildning på att förbättra
2057 riskbedömningarna, och när uppgifter om våld förekommer ska samarbetspresumtionen upphöra.

2058 Centerkvinnorna har noterat att Centerpartiet i riksdagen har lyft frågan, men inte tillräckligt. Vi
2059 måste göra mer. En färsk utredning (SOU 2022: 71), som enligt direktiven skulle se över att bättre
2060 förutsättningar för kontinuitet, stabilitet och trygghet för barn som har upplevt våld av närstående.
2061 Utredningen menar att: ”Det inte är lämpligt att i lag reglera särskilda situationer när barn som
2062 utgångspunkt inte bör ha rätt till umgänge med en förälder. Bedömningen görs utifrån att det när det
2063 uppkommer en fråga om umgänge alltid ska göras en individuell bedömning av vad som är barnets
2064 bästa i det enskilda fallet. Det är inte en förälders beteende som ska vara utgångspunkten för
2065 bedömningen. Att vid bedömningen utgå från att en förälders beteende och handlingar i vissa

2066 situationer diskvalificerar denne som umgängesförälder är därför enligt utredningen inte en lämplig
2067 utgångspunkt utifrån ett barnrättsperspektiv.”

2068 Centerkvinnorna håller inte med. Domstolar har bevisligen allvarliga brister i sina bedömningar som
2069 innebär ödesdigra konsekvenser för såväl barn som våldsutsatta föräldrar. En förälders beteende ska
2070 kanske inte vara utgångspunkten i en bedömning – men det ska ha en tyngre betydelse än vad det
2071 har idag. Lagtexten må säga en sak, men verkligheten ser annorlunda ut och då måste lagtexten
2072 kunna förändras. Utifrån ett barnrättsperspektiv är det ett direkt hån att svenska domstolar
2073 fortsätter offra barnens bästa till förmån för våldsamma föräldrars rätt till dem. Vi vill att lagtexten
2074 justeras så att bedömning av våld som föräldrar har brukat har en större betydelse i domar om
2075 vårdnad och umgänge. När en förälder lever under personskydd på grund av utsatthet av våld och
2076 hot av den andra, ska umgänge mellan barn och den våldsamma föräldern upphöra. Det handlar dels
2077 om vad som är bäst för barnet, dels också om rätten till skydd för den andra föräldern. En individs
2078 rätt till skydd och säkerhet ska aldrig kunna kompromissas bort bara för att individen har barn med
2079 sin förövare. Finns det en våldsdom ska det vara ledande i bedömningar om vårdnad, boende och
2080 umgänge.

2081 Centerkvinnorna vill också att kompetens och resurser i socialnämnder och socialtjänster höjs, så att
2082 de kan bidra till bättre riskbedömningar men också kan agera skarpt när en domstol har svikit och
2083 barn tvingas till umgänge mot sin vilja. Kunskapen och verktygen kan skilja sig åt mellan kommunerna
2084 och i många kommuner har socialtjänsten en väldigt hög arbetsbelastning. Socialtjänsterna måste ha
2085 bättre förutsättningar till att göra sitt jobb. Därför vill vi se en nationell satsning på att
2086 kompetensutveckla socialtjänsterna och en utredning för att se över nya modeller för socialtjänstens
2087 områden – till exempel kanske en viss kompetens kan samlas i ett regionalt organ för att minska
2088 belastning på socialtjänster samt samla kompetens och kunna säkra att den finns tillgänglig för alla,
2089 oavsett vilken kommun en bor i. Detta är särskilt viktigt för mindre kommuner.

2090 Centerkvinnorna yrkar:

2091 [Att-sats](#)

2092 [8.52.1](#) att riskbedömningarna i vårdnadsmål förbättras genom en riktad satsning.

2093 [8.52.2](#) att samarbetspresumtionen i vårdnadsmål upphör vid uppgifter om att våld förekommit
2094 anges.

2095 [8.52.3](#) att förekomst av våldsutövning av en eller fler förälder/föräldrar ska tas i beaktande i beslut
2096 om vårdnad, boende och umgänge.

2097 [8.52.4](#) att lagtext justeras så att bedömning av våld som föräldrar har brukat har en större betydelse
2098 i domar om vårdnad och umgänge.

2099 [8.52.5](#) att förekomst av våldsdom mot barn eller den andra förälder i vårdnadsmål ska vara ledande
2100 i bedömningar om vårdnad, boende och umgänge.

2101 [8.52.6](#) att det genomförs en nationell satsning på att kompetensutveckla socialtjänster för att kunna
2102 arbeta med fall som rör vårdnad- och umgängestvister där barn och den andra föräldern
2103 utsätts för våld.

2104 [8.52.7](#) att det tillsätts utredning för att se över nya arbetsmodeller för socialtjänstens områden, så
2105 att rätt kompetens finns tillgänglig för alla kommuner.

2106 Yttrande Distrikt
2107 Detta är en motion från Centerkvinnornas förbundsstyrelse, som Centerkvinnornas förbundsstyrelse
2108 yrkar BIFALL på i sin helhet.

2109 [8.53 Reseförbud till utlandet för barn vars föräldrar befinner sig i vårdnadstvister](#)

2110 **Motionsskrivare:** Virginija Karrenbauer

2112 NACKA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

2113 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

2114

2115 Brödtext

2116 Årligen avgörs 7000 vårdnadstvister i domstolen där 80 procent av fallen mynnar ut i ensam vårdnad.
2117 Varje år förs hundratals barn och unga bort från familjer i vårdnadstvister och "försvinner" till
2118 utlandet. Bortförda barn och unga utsätts i högre grad för olika former av våld och förtryck i utlandet.
2119 Man kan läsa mer i länkar nedan:

2120 <https://jamstalldhetsmyndigheten.se/media/tg1hwpbh/bortf%C3%B6rda-barn-och-unga.pdf>

2121 <https://www.regeringen.se/uds-reseinformation/bortforda-barn/>

2122 Att-sats

2123 [8.53.1](#) att barn och unga ska beläggas reseförbud till utlandet under pågående vårdnadstvist.

2124 [8.53.2](#) att föräldrar, som har avsikt att starta en vårdnadstvist, ska informeras om reseförbud för
2125 barnet, redan under processens inledande skede.

~~2126~~ 2129 Yttrande Distrikt

2128 [8.54 Ge barn rätt till alla sina föräldrar](#)

2129 **Motionsskrivare:** Claes Nyberg

2130 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

2131 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

2132 Claes Nyberg, Stockholms stad och Ordförande Centerpartiets HBTQ-nätverk

2133 Elisabeth Thand Ringqvist, riksdagsledamot och vice ordförande Centerpartiet Stockholms stad

2134 Brödtext

2135 Svensk familjelagstiftning har steg för steg blivit mer anpassad till den tid vi lever i. Samkönade par
2136 kan idag leva sina liv med samma rättsliga skydd och rättigheter som andra, de kan vara föräldrar på
2137 ett likvärdigt sätt där deras barn också givits full rätt till sina föräldrar. Steg har också tagits framåt för
2138 de föräldrar som har transbakgrund även om det fortfarande finns risk för att föräldraskap
2139 avregistreras på ett sätt som inte är för barnets bästa. Viktiga förslag att införa en könsneutral
2140 familjelagstiftning i en ny föräldrabalk finns i betänkandet **SOU 2022:38 - Alla tiders föräldraskap -
2141 ett stärkt skydd för barns liv** som väntas reda ut många av dessa kvarstående problem och väntas
2142 ges brett stöd. Det är hög tid att ta steg framåt då det mesta av grunden i dagens lagstiftning på
2143 området är från 40-talet.

2144 Centerpartiet har tagit avgörande steg framåt under senare år för en mer liberal familjelagstiftning
2145 som inkluderar och ger rättsligt skydd till fler familjer som redan finns i Sverige och försöker leva sina
2146 liv i frihet. Men det finns familjer som fortfarande stängs ute från att ha ett fullgott juridisk skydd och
2147 fulla rättigheter att inrätta sina liv såsom de redan lever utan att skada andra eller begränsa andras
2148 livsval eller rättigheter.

2149 Allt fler familjer består av fler vuxna som tillsammans med sina barn lever i en familjegemenskap fullt
2150 ut där gemensamt ansvar tas på alla plan. Det handlar om att sköta vardagspusslet med att hämta
2151 och lämna barn i förskola och skola, att följa med dem på läkarbesök, att vara med på
2152 utvärderingssamtal med läraren för barnet som ligger efter i matematiken, att följa med på
2153 fotbollscupen och på alla andra sätt stödja barnens utveckling fullt ut.

2154 Men idag förnekas dessa familjer möjlighet att göra detta på ett tryggt sätt för barnen som är
2155 berörda. Barn som tvingas vara med om att en förälder de tyr sig till, känner trygghet hos och har
2156 förtroende för öppet av andra vuxna ställs åt sidan och vid avgörande tillfällen såsom vid akuta
2157 vårdbesök inte kan fatta de beslut som barnet behöver. Det är inte heller som det ofta framställs
2158 enbart familjer där hbtqi-personer ingår som berörs utan en betydligt vidare grupp än så.

2159 Alla dessa familjer får sällan synas men finns mitt ibland oss överallt. På föräldramöten på förskolan
2160 där endast två vuxna släpps in, på akutmottagningen där den förälder som akut åkt dit med sitt barn
2161 inte har rätt att fatta beslut om ett ingrepp som inte kan vänta, på arbetsplatsen som bjuder in till
2162 familjefesten där lekarna utgår från att varje barn kommer med en mamma och en pappa, eller bland
2163 våra mest aktiva partimedlemmar som försöker få livspusslet att funka mellan hemmalivet och det
2164 många möten som uppdragen kräver.

2165 I flera andra länder såsom i Tyskland kan liknande förhållanden regleras civilrättsligt, vilket inte är en
2166 tradition vi har i Sverige. Baksidan med en sådan reglering är också att det främst är resursstarka
2167 familjer som kan ta del av möjligheten fullt ut och på ett sätt som också är väl reglerat utifrån
2168 barnens utgångspunkt.

2169 Därför är det hög tid att göra det möjligt för barn i Sverige att ha fler vårdnadshavare än två så
2170 barnen som är berörda fullt ut kan leva i trygghet och ha rätt till alla sina föräldrar. Det ska de enligt
2171 barnkonventionen också ha rätt till.

2172 Det ska även parallellt med en sådan utvidgad lagstiftning vara möjligt för vårdnadshavare att ställa
2173 ut en föräldrafullmakt till ytterligare vuxna så då kan ges rätt att få information som rör barnet,
2174 hämta ut mediciner och handlingar, fatta beslut om vård och skolärenden och annat som krävs för
2175 att barnets behov av trygghet och utveckling ska tillgodoses i alla aspekter. En fullmakt kan givetvis
2176 också dras tillbaka i det fall barnets vårdnadshavare så önskar.

2177 För att ge fler familjer den fulla trygghet till sina barn som juridiska rättigheter ger föreslår vi därför
2178 att Centerpartiet beslutar:

2179 Att-sats

2180 [8.54.1](#) att det i en ny föräldrabalk införs en möjlighet för ett barn att ha fler än två vårdnadshavare
2181 som ges lika rättigheter och skyldigheter.

2182 [8.54.2](#) att det i föräldrabalken införs en reglering av föräldrafullmakt som ger väl definierade
2183 rättigheter och skyldigheter till dess att den eventuellt återkallas.

2184 Yttrande Distrikt

2185 Som motionärerna lyfter kan familjer se ut på många olika sätt och ett barn har inte sällan nära band
2186 till flera vuxna, utöver sin eller sina vårdnadshavare. Det finns idag möjligheter att skaffa barn på
2187 flera olika sätt och det händer att fler än två personer kommer fram till att de gemensamt vill bli
2188 föräldrar. Lagstiftningen har dock inte hängt med i utvecklingen och samhället i stort är anpassat
2189 utifrån att det finns en eller två föräldrar som sköter barnens angelägenheter, trots att det kan finnas
2190 släktingar eller andra vuxna som finns där för att t.ex. följa barnet till skolan eller till läkaren.

2191 Det är hög tid att ändra lagstiftningen och anpassa samhället i stort efter hur det faktiskt ser ut.
2192 Motionärernas förslag är ett sätt att uppnå detta.

2193 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen.

2194 8.55 Ge full rätt att registrera juridiskt kön utifrån självidentifikation

2195 **Motionsskrivare:** Claes Nyberg

2196 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

2197 Ange medmotionär/Motionärer

2198 Claes Nyberg, Stockholms stad och Ordförande Centerpartiets HBTQ-nätverk

2199 Elisabeth Thand Ringqvist, riksdagsledamot och vice ordförande Centerpartiet Stockholms stad

2200 Brödtext

2201 Sverige var redan på 70-talet bland de första länder att införa en möjlighet att förändra sitt
2202 registrerade juridiska kön. Det fastställdes också att den person som diagnostiserades med det som
2203 idag kallas könsdysfori efter tillstånd också skulle kunna få medicinsk behandling såväl hormoniellt
2204 och kirurgiskt för att kunna leva i den kropp som överensstämde med deras faktiskt upplevda kön.

2205 Dock sammankopplade dåtidens läkare och lagstiftare, hur framåtsyftande de ändå var för sin tid,
2206 förändring av juridiskt kön till krav på sterilisering, medicinsk diagnos och behandling med både
2207 hormoner och kirurgi för att helt förändra könsorganen. Det gjorde att Sverige i praktiken införde
2208 krav på ingående icke-reversibla kroppsliga ingrepp för att få tillgång till juridiska rättigheter. Denna
2209 långa tid av tvångssteriliseringar ådrog sig med tiden stark kritik både i Sverige och internationellt
2210 och möttes samtidigt av stor politisk passivitet. Till slut upphävdes lagens rättsverkan av svenska
2211 domstolar och några mindre tillfälliga förändringar genomfördes av den då sittande borgerliga
2212 regeringen i väntan på den av regeringen tillsatta utredningen och ny lagstiftning som skulle följa.

2213 Utredningen blev klar efter att Alliansregeringen frånträdde och föreslog en rak reglering där
2214 registrering av juridiskt kön skiljdes från medicinsk diagnos och behandling och därför inte längre
2215 krävde medicinsk prövning för rätten att få registrera ett annat kön än det som tilldelats vid födseln.
2216 Det fanns en förväntan att lagen snabbt skulle införas i Sverige och andra länder har sedan infört
2217 liknande, där bland annat Norge utgick från den svenska utredningen som grund för ett eget snabbt
2218 lagstiftningsarbete. Där fungera också lagen väl idag.

2219 Den rödgröna regeringen var dock oförmögen att slutföra lagstiftningsarbetet där
2220 Socialdemokraterna grävde ner arbetet främst på Finansdepartementet under förevändning att en
2221 förändring skulle gynna den organiserade brottsligheten. Trots stora påtryckningar hände inget
2222 under två mandatperioder förrän i dess allra sista skälvande dagar då en lagrådsremiss lades fram
2223 som var helt undermålig och just upprätthöll den nu 50-åriga principen att kräva medicinsk prövning
2224 för rätten att kunna registrera det juridiska kön som är överensstämmande ens identitet.

2225 Inte heller de kliniker och ansvariga vid rättsliga rådet hos Socialstyrelsen som nu tvingas fortsätta att
2226 tillämpa en princip det redan är fastslagit inte är i enlighet med Europakonventionen om mänskliga
2227 rättigheter förstår varför detta dras i långbänk. Under tiden tvingas de fortsätta utföra en prövning
2228 som inte ska finnas och som tydligt kränker individer och i många fall leder till lidande och allvarlig
2229 psykisk ohälsa.

2230 Centerpartiet har redan vid partistämman 2021 i det antagna programmet för en "Stärkt liberal
2231 demokrati" slagit fast att rätten till självidentifikation gäller. Det är också i linje med detta som
2232 ledande företrädare för vårt parti har deltagit i debatten och drivit på inom ramen för riksdagens
2233 arbete för att få denna förändring till stånd och en ny könstillhörighetslagstiftning på plats.

2234 Däremot efterfrågas ett tydligt beslut både från omvärlden, organisationer för transpersoners
2235 rättigheter, de personer som är direkt berörda av nuvarande lagstiftning och många av
2236 Centerpartiets medlemmar ett tydligt beslut som ger stöd för den nödvändiga förändring som måste
2237 bli resultat av en ny lag.

2238 Därför föreslår vi att Centerpartiet beslutar:

2239 [Att-sats](#)

2240 [8.55.1](#) att en ny könstillhörighetslagstiftning snarast införs där rätten att registrera det juridiska kön
2241 helt utgår från rätten till självidentifikation.

2242 [8.55.2](#) att Centerpartiets riksdagsgrupp i det fall regeringen inte kan framlägga ett förslag till
2243 lagstiftning i enlighet med denna princip tar initiativ till att söka en majoritet för ett
2244 utskottsinitiativ som leder till en uppdaterad lagstiftning i enlighet med detta.

2245 [Yttrande Distrikt](#)

2246 Distriktsstyrelsen vill tacka motionärerna för en klok motion som berör ett väldigt viktigt ämne,
2247 nämligen hur situationen för transpersoner i Sverige kan bli bättre.

2248 Liksom beskrivits i motionen var Sverige tidiga med att införa möjligheten att byta juridiskt kön samt
2249 rätt till behandling för könsdysfori. I takt med att åren gått och kunskapen om transpersoners behov
2250 ökat har också ytterligare behov av förändrad lagstiftning och förstärkt transvård uppstått.

2251 Distriktsstyrelsen anser liksom motionärerna att möjligheten att byta juridiskt kön bör separeras från
2252 den könsbekräftande vården. I en modern lagstiftning bör det vara upp till varje enskild individ att
2253 avgöra vilket juridiskt kön hen vill tillhöra, oberoende av fysiologi. En sådan förändring genomförs
2254 lämpligen genom att, precis som motionärerna skriver, införa en ny könstillhörighetslagstiftning som
2255 baseras på självidentifikation snarare än, som i dag, genom medicinsk prövning.

2256 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen

2257 [8.56 En ny statlig utredning om värdmödraskap måste tillsättas](#)

2258 **Motionskrivare:** Claes Nyberg

2259 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

2260 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

2261 Claes Nyberg, Stockholms stad och Ordförande Centerpartiets HBTQ-nätverk

2262 Elisabeth Thand Ringqvist, riksdagsledamot och vice ordförande Centerpartiet Stockholms stad

2263 [Brödtext](#)

2264 Sverige har länge varit ett land som reglerat internationella adoptioner där det blivit ett av de
2265 alternativ till familjebildning som fått brett samhällsligt stöd. Idag är adoptionerna relativt få och i
2266 takt med att fler länder lyft sig ur fattigdom har de i stället fokuserat mer på inhemska adoptioner.

2267 I alla tider har barn kommit till familjer även på andra sätt såsom genom att en annan kvinna än den
2268 som sedan fullgör föräldraskapet har burit och fött fram barnet. Idag är också antalet familjer som i
2269 Sverige bildas med stöd av värdmödraskap flerfaldigt fler än de som bildas genom internationella och
2270 inhemska adoptioner.

2271 Men fortfarande har Sverige ingen som helst reglering på området vilket gör att de familjer som
2272 bildats med stöd av värdmödraskap lever i ett juridiskt ingenmansland där barnen förvägras rätt till
2273 sina föräldrar och inte sällan riskerar att stå helt utan vårdnadshavare när de passerar svensk gräns.
2274 Sverige godtar inte heller några som helst juridiska dokument på området trots att domstol i annat
2275 land tydligt har fastställt vårdnadshavarskapet i god ordning. Flera barn har också förvägrats svenskt
2276 medborgarskap. Värdmödraskap är alltså inte heller förbjudet utan just helt utan reglering eller praxis
2277 i hur vi ska hantera de tusentals barn som finns här och lever i välfungerande familjer.

2278 Att Sverige inte har en reglering gör det också omöjligt att på ett säkert och välreglerat sätt
2279 genomföra värdmödraskap här. I den mån Sverige har berättigad kritik mot de länder som tillåter
2280 värdmödraskap men har en svag reglering är det också svårt att påverka i internationella fora då vi
2281 helt saknar trovärdighet då vi inte har någon egen princip eller lagstiftning att uppvisa. Allt fler länder
2282 inför också väl fungerande regleringar för altruistiskt värdmödraskap där uppföljningar visar att det
2283 fungerar väl och väl i paritet med internationella adoptioner. Nya Zeeland brukar lyftas fram som ett
2284 exempel att inspireras av.

2285 En statlig utredning lämnade sitt förslag på området 2016, men var en stor besvikelse och gav ingen
2286 riktning alls inför framtiden då de förordade att Sverige skulle fortsätta att helt ha ett oreglerat
2287 tillstånd. Den föreslog också i praktiken att nationella kampanjer mot värdmödraskap parallellt med
2288 det oreglerade tillståndet skulle införas för att aktivt kränka de familjer som har barn i skolan som
2289 alla andra. Resultatet blev att hela debatten och det nödvändiga arbetet helt gick i stå och allt fler
2290 barn och deras föräldrar försätts i juridiskt limbo.

2291 Centerpartiet var det första riksdagsparti som fattade ett stämmobeslut om att verka för att
2292 altruistiskt värdmödraskap regleras i Sverige. Det gjordes efter en grundlig utredning och genomgång
2293 av de internationella exempel som fanns. Sedan dess har fler partier fattat beslut med samma
2294 inriktning och vi har då det är möjligt debatterat och försökt påverka för att frågan ska röra sig
2295 framåt. Men det är allt mer tydligt att det juridiska ingenmansland som fortfarande består inte
2296 kommer upphöra utan att en ny statlig utredning genomförs som kan lägga fram nya förslag.

2297 Därför föreslår vi att Centerpartiet beslutar:

2298 [Att-sats](#)

2299 [8.56.1](#) att Centerpartiet verkar för att en ny statlig utredning över att införa ett altruistiskt
2300 värdmödraskap i Sverige tillsätts för att lämna förslag under innevarande mandatperiod.

2301 [8.56.2](#) att utredningen också ska föreslå hur en säker reglering ska se ut för att de barn som fötts
2302 genom värdmödraskap utomlands ska ha rätt till sina föräldrar vid flytt till Sverige.

2303 [Yttrande Distrikt](#)

2304 Motionärerna lyfter en viktig fråga som är avgörande för många familjers vardag och behandling av
2305 samhället. Centerpartiet har länge drivit frågan om att altruistiskt värdmödraskap ska regleras i
2306 Sverige. Tyvärr har frågan inte fått det gehör eller lett till de förändringar som behövs. En ny statlig
2307 utredning med tydliga direktiv är därför nödvändig.

2308 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen.

2309 [8.57 Höj arvudet för borgerliga vigselförrättare](#)

2310 **Motionsskrivare:** Angeline Eriksson

2311 Laholms C-krets, HALLANDS C-distrikt

2312 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

2313 Mari-Louise Wernersson, Halland

2314 [Brödtext](#)

2315 Borgerlig vigselförrättare. Ett hedersuppdrag med mycket förtroende, men också med en del arbete.
2316 Ersättningen är 110kr per vigsel, innan skatt. Det räcker till papper, intyg och porto. Vigselförrättarna
2317 får ingen introduktion och inte heller någon uppföljning av förändringar som sker i uppdraget.
2318 Skatteverket arbetar inte digitalt vilket gör det dyrare och osäkrare vid registreringen av vigseln.
2319 Vigselförrättare ställer upp lördag som vardag, dag som kväll, allt för ett arvode på 110kr. En summa
2320 som egentligen också ska räcka till resa. Och resor blir det som vigselförrättare, både till själva
2321 vigslarna men även till eventuella vigselsamtal innan med brudparet.

2322 Utöver att Skatteverket behöver se över sina system och år 2023 börja digitalisera hindersprövning
2323 och vigselbevis, och att Länsstyrelsen kan börja återkoppla när förändringar görs, så är
2324 vigselförrättarna värda ett arvode så att de i alla fall inte går minus på sitt förtroendepuppdrag.

2325 [Att-sats](#)

2326 [8.57.1](#) att Centerpartiet i budgetarbetena arbetar för att höja arvudet för borgerliga
2327 vigselförrättare.

2328 [Yttrande Distrikt](#)

2329 Borgerlig vigselförrättare är ett viktigt uppdrag och ett hedersamt sådant. Det är en stor dag för
2330 många och viktigt att vigselförrättaren får goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag. Det handlar
2331 också om att alla ska kunna ta uppdraget och inte behöva avstå pga att vigselförrättarens
2332 privatekonomi inte klarar av det.

2333 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen.

2334 [8.58 Ingen vårdnad eller umgängesrätt för förövare som utövar våld mot familjen](#)

2335 **Motionsskrivare:** Sophie Janulf

2337 SUNNE C-krets, Värmlands C-dist

2338 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

2339

2340 Brödtext

2341 **Motion till centerstämman**

2342 Idag anklagas föräldrar för umgängessabotage om hen inte samarbetar och möjliggör umgänge
2343 mellan barn och våldsutövande förälder. Barn tvingas till umgänge med sin eller föräldrarnas förövare
2344 trots att de inte vill. Föräldrar tvingas möta sina förövare vid överlämning av barnen vid delad
2345 vårdnad eller umgänge. En förälder kan av myndigheter tvingas fly med barnen och leva med
2346 skyddad identitet för att inte förlora vårdnaden av barnen, samtidigt kan hen också riskera att förlora
2347 vårdnaden för att hen mår psykiskt dåligt av misshandeln eller inte har ordnat boendesituation.
2348 Våldsutsatta kvinnor som flytt relationen vittnar om att kvinnors föräldraskap utreds i större
2349 omfattning än mäns. Alldeles för ofta röjer offentliga verksamheter personuppgifter vilket gör att de
2350 tvingas fly igen – och tvingas bekosta och ordna ny bostad, flytt och nya identitetshandlingar.
2351 Samtidigt kan våldsutövaren fortsätta sitt liv som vanligt. Barn riskerar fortsatt förlora sin trygghet,
2352 utstå mer våld och i värsta fall mördas på grund av våldsutövande föräldrars rätt att träffa sina barn.

2353 Eftersom det är främst kvinnor som utsätts för grovt systematiskt våld i nära relation och främst
2354 kvinnor och barn som tvingas fly från våldsamma relationer är det också kvinnor och barn som
2355 utsätts för ovanstående situationer av svenska myndigheter.

2356

2357 Centerpartiet ska verka för:

2358

2359 Sophie Janulf

2360 Centerpartiet Sunne

2361 **Att-sats**

2362 [8.58.1](#) att den som utsätter sitt barn och/eller barnets vårdnadshavare för hot och våld ska frångå
2363 vårdnaden av barnen.

2364 [8.58.2](#) att de som utsätter närstående för hot och våld ska tvingas flytta, inte de våldsutsatta.

2365 [8.58.3](#) att barn ska inte av någon, och särskilt inte av myndigheter eller domstolar, tvingas till
2366 umgänge med förälder som har utsatt eller utsätter barnet och/eller den andra föräldern för
2367 hot och våld.

2368 [8.58.4](#) att en förälder som lyssnar på sitt barn ska inte anklagas för umgängessabotage när barnet är
2369 rädd för den andra vårdnadshavaren eller mår dåligt av att träffa hen.

2370 [8.58.5](#) att den som utsätter sitt barns vårdnadshavare för hot och våld ska endast ha umgänge med
2371 barnen om barnet själv vill. Myndigheter ska alltid lyssna på barnet och barnets åsikt och vilja
2372 ska respekteras.

2373 [8.58.6](#) att en förälder som är våldsutsatt av den andra föräldern ska inte tvingas till möte med
2374 denne, exempelvis vid överlämning vid umgänge.

2375 [8.58.7](#) att den förälder som utsätts för hot och våld ska inte förlora vårdnaden om barnet på grund
2376 av effekter orsakade av förövaren.

2377 [8.58.8](#) att den förälder som utsätts för hot och våld av närstående ska få stöttning i sitt
2378 föräldraskap.

2379 [8.58.9](#) att vid eventuellt umgänge med förälder som utsätter den andra föräldern för hot och våld
2380 ska alltid övervakare finnas närvarande.

2381 [8.58.10](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att myndigheter säkerställer att de som lever
2382 med skyddad identitet eller skyddad folkbokföring får fullständig tillgång till samma
2383 samhällsservice och demokratiska rättigheter som alla andra.

2384 [8.58.11](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att de organisationer som röjer
2385 personuppgifter för en person som lever med skyddad identitet eller skyddad folkbokföring
2386 ska vara skyldig att ta ansvar för konsekvenserna för den enskilde, såsom eventuell ny
2387 bostad, kostnader, kontakter med myndigheter. Den som fått sina uppgifter röjda ska få
2388 stöttning i hela processen.

2389 [8.58.12](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att höja straffen för kvinnofridsbrott och våld i
2390 nära relation.

2391 [8.58.13](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att markant höja straffet för dem som
2392 återkommande döms för våldshandlingar i nära relation.

2393 [8.58.14](#) att vid vårdnadstvister ska män ska utredas i samma utsträckning som kvinnor gällande
2394 föräldraförmåga.

2395 [8.58.15](#) Behandlas i Rättspolitiska frågor, kommitté 7: att införa stöttningsprogram för våldsutsatta
2396 för att kunna lämna en våldsam relation.

2397 [Yttrande Distrikt](#)

2398 Centerpartiet i Värmlands distriktsstämma ställer sig bakom motionen och yrkar bifall.

2399 [8.59 Regnbågspersoner löper större risk att drabbas av psykisk ohälsa](#)

2400 **Motionskrivare:** JOHN Lager

2401 LUNDS KOM KRETS C-krets, SKÅNE C-dist

2402 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

2403 Christina Zorik Person Henrik Queckfeldt

2404 [Brödtext](#)

2405 I Socialstyrelsens rapport konstateras det att personer som lever i samkönade äktenskap riskerar att
2406 drabbas av psykisk ohälsa i högre grad än personer i olikkönade äktenskap. Risken för kvinnor i åldern
2407 upp till trettio år, som lever i samkönade äktenskap, att drabbas av alkoholberoende är till exempel
2408 sex gånger högre än motsvarande grupp i olikkönade äktenskap.

2409 Självmordsbenägenheten är högre, så som förekomsten av psykofarmaka, medans livslängden är
2410 lägre bland dessa kvinnor.

2411 Att leva sitt liv med vem man vill, är en mänsklig rättighet. Vi har kommit långt i Sverige med att öka
2412 toleransen mot Regnbågspersoner, men har inte på långa vägar nått mål där siffror som dessa
2413 existerar i vårt samhälle.

2414 Centerpartiet är ett tolerant, medmänskligt parti som värnar om allas rätt att leva det liv de väljer,
2415 med den partner de väljer. Det är därför naturligt att Centerpartiet tar krafttag emot den psykiska
2416 ohälsan & utsattheten hos Regnbågspersoner.

2417 John Lager Max Hartler Christina Zorik Person Henrik Queckfeldt

- 2418
- 2419 Regnbågsnätverket Skåne
- 2420
- 2421
- 2422
- 2423 Tips: Ett filmtips på unga regnbågspersoners psykiska ohälsa Growing up GAY på Netflix
- 2424 Psykisk ohälsa bland personer i samkönade äktenskap (socialstyrelsen.se)
- 2425 Våra hbtqi-uppdrag — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se)
- 2426 Jag är inte ensam, det finns andra som jag | MUCF
- 2427 [Att-sats](#)
- 2428 [8.59.1](#) att vårdpersonal och skolkuratorer utbildas i Regnbågspersoners utsatthet
- 2429 [8.59.2](#) att vårdpersonal utbildas i att hantera de speciella situationer och omständigheter som finns
- 2430 kring Regnbågspersoners psykiska hälsa.
- 2431 [8.59.3](#) att Socialstyrelsen ges i uppdrag att utreda djupare frågor kring Regnbågspersoners psykiska
- 2432 ohälsa. Tex ska hedersrelaterat, religiösa och sociala förtryck djupare och vetenskapligt
- 2433 utredas och synliggöras.
- 2434 [8.59.4](#) att studien från 2016 följs upp av Socialstyrelsen och andra myndigheter med ansvar för
- 2435 hälsa.
- 2436 [8.59.5](#) att en expertgrupp upprättas med klara direktiv att komma med konkreta förslag på
- 2437 förbättringar
- 2438 [8.59.6](#) att mötesplatser skapas för HBTQ-personer så att den sociala utsattheten och ensamheten
- 2439 kan motverkas. Statliga medel för att söka Regnbågsorganisationer upprättas.
- 2440 [8.59.7](#) att synliggöra och aktivt jobba för ett respekterande bemötande både i de offentliga
- 2441 myndigheterna och i föreningar, tex idrott som uppbär bidrag från skattemedel samt öka
- 2442 deras Regnbågskompetens.
- 2443 [Yttrande Distrikt](#)
- 2444 Enligt Folkhälsomyndigheten visar forskning visar att homosexuella, bisexuella, queera och
- 2445 transpersoner har sämre hälsa än övriga befolkningen. Framförallt när det kommer till psykisk
- 2446 hälsa. Regeringen introducerade 2014 en strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell
- 2447 läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Till strategin har forskning och utredningar, via bland annat
- 2448 socialstyrelsen knutits. Dock behövs mer kunskap, och det finns fortfarande kunskapsluckor kring
- 2449 bland annat äldre regnbågs personers hälsa. Kunskapen om hedersrelaterat våld hos regnbågs-
- 2450 personer är låg och mer forskning behövs kring detta område. Distriktsstyrelsen delar därför
- 2451 motionärernas ansats om att mer kunskap och en bättre strategi behövs.
- 2452 Enligt Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor är mötesplatser för unga regnbågs-
- 2453 personer är ojämt fördelade över landet – och få finns på landsbygden. Ett stort problem, enligt
- 2454 myndigheten. Distriktsstyrelsen delar därför motionärernas ansats om att fler mötesplatser behövs.

2455 Att vårdpersonal har kunskap och kompetens kring regnbågs personers hälsa är av stor vikt för att vi
2456 skall kunna erbjuda en bra och likvärdig vård. Centerpartiet i Region Skåne har genom åren drivit på
2457 för en regnbågs certifiering av våra vårdcentraler. I valet 2022 drev vi även på för ett utökat
2458 samarbete med ideella föreningar i syfte att regnbågs-säkra vårdutbudet samt psykosocial
2459 rådgivning.

2460

2461 **Beslut:**

2462 26. att bifalla att-satsen

2463 27. att bifalla att-satsen

2464 28. att bifalla att-satsen

2465 29. att bifalla att-satsen

2466 30. att bifalla att-satsen

2467 31. att bifalla att-satsen

2468 32. att bifalla att-satsen

2469 [8.60 Stärk barns rättigheter!](#)

2470 **Motionskrivare:** Effie Kourlos

2471 Östersunds C-krets, JÄMTLAND C-dist

2472 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

2473

2474 **Brödtext**

2475 I Barnombudsmannens rapport från 2020[1] konstateras att det finns en hel del brister i hur barnets
2476 rättigheter tillgodoses i svenska domstolsprocesser. Det finns brister i barns rätt att komma till tals,
2477 bristande kompetens hos domstolarna vad gäller barns förmåga att återge en svår upplevelse, brister
2478 när det gäller att redovisa och beakta barnets bästa och ett stort behov av ökad kompetens om barn,
2479 barns behov och barns rättigheter i domstolarna.

2480

2481 Vidare framgår av Barnombudsmannens rapport också att flera rapporter och utredningar pekar på
2482 brister i hanteringen av barn som utsätts för våld. Det handlar till exempel om brister i likvärdig
2483 behandling, skillnader mellan olika delar av landet bristande kompetens och brister i
2484 barnrättsperspektivet. Bristande likvärdighet är också något Sverige fått upprepade gånger kritik för av FN:s
2485 barnrättskommitté.[2]

2486

2487 En studie från Allmänna Barnhuset pekar också på att rättsväsendet inte har tillräcklig kompetens för
2488 att hantera ärenden där barn med funktionsnedsättningar är målsägande. Rättsväsendet tar sällan in
2489 sakkunniga som kan informera rätten om vad olika funktionsnedsättningar kan innebära för barnet.[3]

2490

2491 Trots att Barnkonventionen är svensk lag sedan den 1 januari 2020 ser vi att barnets bästa inte alltid
2492 tillgodoses i rättsprocesser och myndighetsutövning. Detta gäller till exempel i fall där barn tvingas till
2493 umgänge med en vårdnadshavare som utsatt eller utsätter barnet eller den andra vårdnadshavaren
2494 för våld eller när tvångsomhändertagna barn utvisas till eller tillsammans med den eller de
2495 vårdnadshavare som bedömts inte kunna ta hand om barnet. Barns bästa måste i alla lägen väga
2496 tyngst!

2497

2498 Att barns rättigheter i rättsprocesser och myndighetsutövning stärks är helt nödvändigt för
2499 efterlevnaden av Barnkonventionen, för säkerställandet av att barns bästa alltid beaktas i första hand
2500 och för att barn i hela Sverige ska kunna tillförsäkras en likvärdig och rättssäker behandling. Så ökar vi
2501 också förtroendet för rättsväsendet och minskar det lidande och oacceptabla följder dagens brister i
2502 rättssystemet orsakar barn på kort och lång sikt.

2503

2504

2505 [1] [https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/arsrapport-](https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/arsrapport-2020.pdf)
2506 2020.pdf, sid. 14-16

2507 [2] FN:s barnrättskommitté, Sammanfattande slutsatser och rekommendationer avseende Sveriges
2508 femte periodiska rapport, 2015, punkt 11.

2509 [3] Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Om barn med funktionsnedsättning i Sverige och deras utsatthet
2510 för våld och kränkningar, 2016, sid. 42.

2511 Att-sats

2512 [8.60.1](#) att ge barn rätt till ett eget offentligt biträde i vårdnadsfall så att deras uppgifter hörs i
2513 rätten och deras utsatthet för våld blir en del av riskbedömningen.

2514 [8.60.2](#) att öka kunskapen hos domstolarna kring vilka konsekvenser beslut om vårdnad, boende
2515 eller umgänge kan få när den ena föräldern utsatt barnet eller den andra föräldern för våld.

2516 [8.60.3](#) att förhindra att tvångsomhändertagna barn som idag kan utvisas tillsammans med eller till
2517 den eller de vårdnadshavare som bedömts olämpliga att ta hand om barnet.

2518 [8.60.4](#) att säkerställa Barnkonventionens efterlevnad genom att tydliggöra att myndigheters beslut
2519 som inte är för barnets bästa är felaktiga beslut.

2520 [8.60.5](#) att införa en lagstadgad skyldighet för rättsväsendet att i mål som rör barn ta in sakkunniga,
2521 med särskild kunskap om barn, inom det område målet rör.

2522 [8.60.6](#) att införa en lagstadgad skyldighet för rättsväsendet att i mål som rör barn med
2523 funktionsnedsättningar ta in sakkunniga som kan informera rätten om vad olika
2524 funktionsnedsättningar kan innebära för barnet.

2525 Yttrande Distrikt

2526 Distriktsstyrelsen instämmer med vad motionären anför. Distriktsstämman bifaller motionen.

2527 [8.61 Köns och åldersneutralt personnummer](#)

2528 **Motionsskrivare:** Madeleine S. Hägg

2529 YSTADS KOM KRETS C-krets, SKÅNE C-dist

2530 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

2531

2532 [Brödtext](#)

2533 I Sverige har vi ett person nummersystem som bygger på ålder, födelseort och kön. Ett tredje kön
2534 som finns i många andra länder existerar inte här. Ålder i personnumret är tydligen även det viktigt.

2535 Barn som kommer till världen får ett personnummer. De första siffrorna är ålder och de fyra följande
2536 födelsenummer. Den tredje siffran markerar personens juridiska kön. Kvinnor har jämn och män
2537 ojämn siffra. Den sista siffran är en kontrollsiffra som går att räkna ut med hjälp av de andra siffrorna
2538 i personnumret.

2539 Denna motion handlar framförallt om siffra nummer 3 i födelsenumret. Dvs det nummer som visar
2540 könstillhörighet.

2541 Det finns barn som föds med två kön. För att dessa barn skall få ett personnummer måste
2542 föräldrarna ta beslutet om vilket av det juridiska som ska bli barnets framtida tillhörighet. En uppgift
2543 som vid tillfället är omöjligt att förutse. Utan ett så svårt beslut samt operation för att verkställa
2544 detta oåterkalleliga får barnet inget personnummer vilket det i vårt samhälle måste ha.

2545 Hade vi däremot haft ett system som inte beskrev ett juridiskt kön kunde barnet i lugn och ro växa
2546 upp och bestämma över sin egen kropp vilket är i enlighet med vår Centerpolitik.

2547 Dessutom slipper föräldrarna drabbas av ångest, ånger och eventuella trauman om de slipper ta ett
2548 så drastiskt beslut utan kan låta naturen och livet ha sin gång,

2549 Detta kan vara livsviktigt för de som drabbats. Det finns belägg och forskning som stödjer detta.

2550 Att identifiera sig med ett kön är en sak . Att tillhöra något helt annat.

2551 Så födelsenumret med året kan bytas med bokstäver & nummer. Att i många ärenden tvingas visa
2552 sitt födelseår kan för många kännas kränkande.

2553

2554

2555 [Att-sats](#)

2556 [8.61.1](#) att utreda om ett system för personnummer där kön och/ eller ålder inte finns. Ett köns och
2557 ålders neutralt personnummer.

2558 [Yttrande Distrikt](#)

2559 **Yttrande från distriktsstyrelsen**

2560 Centerpartiet vill införa ett tredje juridiskt kön, för personer som inte identifierar sig som man eller
2561 kvinna. Många icke-binära och intersex-personer mår psykiskt sämre än andra. Att införa ett tredje
2562 juridiskt kön är en bekräftelse att bli sedd för den man är. Det löser långt ifrån alla problem, men det
2563 är ett stort steg på vägen. Centerpartiet kommer att kräva att frågan om ett tredje juridiskt kön
2564 utreds under nuvarande mandatperiod. Det är viktigt att vi tar icke-binäras och transpersoners
2565 situation på allvar, eftersom många lever i stor utsatthet i Sverige idag. Ett tredje juridiskt kön är
2566 dessutom redan verklighet i flera andra länder, exempelvis Australien, Island och Malta.

2567 Att införa könsneutrala personnummer anser Centerpartiet däremot inte är rätt. Skälet är att
2568 forskning måste kunna ske baserat på kön. Det är helt avgörande tex inom medicinsk forskning då vi
2569 vet att manliga och kvinnliga kroppar både har olika symtom och reagerar olika på mediciner. Det
2570 gäller även kartläggning av löner och mycket mer.

2571

2572 **Beslut:**

2573 1. att avslå att-satsen